

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Økonomien i landbruket i Trøndelag 2018

Utviklingstrekk 2009-2018

Tabellsamling 2014-2018

NIBIO RAPPORT | VOL. 6 | NR. 15 | 2020

Siv Karin Paulsen Rye, Anna Landrø Hjelt, Elisabeth Jenssen, Jostein Vasseljen
Divisjon for kart og statistikk

TITTEL/TITLE

Økonomien i landbruket i Trøndelag 2018

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

Siv Karin Paulsen Rye, Anna Landrø Hjelt, Elisabeth Jenssen, Jostein Vasseljen

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKTNR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
05.02.2020	6/15/2020	Åpen	14306	17/01029
ISBN:	ISSN:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:	
978-82-17-02514-6	2464-1162	82		

OPPDRAAGSGIVER/EMPLOYER:

Landbruks og matdepartementet

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Kontaktperson

STIKKORD/KEYWORDS:

Driftsøkonomi, foretaksøkonomi, Trøndelag

FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK:

Driftsøkonomisk analyse

SAMMENDRAG/SUMMARY:

Rapporten viser det økonomiske resultat for gårdsbruk i Trøndelag i 2018, og utviklingen i sentrale økonomiske nøkkeltall fra 2009 til 2018. For skogbruket viser rapporten resultater for et større geografisk område der også Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden er med.

Resultatene er basert på gårdsbruk som har vært med i driftsgranskningene i disse regionene.

LAND/COUNTRY:

Norge

FYLKE/COUNTY:

Trøndelag

KOMMUNE/MUNICIPALITY:

Trondheim

STED/LOKALITET:

Trondheim

GODKJENT /APPROVED

HILDEGUNN NORHEIM

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

TORBJØRN HAUKÅS

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Forord

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse, der det på landsbasis er med 916 gårdsregnskap i 2018. Av disse var 123 med i de spesielle driftsgranskningene i skogbruket.

I tillegg til hovedpublikasjonen fra regnskapsundersøkelsen, har vi siden slutten av 1950-tallet publisert oversikt over økonomien i jordbruket i Trøndelag. Denne rapporten inneholder data fra Trøndelag og den omfatter 145 bruk i 2018.

De regnskapsdataene som hentes inn, er supplert med avlings-, ytelses- og arbeidsnoteringer. I tillegg utføres det en spesiell skogbruksgransking på grunnlag av data fra de brukene som har minst 50 m³ balansekvantum. I den spesielle skogbruksgranskningen brukes det tall for Midt-Norge (Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden i tillegg til Trøndelag). Ved siden av data for landbruket er det også lagt vekt på å beskrive totaløkonomien for brukerfamilien.

NIBIOs kontor i Trondheim har ansvaret for driftsgranskingsarbeidet i Midt-Norge og de nordligste kommunene i Hedmark og Oppland.

Grunnlagsmaterialet for årets notat om økonomien i jordbruket i Trøndelag er utarbeidet av Siv Karin Paulsen Rye, Svein Olav Holien, Therese Hunstad, Eystein Ystad, Jostein Vasseljen, Anna Landrø Hjelt og Elisabeth Jenssen.

Siv Karin Paulsen Rye, Anna Landrø Hjelt, Elisabeth Jenssen og Jostein Vasseljen har i samarbeid utarbeidet rapporten. Geir-Harald Strand og Torbjørn Haukås har kommet med verdifulle innspill til rapporten. Anne Bente Ellevold har stått for klargjøring av manuskriptet for publisering.

Bergen, 05.02.20

Torbjørn Haukås

Innhold

1	Innledning.....	5
1.1	Definisjoner	5
2	Landbruket i Trøndelag	7
3	Melkeproduksjon.....	12
3.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	12
3.2	Nettoinvesteringer og gjeldsutvikling.....	13
3.3	Melkeproduksjon – forskjeller basert på bruksstørrelse.....	14
3.4	Melkeproduksjon - sammenligning av grupper basert på resultat før avskrivning.....	15
3.5	Melkeproduksjon i flatbygder og andre bygder	18
3.6	Gårdsbruk med melkerobot	20
4	Spesialisert storfekjøttproduksjon	23
4.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	23
4.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	24
5	Korn	26
5.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	26
5.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	27
6	Kombinert kornproduksjon/svinehold	28
6.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	28
6.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling	29
7	Sauehold	31
7.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	31
7.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling	32
8	Slaktekyllingproduksjon.....	34
9	Gårdsskogbruket.....	38
10	Tabellsamling 2014 – 2018	41
11	Forklaring på faguttrykk	43

1 Innledning

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig, landsomfattende regnskapsundersøkelse. I 2018 omfattet undersøkelsen 916 regnskap, hvorav 145 fra gårdsbruk i Trøndelagsfylkene. Gårdsbrukene er valgt ut for å gi et tverrsnitt av det yrkesmessig drevne jordbruket i Norge. Utvalgsbruk med tilstrekkelig størrelse på gårdsskogen er også med i granskningene av gårdsskogbruket. For å sikre et større tallgrunnlag for skogbruksgranskningene i Midt-Norge er brukene med gårdsskog fra Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden i Møre og Romsdal med i materialet som benyttes i denne delen av undersøkelsen.

Hovedvekten i regnskapsundersøkelsene er på virksomheten i jord- og skogbruk, men også annen næringsvirksomhet tas med. I tillegg til regnskapstallene inneholder materialet data om avlinger, ytelse og arbeidsforbruk. Gårdsbruket blir sett på som en familiebedrift, og de foretaksøkonomiske resultatmålene gjenspeiler dette. Det er ikke tatt hensyn til inntektsvirkningen av jordbruksfradraget ved beregningene av resultatmålene.

Tabellsamlingen i kapittel 10 viser økonomisk utvikling og nøkkeltall for de driftsformene som omtales i kapitlene 3 til 7. Årlig skiftes det ut mellom 5 og 10 prosent av deltakerbrukene. I de driftsformene der det er færrest antall bruk med i undersøkelsen, kan utskifting av deltakerbruk i noe grad påvirke resultatene. Dette vil ha størst påvirkning om en sammenligner enkelt år opp mot hverandre, men vil ha mindre betydning for trenden over flere år.

Viktige definisjoner som brukes er omtalt i delkapittel 1.1, mens de ulike faguttrykkene som brukes er forklart i kapittel 11.

1.1 Definisjoner

I driftsgranskningene deles næringsaktiviteten på bruket inn i fire yrkesgreiner: Jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer og annen næring (Figur 1.1).

Jordbruk

Jordbruk er produksjon av jord- og hagebruksråvarer som melk, kjøtt, ull, honning, egg, korn, oljefrø, erter, frukt, bær, poteter, grønnsaker, blomster og lignende jordbruksprodukter. Jordbruk omfatter også utleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet og utleie av maskiner i mindre målestokk, slik det er definert i driftsgranskningene. I den grad jordbruksressurser inngår som produksjonsfaktor i andre næringsgreiner, godtgjøres jordbruket for bruk av disse ressursene.

Skogbruk

Skogbruk er tradisjonell produksjon av skogbruksråvarer som skurtømmer og massevirke. Vedproduksjon, juletreproduksjon og produksjon av pyntegrønt defineres som tilleggsnæring. Hvis det drives vedproduksjon på bruket og virket hentes fra egen skog, godtgjøres skogbruket for råvarene, og råvarene utgjør da en kostnad i tilleggsnæringen.

Tilleggsnæring

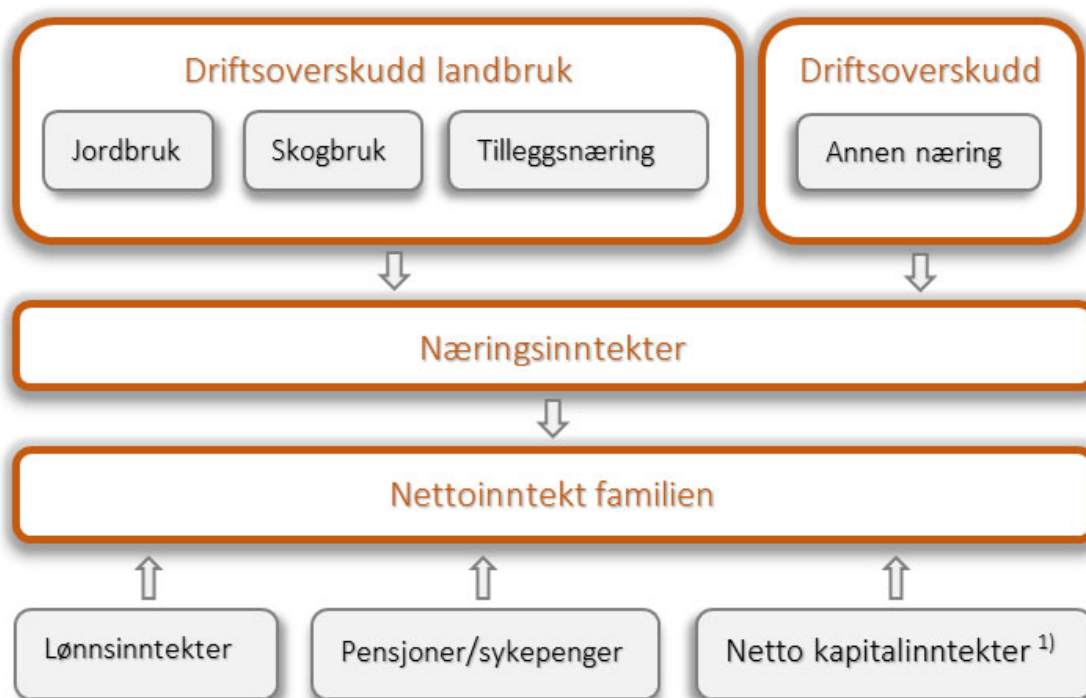
Tilleggsnæring er næringsaktivitet på gårdsbruk/landbrukseiendom som drives i tillegg til eller ved siden av tradisjonelt jord- og skogbruk, hvor en eller flere av brukets landbruksressurser (areal, bygninger, maskiner og landbruksråvarer) inngår og er nødvendig som faktorinnsats i produksjonen. Utleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet og utleie av maskiner defineres som nevnt ikke som tilleggsnæring, men som jordbruk.

Annen næring

Annen næring er annen næringsvirksomhet enn jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring, hvor det ikke benyttes og er behov for landbruksressurser som innsatsfaktor i produksjonen.

Nettoinntekt:

Samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet, med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trukket fra.

Figur 1.1 Skjematisk oversikt over brukerfamiliens nettoinntekt

¹⁾ Netto kapitalinntekter består av renteinntekt + aksjeinntekt + familiens arbeid på nyanlegg – rentekostnad – kår

Resultatmål

I notatet benyttes ulike resultatmål. De resultatmålene som nyttes mest i notatet, blir beskrevet her.

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk brukes i omtalen av de enkelte produksjonene. Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskudd fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats og for innsatsen til eventuelt ubetalt leid arbeidskraft. Som uttrykk for jordbruks-eiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Driftsoverskudd per bruk beregnes for jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer og andre næringer. Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader.

Driftsoverskudd landbruk brukes som betegnelse på summen av driftsoverskudd fra jordbruk, skogbruk, tilleggsnæring og familiens arbeid på nyanlegg.

2 Landbruket i Trøndelag

Trønderske gårdsbruk oppnådde i gjennomsnitt 235 000 kr i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i 2018. Dette er en nedgang på 25 prosent fra året før. Brukene med kornproduksjon hadde en nedgang på 95 300 kroner i arbeidsfortjeneste, og dette er den driftsformen med den største prosentvise nedgangen fra 2017 til 2018. I kroneverdi var nedgangen i arbeidsfortjeneste størst i driftsformen korn/svin, med 183 000 kroner, og dette tilsvarer 32 prosent nedgang for gårdsbrukene i denne gruppen. Melkeproduksjonsbrukene har hatt en nedgang i inntektene de to siste årene, og det siste året var nedgangen på 13 prosent. På landsbasis gikk resultatet ned med 16 prosent fra 2017 til 2018.

Kalkulasjonsrenten ble satt ned fra 3 prosent til 2 prosent fra 2014 til 2015. Den er holdt uendret på 2 prosent i 2016, 2017 og 2018. Nedgang i kalkulasjonsrenten påvirker familiens arbeidsfortjeneste positivt.

Produksjonsinntektene økte med 4 prosent fra 2017 til 2018, mens kostnadene økte med 10 prosent i samme periode. Økning i inntekter skyldes hovedsakelig økt volum. Prisen på melk er tilnærmet uendret, mens prisen på kjøtt har gått ned for alle dyregrupper. Kraftfôr, som er en stor kostnad i husdyrholdet, økte med 9 prosent det siste året. Av faste kostnader var det spesielt maskinleie/leasing som økte.

Kort om resultat for hver driftsform

Figur 2.1 viser utviklingen i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk de siste fem år for alle driftsformer.

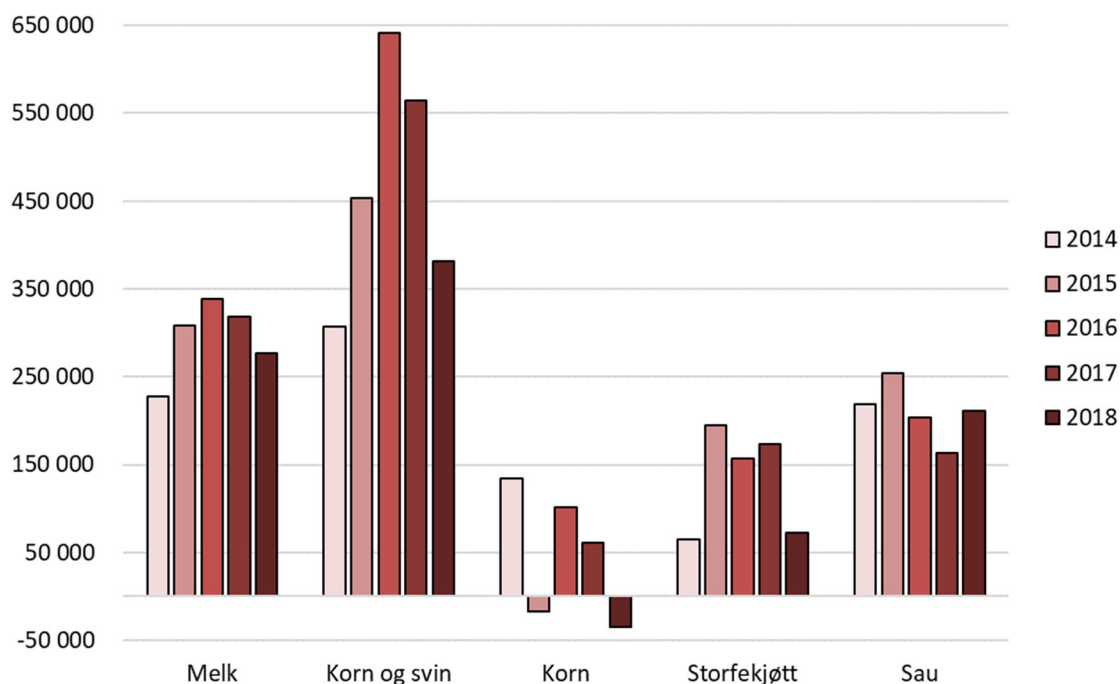
Gårdsbruk med melkeproduksjon oppnådde 276 600 kr i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i 2018, en nedgang på 42 400 kr fra året før. Prisen på melk har økt med tre øre per liter, mens prisen på kjøtt har gått ned. Produksjonsomfanget har økt fra 30,3 til 33,6 årskyr, mens omsatt storfekjøtt ble redusert med 231 kg. Kostnadene har hatt en større økning enn inntektene. Kostnadene som økte mest var til kraftfôr og gjødsel på grunn av økt produksjonsomfang.

Bruk med kombinasjonen korn/svin hadde størst nedgang i arbeidsfortjeneste dette året. Denne gruppen hadde en betydelig oppgang i årene 2014 til 2016, og har fremdeles den høyeste arbeidsfortjenesten av driftsformene i Trøndelag. Prisen på smågris og svinekjøtt gikk ned, men produksjonsinntektene økte på grunn av økt driftsomfang. Inntektene fra kornproduksjonen økte som følge av bedre kvalitet på avlingene, men de totale kostnadene økte med mer enn inntektsøkningen. Kostnader til kraftfôr og innkjøp av dyr var den viktigste årsaken til økte kostnader.

Bruk med ensidig kornproduksjon oppnådde et resultat på minus 34 700 kr når en ser på familiens arbeidsfortjeneste per årsverk (altså en negativ arbeidsfortjeneste). Dette var en nedgang på 91 000 kr fra 2017. De totale produksjonsinntektene økte noe, men kostnadene økte betydelig mer.

Etter en økning i lønnsomhet for driftsformen storfekjøtt i 2017, ble det en betydelig nedgang i 2018. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk ble 72 600 kr i 2018, en nedgang fra 173 100 kr i 2017. Det ble levert mindre kjøtt og kjøttprisen gikk ned det siste året i tillegg til at de faste kostnadene økte.

Produksjon av sau- og lammekjøtt var den eneste driftsformen som hadde en økning i lønnsomhet i 2018. Produksjonsinntektene økte til tross for lavere priser på både på sau- og lammekjøtt. Kostnadene ble redusert, og lavere avskrivninger var den viktigste faktoren til det.

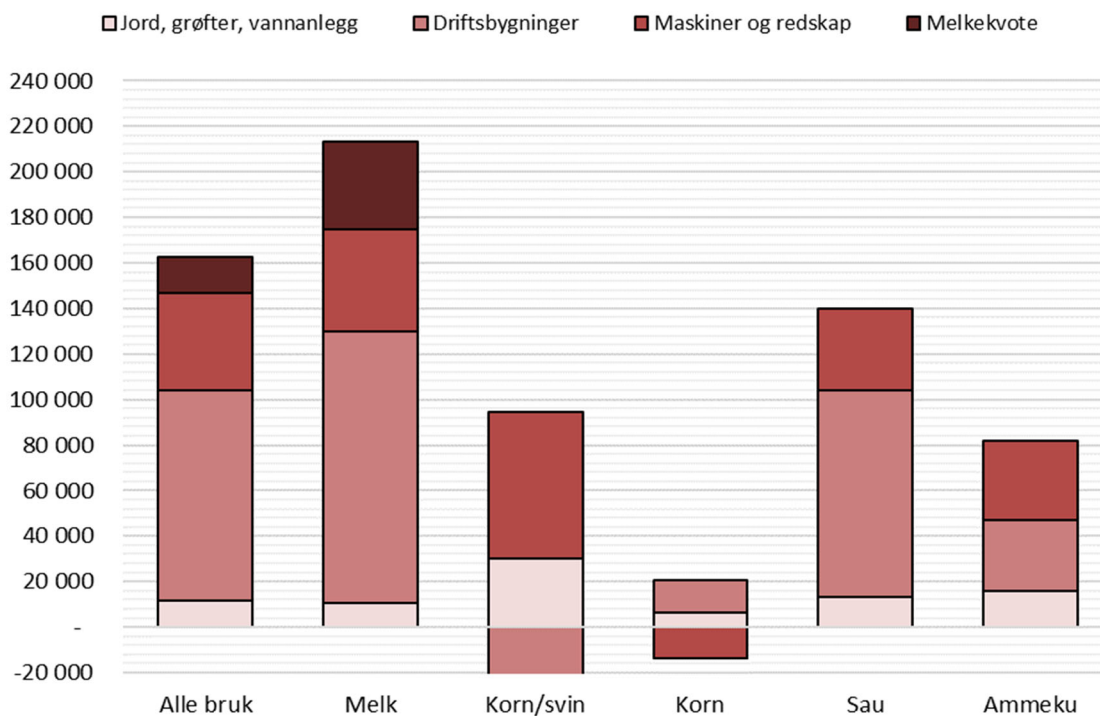
Figur 2.1 Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket etter driftsform i perioden 2014 – 2018, i løpende kroner

Økte investeringer og økt gjeld

I gjennomsnitt var nettoinvesteringene per bruk i Trøndelag 272 700 kr i 2018. Dette er en økning fra 195 200 kr per bruk i 2017. I snitt for alle bruk er det hovedsakelig driftsbygninger det investeres i dette året. Figur 2.2 viser nettoinvesteringene på alle driftsformer, med gjennomsnittstall for de siste fem årene. Det er bruk med driftsformen melk som har investert mest de siste årene, og det er investert mest i driftsbygning.

På landsbasis var nettoinvesteringen 203 100 kr i 2018, en økning fra 126 500 kr i 2017.

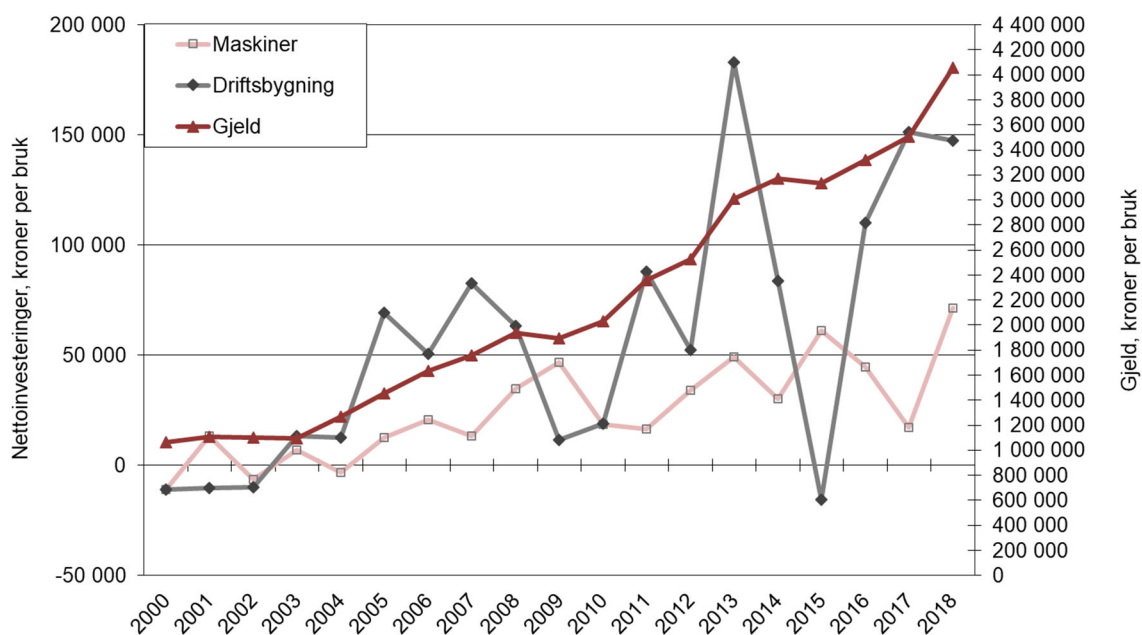

Figur 2.2 Nettoinvestering i gjennomsnitt for de siste 5 år, alle driftsformer.

Gjelda økte med 16 prosent fra året før, og egenkapitalandelen gikk ned fra 52 til 48 prosent. Gjennomsnittsgjeld for alle bruk i trøndelagsgranskingene er 4 054 500 kr per bruk i 2018.

Figur 2.3 viser utviklingen i gjeld samt nettoinvesteringer i bygninger og maskiner på alle bruk i Trøndelag.

Figur 2.3 Nettoinvestering og gjeld, alle bruk i Trøndelag. Faste 2018-kr

Jordbruksfradrag, arbeidsinnsats og jordbruksareal

Inntektsvirkningen av jordbruksfradraget inngår ikke i resultatmålene, og utgjorde 35 000 kr per årsverk i jordbruket i Trøndelag. Maksimalt jordbruksfradrag i 2018 var 166 400 kr, og i Trøndelag var fradraget i gjennomsnitt 136 700 kr per bruk, en nedgang på kr 2 800 fra 2017. På landsbasis var fradraget 133 300 kr per bruk, dvs. 80 prosent av maksimalt fradrag, og en nedgang på kr 700 fra året før.

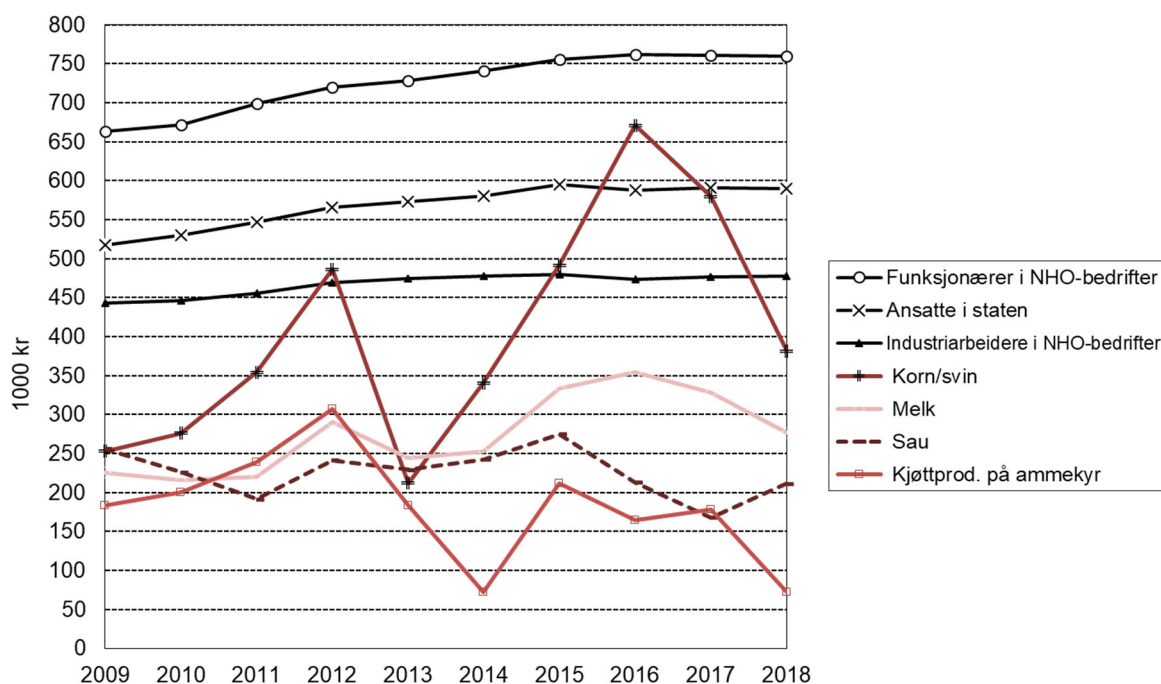
Brukerfamiliens samlede arbeidsinnsats var på ca 1,1 årsverk (1 årsverk = 1845 arbeidstimer). Gjennomsnittsalder blant deltakerne i Trøndelag er 49 år.

Jordbruksareal i snitt per bruk økte med 20 dekar til 418 dekar i 2018. Leid areal utgjør 179 dekar per bruk, en økning fra 163 dekar i 2017.

Sammenligning med andre yrker

I Figur 2.4 er utviklingen i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i fire driftsformer i jordbruket presentert sammen med «Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene» sine resultat for gjennomsnittlig årslønn for heltidstilsatte innenfor ulike yrker i Norge.

Driftsformen korn og svin er den driftsformen i jordbruket som stort sett har ligget høyest i hele perioden. Med unntak av denne driftsformen viser driftsgranskingene at det er store inntektsforskjeller mellom jordbruket og de andre yrkesgruppene som er vist i figuren. Ett årsverk er beregnet etter 1845 timer for jordbruket og 1750 timer for andre yrkesgrupper.

Figur 2.4 Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk for ulike driftsformer i Trøndelag sammenlignet med andre yrkesgrupper, faste 2018-kroner.

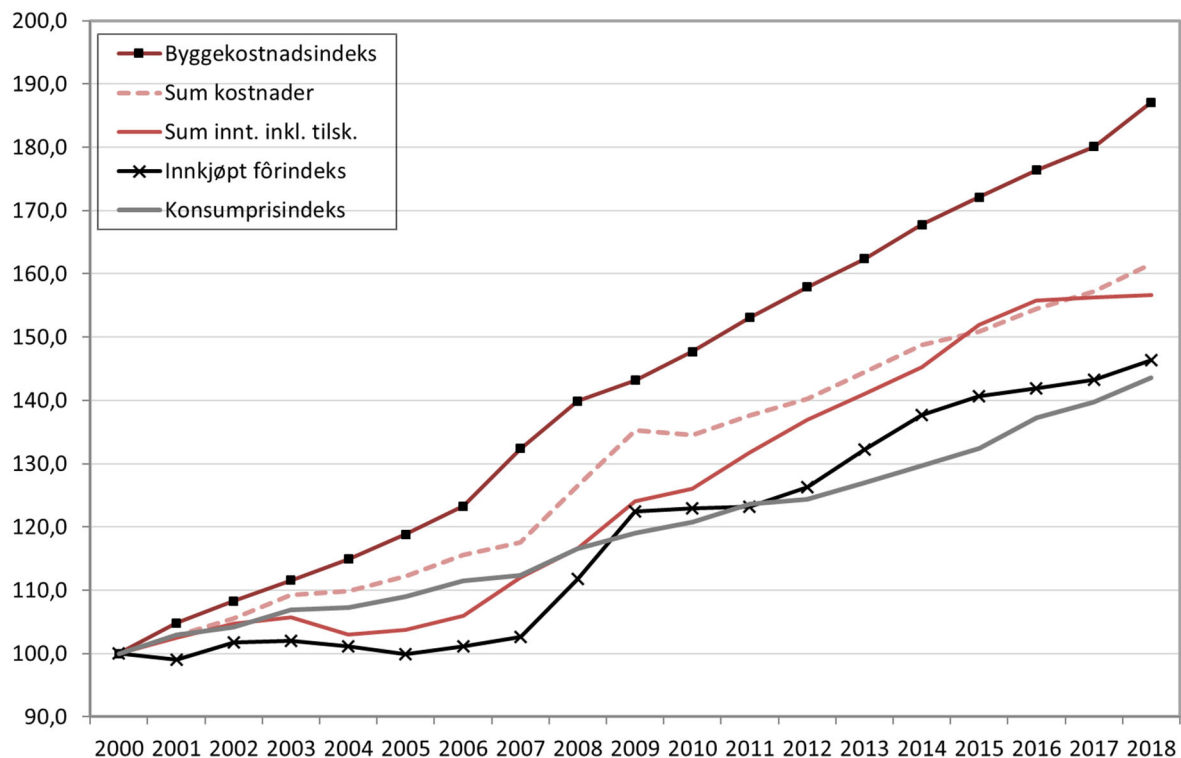
Kilde: Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene og Driftsgranskingene

Figur 2.5 viser relativ prisutvikling for viktige innsatsfaktorer i jordbruket i perioden 2000-2018.

For jordbruket var den relative økningen på sum kostnader større enn sum inntekter (inkludert tilskudd) fram til 2014. I 2015 og 2016 hadde jordbruket inntektsøkning, og det gjorde at den relative

økningen i inntekter for første gang var høyere enn relativ økning i kostnader for perioden etter år 2000. I 2017 og 2018 var kostnadsindeksen igjen over indeksen for inntekter.

De ulike kostnadselementene har hatt ulik utvikling i perioden fra 2000 til 2018. Byggekostnadene (for boliger i alt) har i hele perioden økt relativt mer enn andre kostnader. Sum kostnader har økt med 61 prosent i perioden, mens byggekostnadene har økt med 87 prosent i samme periode.

Figur 2.5 Relativ prisutvikling for viktige faktorer i jordbruket. 2000-2018. Tall for hele landet.

Kilde: SSB (byggekostnadsindeks) og Budsjettnemda for jordbruket

3 Melkeproduksjon

Melkeproduksjon er den viktigste driftsformen i trøndersk landbruk, noe som også gjenspeiles i driftsgranskingene. I perioden fra 2008 har antall deltakere i denne gruppen i Trøndelag variert mellom 58 og 70 bruk. I 2018 var 59 melkebruk med i undersøkelsen. Resultatene er gjennomsnittstall for alle melkebrukene i det enkelte år. I tillegg er det gjort en sammenligning av grupper av bruk basert på økonomisk resultat, der brukene er sortert etter resultat før avskrivning per kuenhet.

Fra og med regnskapsåret 2017 er data fra samdrifter innen kumelkproduksjon tatt inn i det ordinære driftsgranskingsmaterialet. Seks samdrifter var inkludert i tallmaterialet for Trøndelag i 2018. Fram til og med regnskapsåret 2016 ble resultater fra samdrifter resenterert separat i driftsgranskingene.

Årsaken til omleggingen er liten forskjell i resultat mellom samdrifter og enkeltbruk og at mange av samdriftene er oppløst. Endringer i rammevilkår ligger til grunn for denne utviklingen.

Gjennomsnittsresultatene til deltakerne i en samdrift blir nå publisert som samdrifta sitt resultat, og samdrifta blir regnet som en driftsenhet.

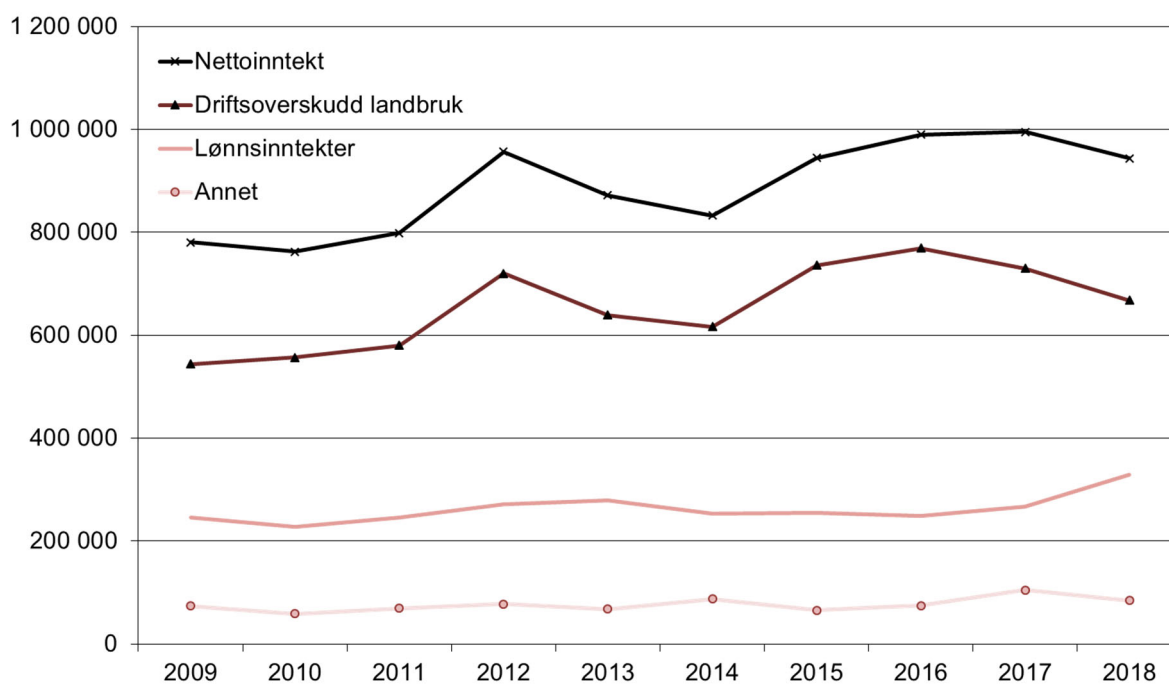
3.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

Nedgangen i lønnsomhet forstatte for trøndersk melkeproduksjon også i 2018. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk gikk ned med kr 42 400 fra 2017, og endte på kr 276 600. Det var liten endring på familiens arbeidsinnsats det siste året, med 2 843 timer i 2018.

Omsatt mengde melk økte med 29 370 liter fra 2017, og gjennomsnittet er nå på 246 440 liter. Prisen per liter melk var 3 øre høyere i 2018 enn i 2017. For kjøtt var det en reduksjon i mengde omsatt storfekjøtt med ca 230 kilo. Samtidig var kjøttprisen for «annet storfekjøtt» over 2 kroner lavere i 2018 enn i 2017. Totalt sett økte produksjonsinntektene med kr 237 600, tilsvarende 10 prosent. Tilskuddene bidro til økningen med kr 52 600.

Årsaken til at resultatet likevel gikk ned var at både variable og faste kostnader økte. De variable kostnadene økte med kr 126 400 (16 prosent). Kostnad til gjødsel, konserveringsmidler og såvarer økte mest. De faste kostnadene økte med kr 148 800 (16 prosent). Kostnader til drivstoff, maskinleie og kvoteleie var viktige årsaker til økningen av de faste kostnadene.

Utvikling av driftsoverskudd og nettoinntekt på melkebruk er vist i Figur 3.1. Nettoinntekten ble redusert med 2,5 prosent, og var på kr 944 000 i 2018. Driftsoverskuddet fra jordbruket og skogbruket gikk også ned det siste året, men lønnsinntektene økte. Driftsoverskuddet fra tilleggsnæringer var tilnærmet likt året før.

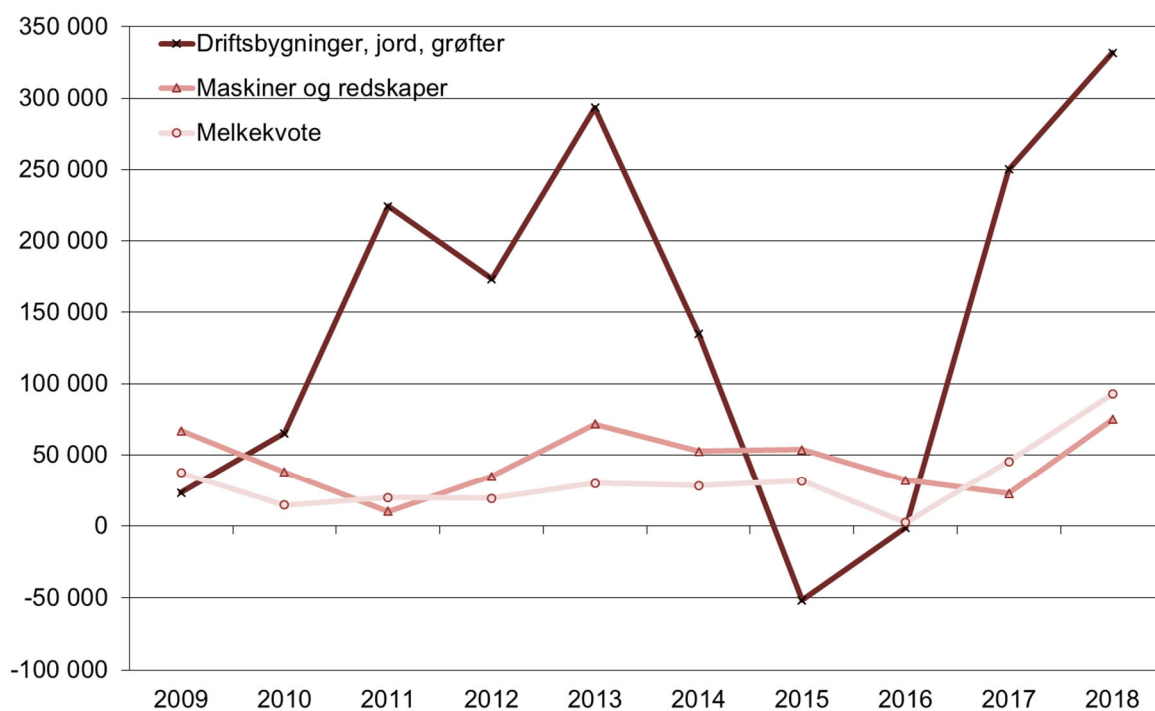
Figur 3.1 Nettoinntekt, driftsoverskudd og lønnsinntekt på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag, 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

3.2 Nettoinvesteringer og gjeldsutvikling

Figur 3.2 viser utviklingen i nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag etter 2009. Kapitalen øker når årets investeringer er større enn summen av avskrivninger, tilskudd og frasalg.

Etter 2008/2009 har investeringene i driftsbygning stort sett vært økende fram til 2013 som hadde spesielt stor aktivitet. Fra 2014 har investeringene i driftsbygning blitt sterkt redusert, og i 2015 og 2016 var nettoinvesteringen negativ. I 2017 økte nettoinvesteringene i driftsbygninger betydelig, og økningen fortsatte også i 2018.

Maskininvesteringene har vært positive i hele perioden, og har variert mellom ca 10 000 og 90 000. Som for driftsbygninger, var det en betydelig investeringsøkning i maskiner mellom 2017 og 2018. Investeringer i melkekvote har vært relativt stabil.

Figur 3.2 Nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag, 2009-2018. Kroner per bruk, 2018-kroner

Samlet gjeld på et melkeproduksjonsbruk i Trøndelag var over 3 mill. kr for første gang i 2013 (faste 2018-kroner). I 2018 var gjelden på disse brukene i gjennomsnitt på kr 4 511 800, en økning på 32 prosent fra 2017. I 2009 var gjelda på kr 1 927 400 (faste 2018-kroner). Utviklingen viser at både gjeld og gjeldsprosent stiger med økende bruksstørrelse. Egenkapitalprosenten var på 52 prosent av totalkapitalen i 2018, dette er en nedgang på 5 prosentpoeng fra 2017.

3.3 Melkeproduksjon – forskjeller basert på bruksstørrelse

Strukturendringen i melkeproduksjonen fortsetter. Fra 2014 til 2018 har besetningene i gjennomsnitt gått opp med 5,9 årskyr, til 33,6. I 2018 leverte brukene i snitt 246 400 liter melk, mens det i 2014 ble levert 190 000 liter. Dette er en økning på 30 prosent.

Gårdsbruk med melkeproduksjon er i dette materialet inndelt i tre størrelsesgrupper; under 20 årskyr, bruk mellom 20 og 30 årskyr og bruk over 30 årskyr. Bruk i ulike størrelsesgrupper tilpasser seg ulikt både i forhold til hvordan de innretter drifta på eget bruk og hvor brukerfamilien henter inntektene.

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk var kr 265 900 i den minste gruppen, kr 268 900 i den mellomste gruppen og kr 285 500 i den største gruppen.

Lønnsevnen per time var kr 153 for brukene under 20 årskyr, kr 158 for brukene mellom 20 og 30 årskyr og kr 166 for brukene over 30 årskyr i 2018.

Størrelsesgruppen under 20 årskyr er sannsynligvis en ganske sammensatt gruppe. Her finner vi noen bruk som er i avviklingsfasen hvor produksjonen reduseres, og investeringer holdes på et lavt nivå. Men vi har også bruk som bygger ut og som har planer om å satse videre. For flere produksjonsparametere ligger denne gruppen på høyde med større melkeproduksjonsbruk. Blant annet er pris på melk noe høyere enn for de andre gruppene. De har mer i tilskudd per årsku enn de andre gruppene, og var dermed den gruppen som hadde høyest produksjonsinntekter per årsku. Gruppen hadde også det høyeste dekningsbidraget per årsku dersom tilskuddene inkluderes.

Størrelsesgruppen under 20 årskyr henter en større andel av sine inntekter gjennom andre næringer. Gruppen har noe høyere lønnsinntekter, sammenlignet med brukene mellom 20 og 30 årskyr, noe som gjør at de minste brukene oppnår høyere nettoinntekt enn den mellomste gruppen. Bruk med mer enn 30 årskyr har høyest lønnsinntekt og nettoinntekt av de tre størrelsesgruppene.

Melkeproduksjonsbrukene mellom 20 og 30 årskyr har et driftsomfang der det kreves en del investeringer, men omfanget er ikke så stort at de kan hente ut alle stordriftsfordelene. Denne gruppen ligger mellom de to andre gruppene på de fleste parameterne.

Melkebrukene over 30 årskyr har høyest avdrått av de ulike størrelsesgruppene, med 8 241 kg per årsku. Dette oppnås blant annet med bruk av mer kraftfôr per årsku, og forskjellen i kraftfôrkostnad fra gruppen under 20 årskyr er kr 1 800 per årsku. Grovfôravlingen per dekar er en god del høyere hos gruppen over 30 årskyr enn i de to andre gruppene. De største melkebrukene har de største investeringene i maskiner og redskaper. Dette gir blant annet store avskrivninger og høye faste kostnader. Både faste og variable kostnader per årsku er nokså lik i de tre gruppene.

Verdien av eiendelene i jordbruket på brukene med mer enn 30 årskyr var over fire ganger så høy som i den minste gruppen, og mer enn dobbelt så høy som den mellomste gruppen. Det var anleggsmidlene som utgjorde den største forskjellen. Melkebrukene over 30 årskyr har også betydelig høyere gjeld enn de to andre gruppene, også når en regner gjeld per årsku. Egenkapitalprosenten til den største gruppen var 44, mens for gruppen mellom 20 og 30 årskyr var den 58 og for gruppen under 20 årskyr var den 80. Det må likevel bemerkes at en egenkapitalprosent på 44 er et uttrykk for god soliditet.

3.4 Melkeproduksjon - sammenligning av grupper basert på resultat før avskrivning

Tallene fra driftsgranskningene viser at det er stor variasjon i resultat mellom gårdsbruk, også mellom de med tilnærmet like forutsetninger for produksjonen. Det var 59 melkebruk med i driftsgranskningene for Trøndelag i 2018. For å få sammenlignbare grupper, er alle bruk med over 45 kuenheter¹ tatt ut, slik at vi sto igjen med 40 melkebruk. Brukene er deretter sortert etter resultat før avskrivning per kuenhet, og delt inn i tre like store grupper, en høygruppe (13 bruk), en mellomgruppe (14 bruk) og en lavgruppe (13 bruk). Gruppen med høyest resultat før avskrivning per kuenhet er benevnt som høygruppa, og gruppa med lavest resultat før avskrivning per kuenhet er benevnt som lavgruppa. Resultatene av sammenligningen er vist i tabellene 3 a – f i kapittel 10.

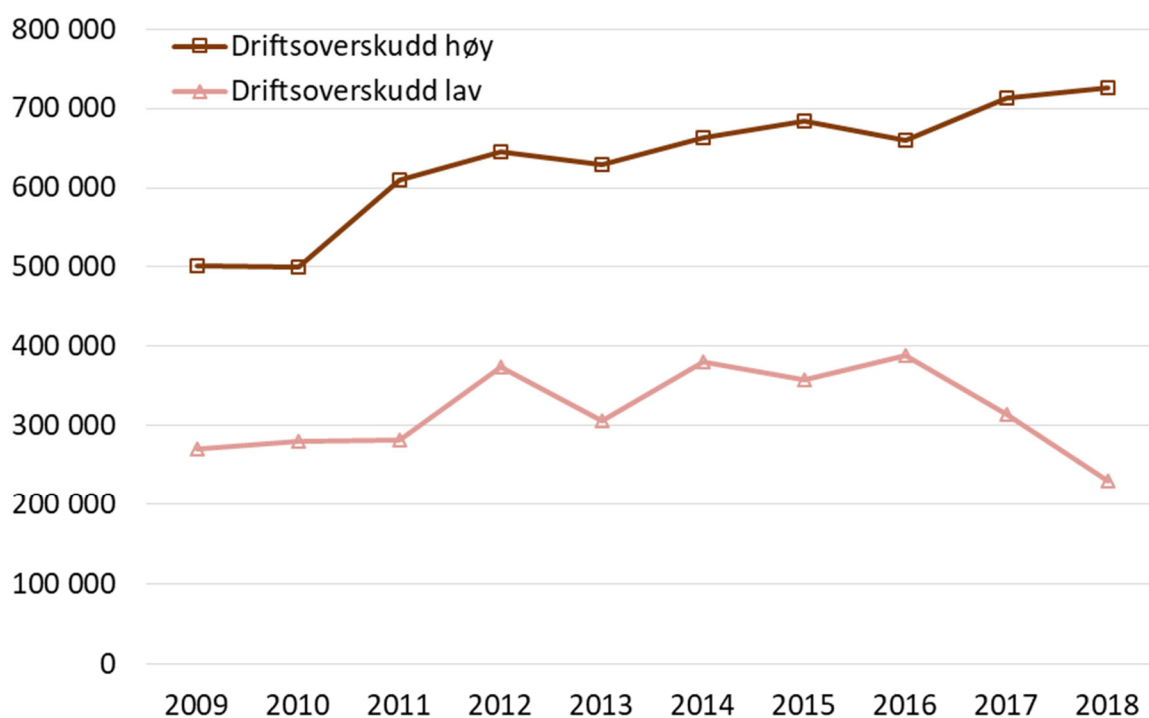
Buskapsstørrelsene i 2018 var 21,2 årskyr i høygruppa og 27,5 årskyr i lavgruppa. Brukene i høygruppa hadde noe mer jordbruksareal som blir benyttet til kornproduksjon. Høygruppa hadde høyere melkeavdrått og høyere kvotefylling enn lavgruppa, men lavgruppa omsatte 39 400 liter mer melk enn høygruppa. Omsatt mengde storfekjøtt var også høyere i lavgruppa. Driftsoverskudd før avskrivninger per årsku kom på kr 35 800 i høygruppa mot lavgruppas kr 15 800. Fire bruk i lavgruppa har investert i melkerobot, mot to bruk i høygruppa. De fleste brukene med robot faller utenom sammenligningen mellom høy- og lavgruppe, fordi de har over 45 kuenheter.

Det samlede driftsoverskuddet fra jordbruket i 2018 var kr 725 300 i høygruppa mot kr 229 900 i lavgruppa. Figur 3.3 viser utviklingen av driftsoverskuddet i høy- og lavgruppa i perioden 2009 til 2018.

---

¹ En kuenhet er lik en årsku eller fire slaktedyrr à 300 kg (omsatt kg storfekjøtt/1200)

Figur 3.3 Driftsoverskudd i lav- og høygruppe i melkeproduksjon i Trøndelag, 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

De samlede produksjonsinntektene var kr 333 600 høyere i lavgruppa enn i høygruppa. Høygruppa oppnådde en noe høyere pris på melka og slaktet, men større leveranser av melk og storfekjøtt i lavgruppa er de viktigste årsakene til forskjellene. Gruppene mottok tilnærmet like mye i tilskudd.

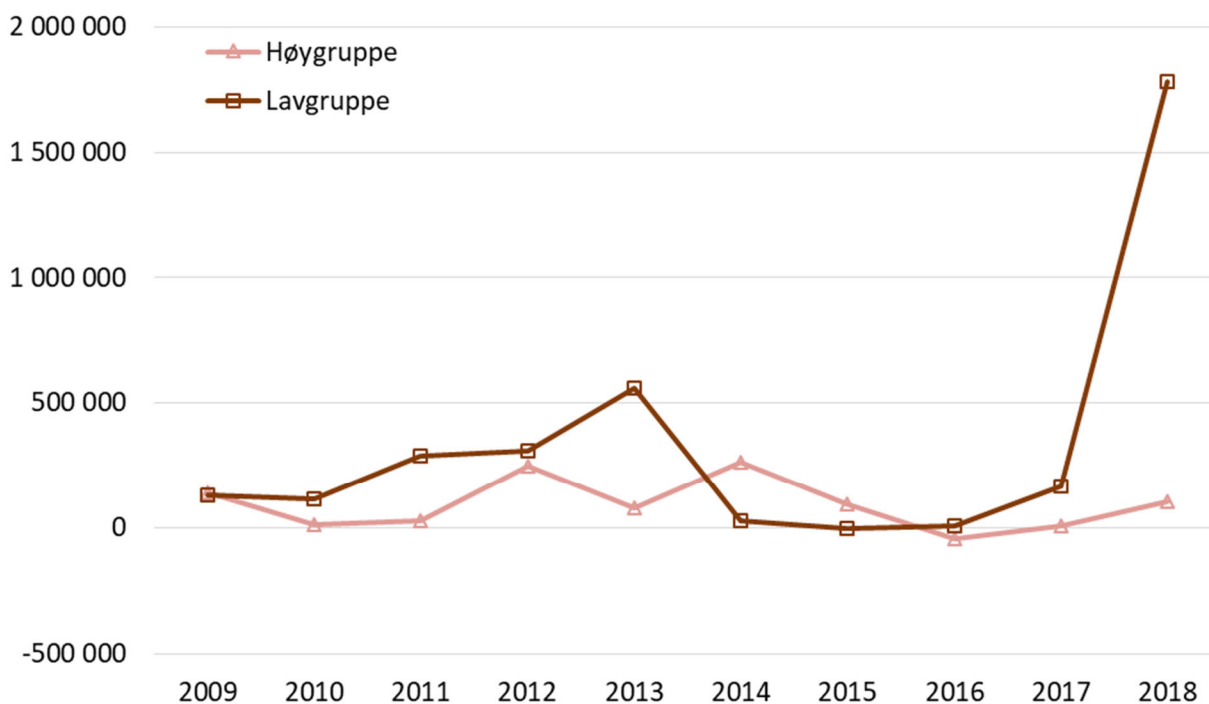
Det er store forskjeller mellom gruppene hva gjelder de samlede kostnadene. Lavgruppa har de høyeste kostnadene, og de var i sum kr 563 400 høyere enn kostnadene i høygruppa. Forskjellen mellom gruppene har økt betydelig det siste året. Lavgruppa har kr 118 200 mer i utgifter til leid hjelp enn høygruppa, og kr 149 500 mer i maskinleie. Netto mekaniseringskostnad per dekar er kr 939 i lavgruppa mot kr 628 i høygruppa i 2018.

I lavgruppa utgjør totale kostnader 90 prosent av inntektene, mens i høygruppa er tilsvarende tall 61 prosent. Arbeidsforbruket i jordbruket var 633 timer høyere i lavgruppa og disse timene var det hovedsakelig leid hjelp som utførte. Lavgruppa har et større omfang enn høygruppa, så om en ser på timene per årsku, har lavgruppa 146 timer, mens høygruppa har 159 timer per årsku. Det er ikke noen regel at et bruk havner i samme gruppe år etter år, men at de skifter mellom høy-, lav og mellomgruppe etter hvordan resultatet endres.

Tidligere undersøkelser på dette har likevel vist at de fleste over tid er i samme gruppe, men at de enkelte år kan havne i en annen gruppe. Eksempelvis får bruk som er i en utbyggingsfase ofte svekket økonomi, og gjelder dette et bruk som oftest er i høygruppa, vil det i utbyggingsfasen kunne havne i en av de lavere gruppen. Etter noen år med konsolidering vil bruket ofte komme tilbake til høygruppa.

Figur 3.4 viser sum nettoinvesteringer i høygruppa og lavgruppa fra 2009 til 2018. De siste årene har hovedtyngden av investeringene vært i driftsbygninger, men det har vært store variasjoner mellom gruppene fra år til år. I lavgruppa har investeringer i driftsbygning økt betydelig i 2018. Hele 5 av brukene i gruppa har gjort større investeringer i driftsbygninger i løpet av året. Samtidig er det også investert noe i maskiner og melkekvote. Høygruppa hadde negativ nettoinvestering i driftsbygning i 2018, men positive nettoinvesteringer i maskiner og melkekvote gir likevel positive nettoinvesteringer totalt.

Figur 3.4 Sammenligning av høy- og lavgruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Sum nettoinvestering, 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

Tabell 3.1 gir en oversikt over utviklingen i driftsoverskudd for jordbruk, skog og tilleggsnæring, lønnsinntekt, renteutgifter og nettoinntekt i høy- og lavgruppa fra 2009 til 2018. Lavgruppa har en høyere verdi på eiendeler i jordbruket og eiendeler i alt, til tross for at høygruppa har vesentlig større bankinnskudd. Forskjellen skyldes i hovedsak at lavgruppa har høyere verdi på anleggsmidler i jordbruket.

Renteutgiftene til lavgruppa er mye høyere enn for høygruppa, og dette henger sammen med gjeldsnivået. Gjelda til lavgruppa er mer enn tre ganger så stor som høygruppa. Dette tyder på at investeringene på brukene i høygruppa ble foretatt på et tidligere tidspunkt enn på brukene i lavgruppa. Gjennomsnittsalder på bruker i lavgruppa er 46 år og i høygruppa 47 år, og aldersforskjellen mellom gruppene er dermed redusert i 2018 sammenlignet med 2017.

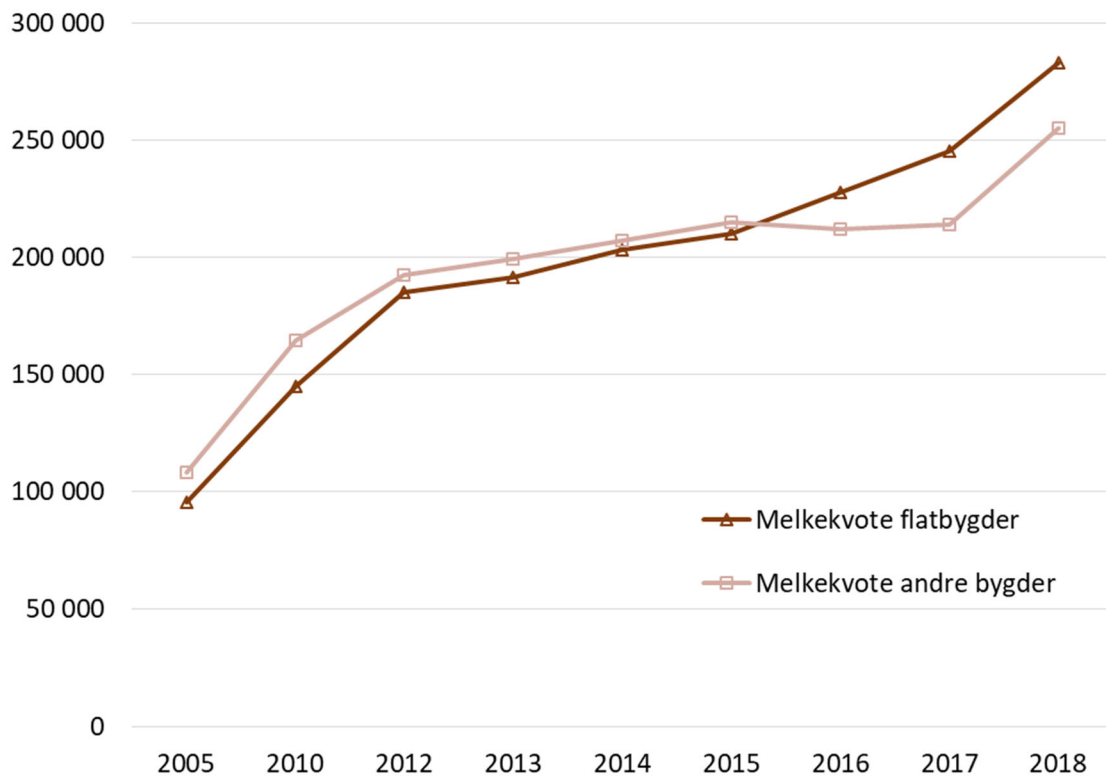
Forskjellen i nettoinntekt har i hele perioden vært relativt stor mellom de to gruppene. I 2018 hadde høygruppa kr 722 000 mer i nettoinntekt enn lavgruppa pga. større driftsoverskudd fra jordbruket.

Tabell 3.1 Driftsoverskudd, lønnsinntekt, renteutgifter og nettoinntekt for høy- og lavgruppe i utvalgte år. Tall i hele tusen. 2018-kroner

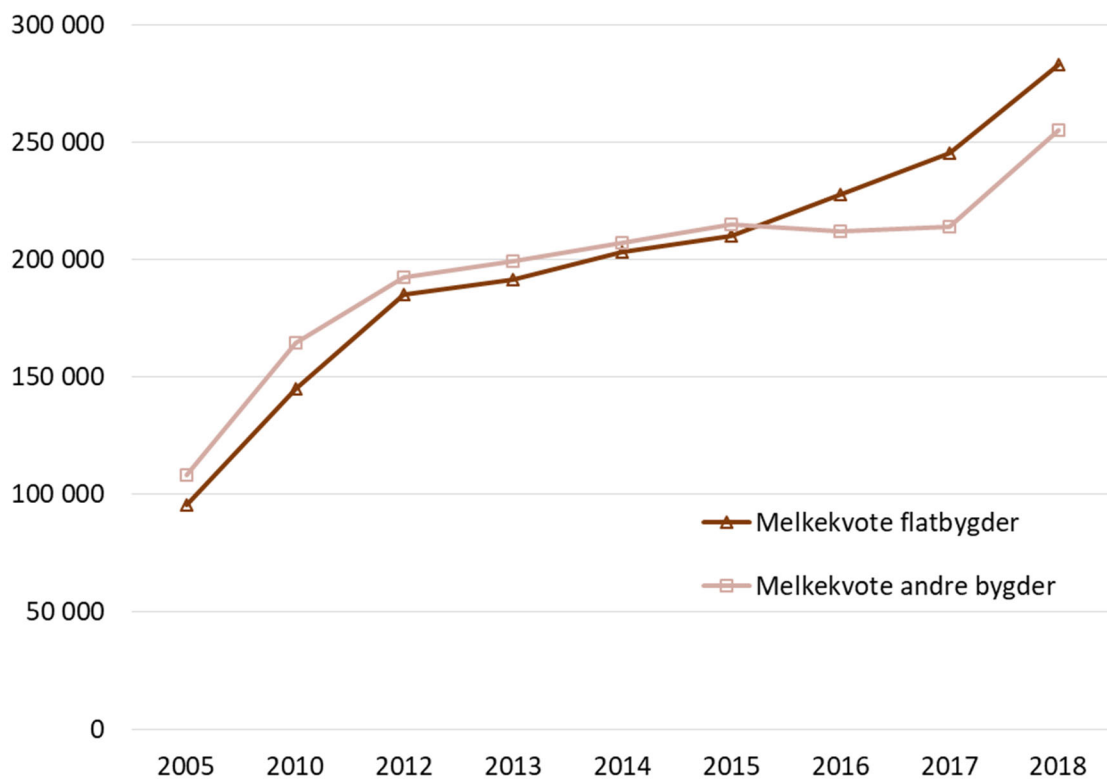
	Lavgruppe			Høygruppe		
	2008	2013	2018	2008	2013	2018
Driftsoverskudd jordbruk	303	276	230	537	566	725
Driftsoverskudd skog	95	11	4	10	13	7
Driftsoverskudd tilleggsnæring	121	43	39	27	64	51
Lønnsinntekt	287	196	268	203	255	298
Renteutgifter	116	92	150	52	30	42
Nettoinntekt	758	525	432	817	978	1 154

3.5 Melkeproduksjon i flatbygder og andre bygder

I 2018 var det gårdsbruk på flatbygdene som hadde det beste resultatet av regionene i Trøndelag. I 2005 var 40 prosent av de trønderske melkebrukene i driftsgranskingene i flatbygdene, og i 2018 var det ca 34 prosent. Av melkebrukene ligger 20 på flatbygdene og 39 i andre bygder i Trøndelag. Det er et begrenset utvalg av bruk, og resultatet kan derfor være påvirket både av utvalg og utskifting av bruk.

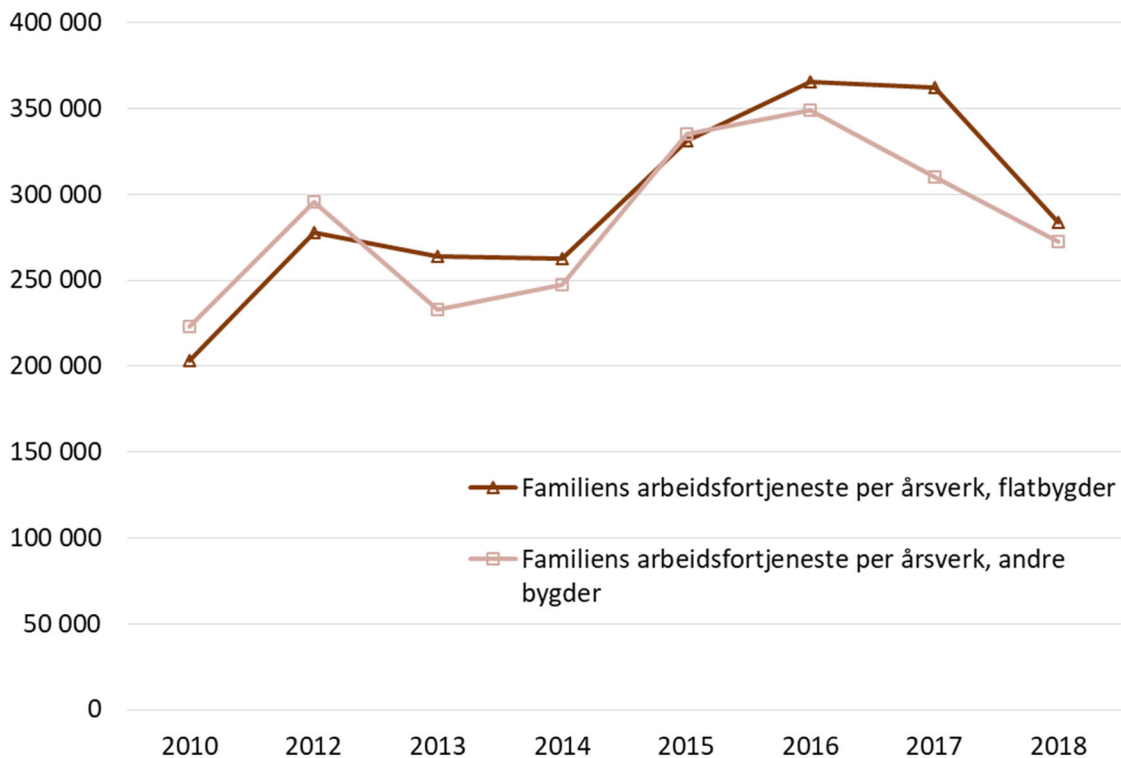

Figur 3.5 viser hvordan kvotene har utviklet seg på flatbygder og andre bygder i Trøndelag i perioden 2005 til 2018. De siste tre årene har kvotene økt mest i flatbygdene. Av melkebrukene har 50 prosent på flatbygdene og 41 prosent i andre bygder investert i robot.

Figur 3.5 Utvikling av melkekvote i flatbygder og andre bygder i Trøndelag

I gjennomsnitt har bruk i andre bygder 32,4 årskyr. På flatbygdene er gjennomsnittet 35,9 årskyr per bruk. Driftsoverskuddet blir naturlig nok større i flatbygdene ettersom omfanget er større, men målt i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk, er resultatet mer jevnt (Figur 3.6)

Figur 3.6 Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i flatbygder og andre bygder i Trøndelag. Faste 2018- kroner

3.6 Gårdsbruk med melkerobot

NIBIO har fra og med 2013 registrert hvilket melkesystem deltagerne i driftsgranskningene bruker. I 2013 var 48 bruk registrert med melkerobot på landsbasis. I 2018 hadde dette økt til 104 bruk, noe som utgjør 33 prosent av brukene med melkeproduksjon. Av disse brukene ligger 26 i Trøndelag, tilnærmet 44 prosent av melkebrukene i dette området.

Tabell 3.2 viser nøkkeltall for bruk i Trøndelag og landet de tre siste årene. Alle bruk med melkerobot hadde i gjennomsnitt 44,0 årskyr i 2018, og for brukene i Trøndelag er tilsvarende tall 47,2 årskyr. Trøndelagsbrukene har altså noe større besetning enn landsgjennomsnittet, og forskjellene har økt det siste året.

På de trønderske brukene er det noe mindre innsatt kapital i jordbruket sammenlignet med landet som helhet. Det er også brukt noe mindre arbeidstimer i jordbruket, målt i timer per årsku i Trøndelag. Antall timer per årsku gikk opp med 1 time på brukene i Trøndelag fra 2017 til 2018, samtidig som at arbeidstimene per årsku holdt seg uendret i landet som helhet.

Tabell 3.2 Produksjonsdata og ressursinnsats på melkerobotbruk i Trøndelag og landet, 2016 til 2018

	Med robot, Trøndelag			Med robot, landet		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Antall bruk	19	20	26	76	78	104
Antall årskyr	45,5	44,9	47,2	42,9	43,1	44,0
Areal daa	508	515	568	524	540	578
Leid areal	240	282	296	277	307	322
Leverert melk (liter)	341 000	331 478	355 615	323 700	318 185	329 720
Melkekvote (liter)	344 861	339 700	378 632	333 700	336 941	366 644
Ytelse (kg melk per årsku)	8 183	8 039	8 240	8 252	8 100	8 198
Innsatt kapital	7 989 400	8 376 700	8 954 700	8 512 000	8 608 000	9 147 900
Timer per årsku	86	95	96	89	99	99

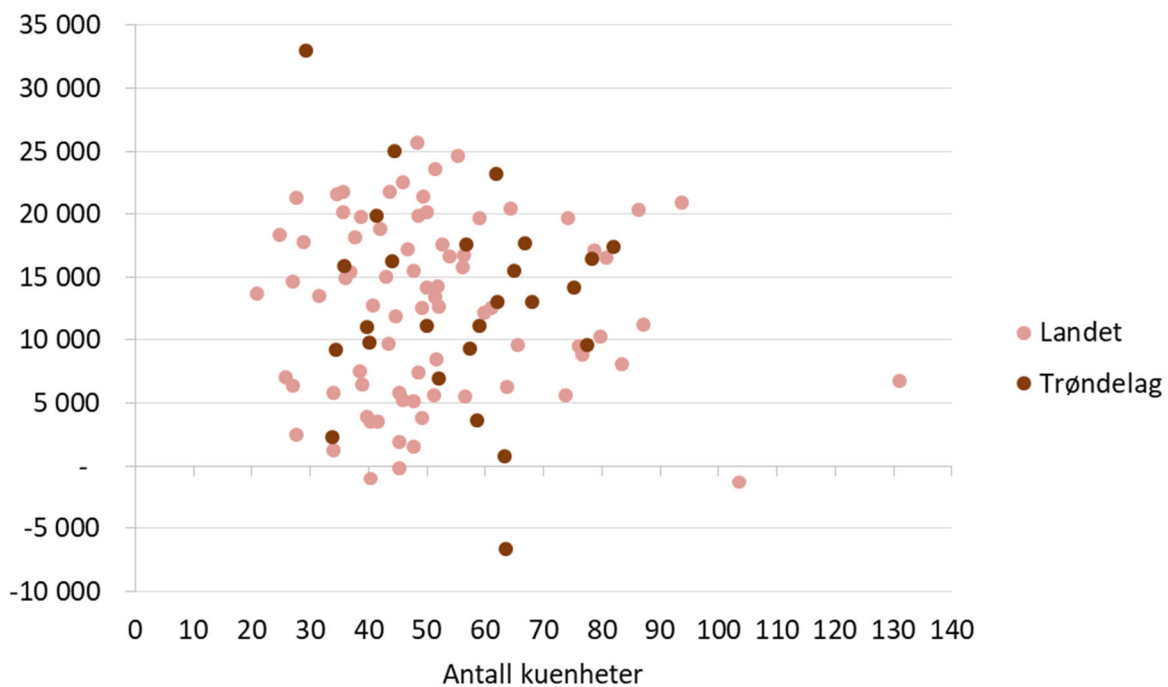
Tabell 3.3 viser at produksjonsinntekter og kostnader økte både i Trøndelag og landet fra 2017 til 2018. Driftsoverskuddet ble redusert med kr 157 100 i Trøndelag og kr 203 200 for landet i perioden. Driftsoverskuddet ble kr 46 000 større i Trøndelag enn for landet i 2018. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk ble i 2018 redusert for begge grupper sammenlignet med året før. Reduksjonen er tilnærmet lik i begge grupper, med en nedgang på kr 121 600 i Trøndelag og kr 126 700 i landet. Dette tilsvarer en reduksjon på henholdsvis 30 og 31 prosent.

Tabell 3.3 Økonomisk resultat fra melkeproduksjonsbruk med robot i Trøndelag og landet, 2016 til 2018

	Med robot, Trøndelag			Med robot, landet		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Produksjonsinntekter	3 241 000	3 386 300	3 527 100	3 201 200	3 382 100	3 517 600
Variable kostnader	1 113 700	1 164 200	1 264 900	1 089 900	1 148 100	1 282 000
Dekningsbidrag	2 127 300	2 222 100	2 262 200	2 111 300	2 234 000	2 235 600
Faste kostn. eks.avskrivninger	849 700	987 000	1 091 700	923 500	028 900	1 108 400
Resultat før avskrivninger	1 277 700	1 235 100	1 170 500	1 187 700	1 205 100	1 127 300
Avskrivninger	388 000	430 400	470 700	411 000	431 700	473 500
Driftsoverskudd	889 700	804 700	699 800	776 800	773 500	653 800
Renteutgifter	175 000	173 600	186 200	210 700	203 800	222 500
Lønnsevne per time	217	192	167	208	223	166
Fam. arb.fortj. per årsverk	398 800	347 700	281 500	382 300	410 300	276 500

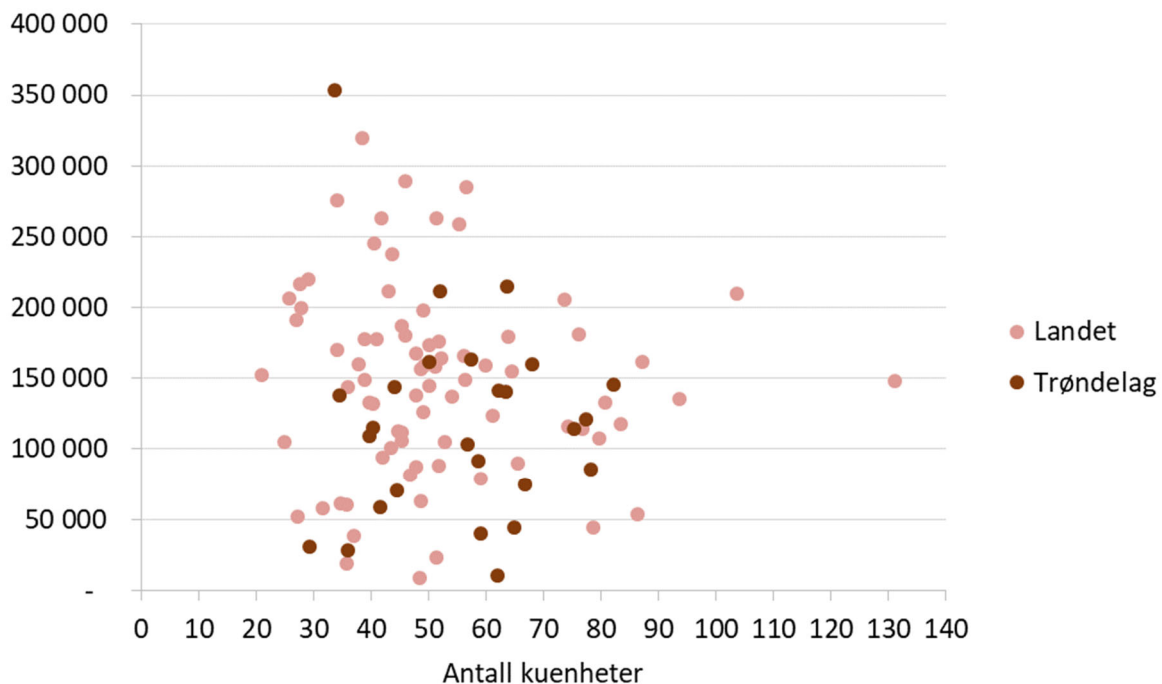
Figur 3.7 viser spredningen av driftsoverskudd per kuenhet² på alle bruk med melkerobot i 2018, og vi kan se at det er betydelig variasjon. Fire bruk har negativt resultat. Ett av disse brukene har investert i melkerobot og melkekvote i 2018.

² En kuenhet er lik en årsku eller fire slaktedyrr à 300 kg (omsatt kg storfekjøtt/1200)

Figur 3.7 Spredning av driftsoverskudd per kuenhet på bruk med melkerobot i Trøndelag og landet, 2018

I gjennomsnitt har gårdsbruk med robot i Trøndelag 6,5 mill. i gjeld i 2018, men det er stor spredning fra bruk til bruk. Landsgjennomsnittet er 7,3 mill. Figur 3.8 viser spredningen av gjeld per kuenhet på trøndelagsbrukene sammenlignet med landet for øvrig. Gjelden har økt med tilnærmet 1 mill. kroner det siste året i Trøndelag og resten av landet.

Figur 3.8 Spredning av gjeld per kuenhet på bruk med melkerobot i Trøndelag og landet, 2018

4 Spesialisert storfekjøttproduksjon

Antall bruk som driver ensidig kjøttproduksjon, har økt de siste årene. En del av besetningene er i en avlsprosess der NRF-kua krysses med andre storferaser. Andre bruk er i ferd med å øke dyretallet. I Tabell 4.1 er det satt opp en oversikt over fire utvalgte år. Mengden omsatt kjøtt på driftsgranskingsbrukene nådde et toppunkt i 2013, før det siden har ligget stabilt på mellom 8 000 og 10 000 kilo. Mengden omsatt kjøtt per bruk er med andre ord tilnærmet doblet siden 2009. Antall kalvinger og areal på brukene har også økt mye i perioden. Tabellen viser at resultatmålene varierer betydelig mellom år.

Tabell 4.1 Utvikling i storfekjøttproduksjonen i utvalgte år fra 2009 til 2018, faste 2018-kroner

Per bruk	2009	2013	2017	2018
Antall bruk	13	19	23	22
Antall kalvinger	24,5	32,7	29,4	35,3
Storfekjøtt omsatt kg	5 325	11 232	9 841	8 901
Arbeidstimer jordbruk	1 748	2 213	2 025	2 194
Jordbruksareal daa	345	488	454	477
Herav leid daa	115	258	236	253
Driftsoverskudd jordbruk	206 900	290 400	229 800	140 500
Fam.arbeidsfortj. per årsverk	183 400	183 500	177 800	72 600
Eiendeler i jordbruket 31.12	2 066 000	2 716 600	3 823 200	3 977 200
Egenkapitalprosent	67	41	52	51

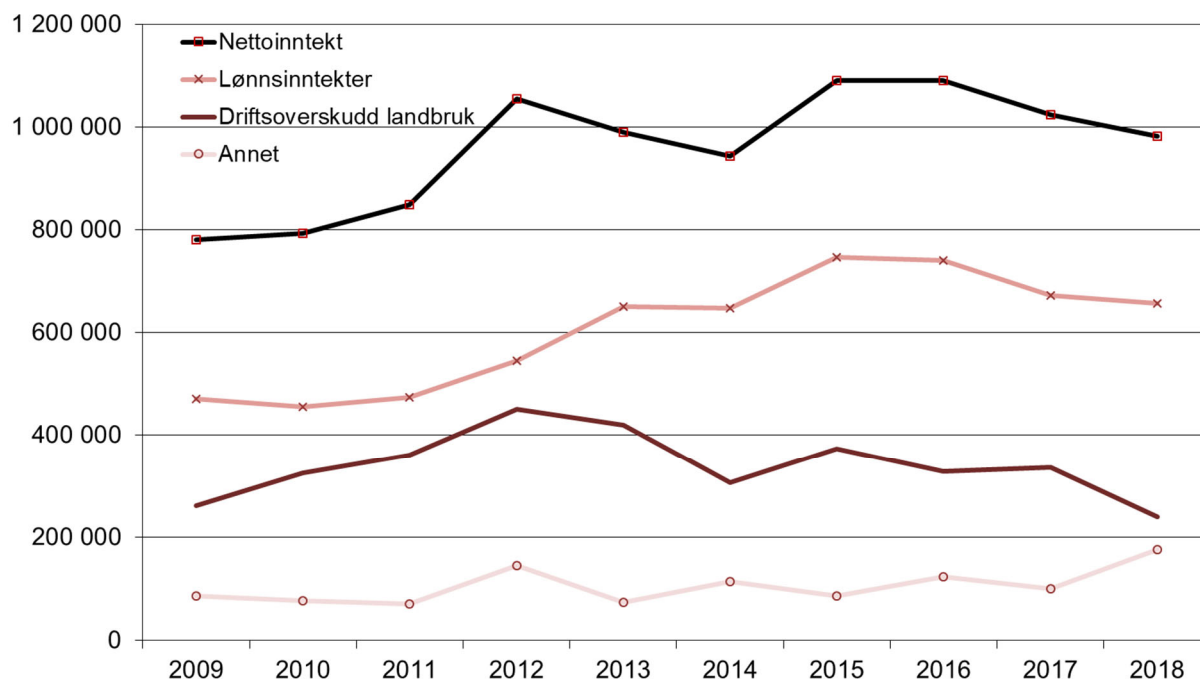
4.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

I årets (2018) driftsgranskinger inngår data fra 22 bruk i gruppen spesialisert storfekjøttproduksjon i Trøndelag. Produksjonsinntektene ble redusert med 1 prosent fra 2017. Samtidig økte de totale kostnadene med om lag 6 prosent. Dette gir i sum en reduksjon av driftsoverskuddet på kr 89 300. Familiens arbeidsfortjeneste ble redusert med kr 105 200 per årsverk. Nedgangen var derfor på tilnærmet 60 prosent fra 2017.

Det totale timeforbruket økte med ca. 170 timer fra 2017 til 2018, og det er først og fremst leid hjelp som har stått for økningen. I 2011 og 2012 lå familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i spesialisert storfekjøttproduksjon over tilsvarende resultatmål i melkeproduksjonen, men i årene etter dette har utviklingen gått i ulik retning i disse produksjonene. I 2018 var familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i melkeproduksjonen kr 204 000 høyere enn i storfekjøttproduksjonen.

Figur 4.1 viser fordeling av brukerfamiliens samlede inntekt i perioden 2009-2018. På bruk med storfekjøttproduksjon er det lønnsinntekter utenom bruket som står for den største andelen av nettoinntekten. Det siste året gikk både lønnsinntektene og driftsoverskuddet ned, noe som førte til redusert nettoinntekt på driftsgranskingsbrukene.

Storfekjøttproduksjon er den produksjonen som har den største variasjonen i lønnsomhet fra bruk til bruk. Det er store variasjoner både i omfang, investeringsnivå, investeringstidspunkt og arbeidsforbruk.

Figur 4.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd m.m. på bruk med storfekjøttproduksjon. 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

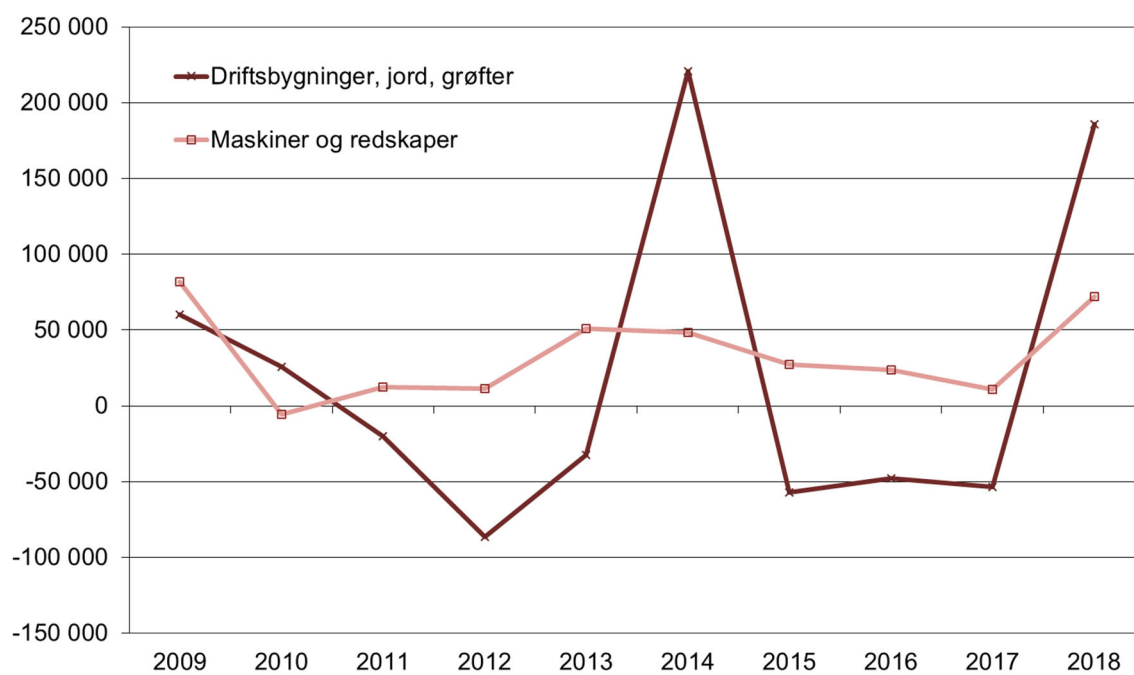
4.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Flere av de 22 brukene i gruppen spesialisert storfekjøttproduksjon i Trøndelag har tidligere drevet med melkeproduksjon, og har derfor fremdeles store faste kostnader knyttet til bygninger og mekanisk utstyr. Brukene har derfor vært preget av lite nyinvesteringer, men relativt store avskrivninger slik at nettoinvesteringene i flere av årene har vært lave eller negative (Figur 4.2).

Det har vært store svingninger i nettoinvesteringene i driftsbygninger de siste 10 årene. I 2014 hadde to bruk betydelige investeringer i driftsbygning, noe som gjør at gjennomsnittlig nettoinvestering ble høy dette året. De tre neste årene var det negative nettoinvesteringer, før det igjen ble positive nettoinvesteringer i 2018, med kr 258 200. Investering i driftsbygninger på ett av brukene bidrar til denne endringen.

Gjelda i 2018 var på vel 3,5 mill. kroner, en økning på kr 359 800 fra 2017. Renteutgiftene økte til kr 90 700, tilsvarende 2 prosent fra 2017. Egenkapitalprosenten var på 52 prosent i 2017 og 51 prosent i 2018.

Figur 4.2 Nettoinvesteringer på bruk med storfekjøttproduksjon. 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

5 Korn

I 2018 var det 19 bruk med ensidig kornproduksjon som var med i driftsgranskingsmaterialet i Trøndelag. Bygg utgjør 82 prosent av kornarealet i snitt for disse brukene. Totalt kornareal har ligget rundt 320 dekar per bruk de siste årene, men økte til 340 dekar i 2018.

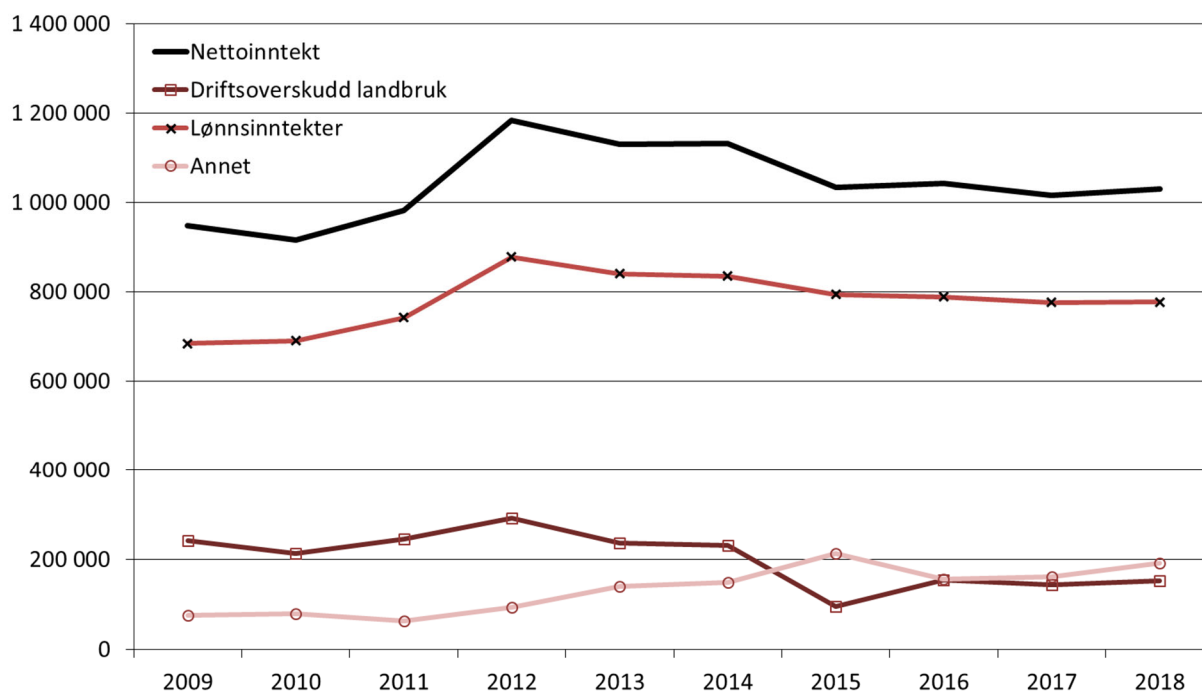
5.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

I Trøndelag i 2018 var familiens arbeidsfortjeneste per årsverk på kornbrukene negativ, med kr - 34 700, en nedgang på kr 95 300 fra 2017. Hovedårsaken til nedgangen dette året er økte kostnader, hovedsakelig i form av maskinleie og gjødselkostnader, samt reduksjon i kornavlinger.

Gjennomsnittsavlingene på bygg har gått fra 396 kg per dekar i 2017 til 375 kg per dekar i 2018. Det var lite endring i prisen på bygg det siste året, og totalt sett gikk inntektene fra planteproduksjonen ned med kr 31 500 fra 2017 til 2018. Sum kostnader økte med kr 37 300 i samme periode.

De totale arbeidstimene i jordbruket minka med 50 timer per bruk det siste året, til totalt 594 timer. Det var i hovedsak mindre timer med leid hjelp som stod for reduksjonen i arbeidsforbruket.

Lønnsomheten i kornproduksjonen er direkte avhengig av avlingsnivå og kornkvalitet, og varierer derfor mye fra år til år, slik Figur 5.1 viser. Likevel kan en si at det er felles for kornbrukene at driftsoverskudd fra landbruket er lavt, men på grunn av høye lønnsinntekter er nettoinntekten høy.

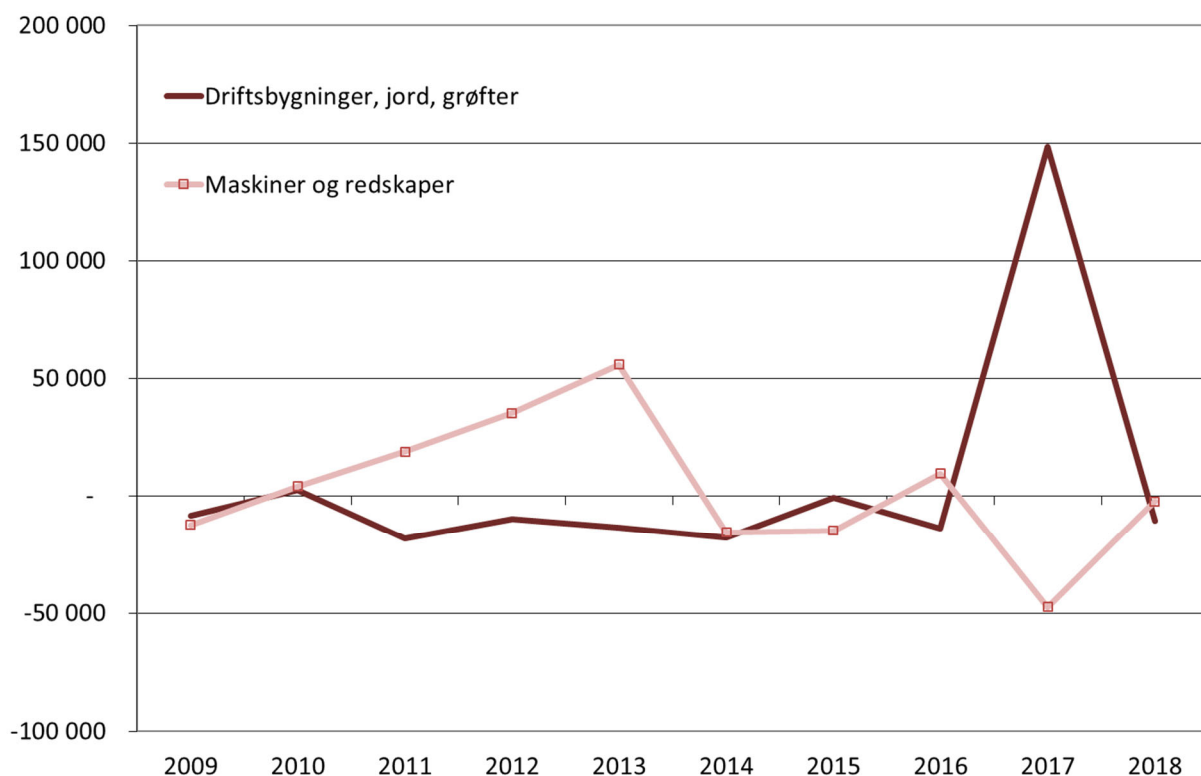

Figur 5.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd m.m. på bruk med korn. 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

5.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Figur 5.2 viser at nettoinvesteringene på kornbrukene er relativt lave. I 2013 ble det investert relativt mye i maskiner og redskap, mens det var negativ nettoinvestering på driftsbygning. I 2014 og 2015 var det negativ nettoinvestering på både maskiner og driftsbygninger. I 2017 var det stor nettoinvestering i driftsbygning, og det er på grunn av at et bruk investerte i driftsbygning i 2017 for å starte med storfekjøttproduksjon i 2018. I ei lita gruppe kan utslagene på gjennomsnittstallene bli store selv om bare ett eller to bruk investerer. I 2018 var de samlede nettoinvesteringene på det gjennomsnittlige kornbruket i Trøndelag på kr -13 100.

Den totale gjelda var i gjennomsnitt kr 2 383 000 i 2017, og økte til 2 669 000 i 2018. Økningen skyldes i hovedsak private investeringer, samt investeringer i maskiner og redskaper.

Figur 5.2 Nettoinvesteringer på bruk med korn. 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

6 Kombinert kornproduksjon/svinehold

Som for kornproduksjon, har lønnsomheten i kombinasjonen korn/svin tradisjonelt variert mye. Dette er et resultat av svingninger både i kornavlinger og prisen på svinekjøtt. Kombinert kornproduksjon/svinehold er den produksjonen som de siste årene har ligget høyest i lønnsomhet i driftsgranskingene i Trøndelag. Over tid har fôrforbruket per kg tilvekst gått ned, besetningene har blitt større og drifta mer effektiv. I statistikken for Trøndelag var besetningene per bruk på 61 avlsgriser i 2013, størrelsen var noe mindre i perioden 2014 til 2017, men økte til 66 i 2018. På landsbasis er det 29 bruk med i driftsgranskingene i denne produksjonen og 11 av dem er fra Trøndelag.

6.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

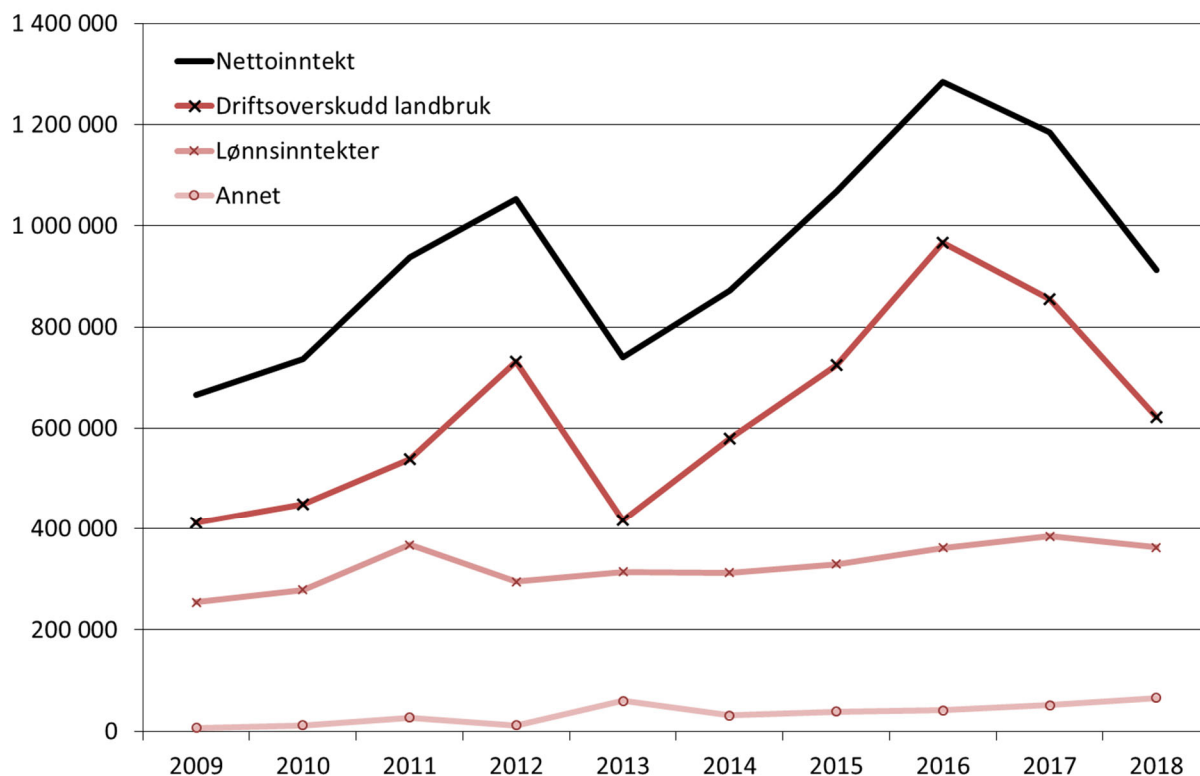
I Trøndelag i 2018 var familiens arbeidsfortjeneste per årsverk på korn- og svinebrukene på kr 381 300. Dette er en reduksjon på kr 183 000 fra 2017. Avlingen på bygg var nokså lik i 2017 og 2018, med 432 kg per dekar i 2018. Det var en betydelig avlingsnedgang på havre i 2018, men havre dyrkes kun på tre prosent av arealet dette året. Inntektene fra planteproduksjon økte med kr 31 200 fra 2017 til 2018.

I svineproduksjonen gikk antall salgbare smågris noe ned, og samtidig ble både prisen per smågris og kjøttprisen på slaktegris redusert det siste året. Inntekten fra husdyrprodukter økte likevel med kr 66 400 som følge av at mengden omsatt kjøtt på slaktegris økte med 8 581 kilo det siste året. Tilskuddene økte med 3,9 prosent fra 2017 til 2018, og totalt sett økte produksjonsinntektene med kr 133 400, tilsvarende 3,7 prosent.

Variable kostnader økte med kr 285 500 fra 2017. Økte kostnader til kjøp av gris står for den største økningen sammen med kraftfôrkostnadene. Også de faste kostnadene økte det siste året. Totalt var økningen på kr 68 900, der leid arbeid og vedlikehold av traktor og maskiner utgjør en stor del av økningen.

Sum arbeidstimer i jordbruket økte med 53 timer i 2018, og var på 2 909 timer i gjennomsnitt. Dette er tilnærmet samme antall timer som i 2016.

Nettoinntekten for svinebøndene svinger mer i takt med endringene i driftsoverskudd fra landbruket enn for de andre driftsformene (Figur 6.1). Dette kommer av at inntekta fra jordbruket utgjør en større andel av totalinntekta enn for de andre driftsformene. Lønnsinntektene i denne gruppa er relativt stabile i perioden fra 2008 til 2018.

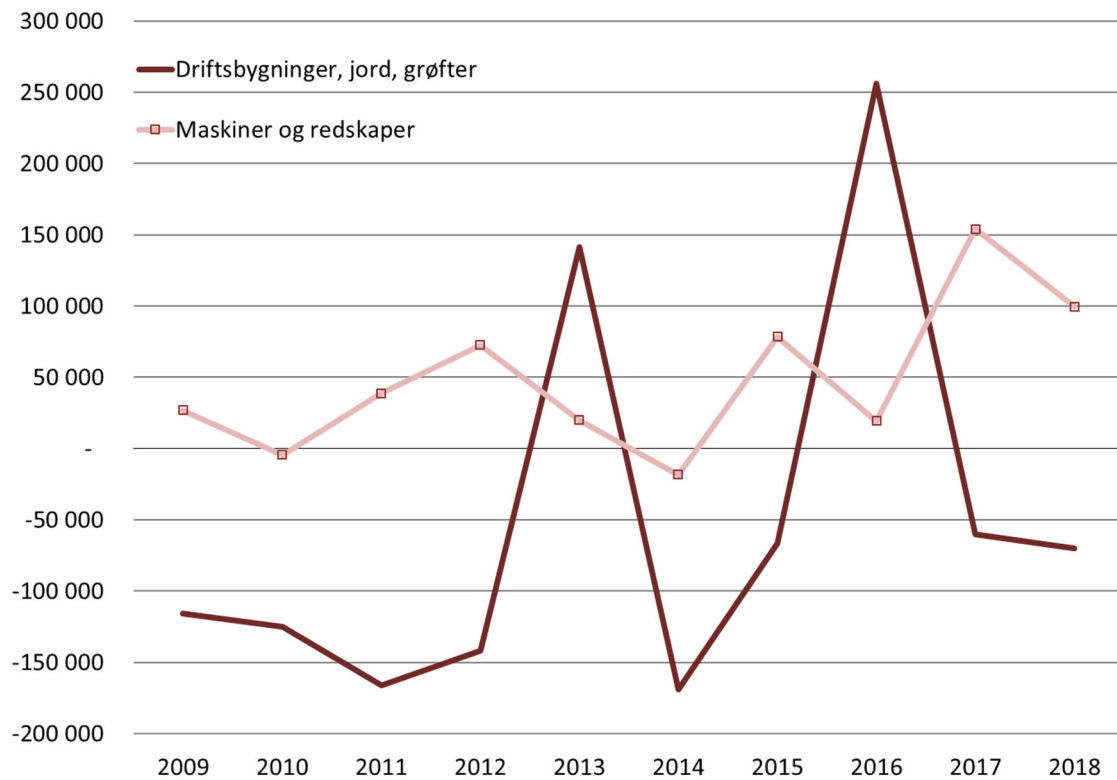
Figur 6.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd mm på bruk med kornproduksjon/svinehold. 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

6.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Nettoinvesteringene for bruk med kombinert korn- og svineproduksjon er vist i Figur 6.2.

I og med at det her er snakk om en forholdsvis liten gruppe bruk (11 stk.), vil nettoinvesteringene kunne påvirkes sterkt selv om det er få bruk som står for investeringene. Nettoinvesteringen i maskiner og redskap har stort sett vært positive i perioden, mens nettoinvesteringen i driftsbygninger vil variere etter som enkeltbruk i undersøkelsen gjør større investeringer.

Total gjeld var på ca. 4,6 mill. kr, noe som er om lag kr 200 000 mer enn året før. Renteutgiftene var på kr 130 700 i 2018, en nedgang på kr 5 800 fra 2017.

Figur 6.2 Nettoinvesteringer på bruk med kornproduksjon/svinehold. 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

7 Sauehold

Det var 14 bruk med driftsformen sau i driftsgranskingsmaterialet for Trøndelag i 2018. Disse brukene hadde i gjennomsnitt 235 vinterfôra sau (vfs.) med et totalareal på 309 dekar.

Bruk med sau hadde en positiv utvikling i økonomien i årene fram til og med 2015. Nedgangen i økonomien i saueproduksjonen startet i 2016 og overproduksjon presset prisene på kjøtt nedover i 2016 og 2017. Som følge av prisnedgangen måtte det også foretas en verdireduksjon av balanseverdiene på dyrene i balansen. Nedskrivning av buskapsverdien reduserer produksjonsinntektene. Dette ga spesielt stort utslag i 2017 og det er derfor vanskelig å sammenligne resultatene fra 2018 direkte med 2017. I tillegg er det få bruk i utvalget, og resultatet kan derfor være påvirket både av utvalg og utskifting av bruk.

7.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

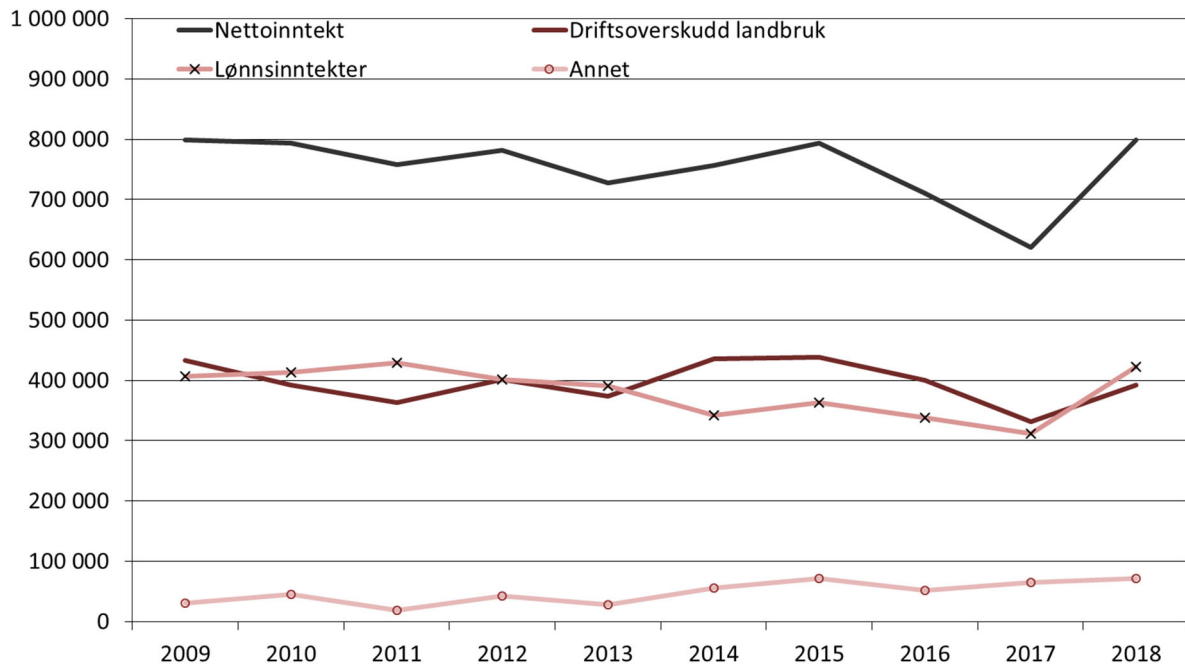
Driftsoverskuddet fra jordbruket gikk opp med kr 41 100 fra 2017 til 2018 på gårdsbruk med sau (Figur 7.1). Totalt sett økte produksjonsinntektene med kr 27 100 det siste året, til tross for at tilskuddene ble redusert med 4,5 prosent, eller kr 30 600. Driftsoverskuddet i 2018 er 13 500 lavere enn i 2016.

Nedgangen i kjøttprisen fortsatte i 2018. For sauekjøtt gikk prisen ned med kr 3,20 og for lammekjøtt med kr 1,50. I 2018 ble det også en reduksjon i omsatt mengde kjøtt.

De variable kostnadene ble redusert med kr 2 200, mens de faste kostnadene gikk ned med kr 11 700. Trolig er denne kostnadsreduksjonen et utslag av svakere økonomi i saueproduksjonen over flere år og den enkelte produsent foretar tilpasninger til den økonomiske situasjonen.

Arbeidsforbruket i jordbruket var på 2 561 timer. Dette tilsvarer en reduksjon på 100 timer fra 2017. Reduksjonen i arbeidsforbruk er den viktigste faktoren til at resultatmålet «Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk» viser økning. I 2018 var arbeidsfortjenesten kr 211 500, mens den i 2016 var kr 203 700.

Driftsoverskuddet i skogbruket gikk noe ned, samtidig som at driftsoverskuddet fra tilleggsnæringer gikk opp, og bidro til at utviklingen totalt sett for landbruket ble positiv. Lønnsinntektene gikk også opp det siste året. Totalt sett gjorde dette at nettoinntekten gikk opp med kr 194 200 fra 2017 til 2018.

Figur 7.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd m.m. på bruk med sau. 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

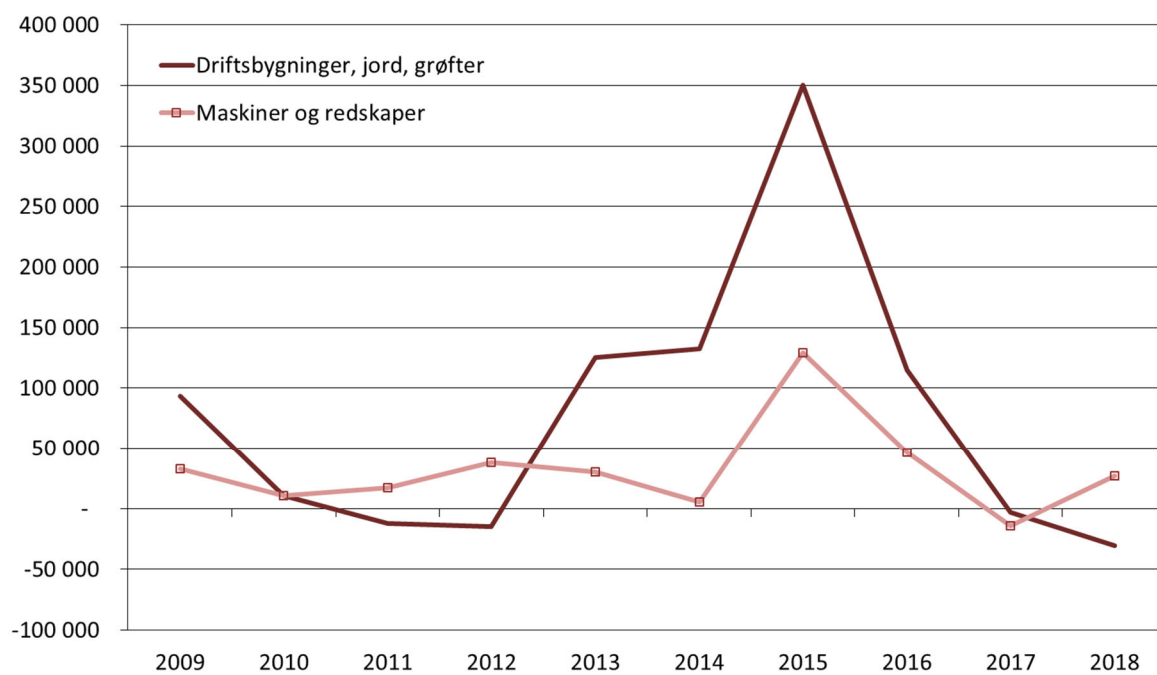
7.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

De samlede nettoinvesteringene på bruk med sau var negative i 2018 (figur 7.2), men økte noe fra 2017. I 2015 var det flere bruk som investerte i nye driftsbygninger, så nettoinvesteringen var ekstra høy dette året, før det ble en nedgang i 2016 og 2017.

Nettoinvesteringene i maskiner og redskaper har vært forholdsvis stabil siden 2009, men også her nådde investeringene et toppunkt i 2015, med en nettoinvestering i maskiner på kr 125 900. I 2018 var tilsvarende investeringer på kr 26 700.

Gjelda på sauebrukene gikk opp med kr 100 800 i 2018 til kr 2 346 500. Egenkapitalprosenten i 2018 ble på 41 prosent, mot 48 prosent året før.

Figur 7.2 Nettoinvesteringer på bruk med sau. 2009-2018. Kroner per bruk. 2018-kroner

8 Slaktekyllingproduksjon

Det har vært en stor vekst i Norges kyllingproduksjon de siste 15 årene. Produksjonen er i denne perioden betydelig modernisert, effektivisert og spesialisert, og engrosforbruket av fjørfekjøtt økte fra 10,0 til 19,2 kilo mellom 2002 til 2017. Lave produktpriser og kyllingkjøttets egenskaper har bidratt til å gjøre kylling til et etterspurt produkt i det norske markedet.

Antall jordbruksbedrifter med slaktekylling i Norge har variert mellom 500 og 700 siden år 2000 og frem til i dag. Variasjonen i antall produsenter har i stor grad fulgt endringene i etterspørselen, og til tross for sterk vekst i bransjen, har kyllingkjøttmarkedet vært turbulent. I 2014 ble det produsert rekord-mye kyllingkjøtt i Norge, og ifølge tall fra Landbruksdirektoratet leverte norske slaktekyllingprodusenter 93 549 tonn kyllingkjøtt dette året. I 2015 ble det derimot en betydelig svekkelse i etterspørselen som følge av mye medieoppmerksomhet rundt antibiotikaresistente bakterier i kyllingkjøtt. Dette førte igjen til at narasinfôret kylling ble faset ut av produksjon, og dagens slaktekylling er derfor i praksis nesten narasinfri.

I 2019 ga NIBIO ut en rapport om økonomien i slaktekyllingproduksjon (NIBIO rapport nr 88, 2019). Der så vi nærmere på gårdsbruk med slaktekyllingproduksjon i årene 2014-2017. I dette kapitlet benytter vi de samme forutsetninger og data som i nevnte rapport, i tillegg til at vi utvider undersøkelsen med tall fra 2018.

Avl av mer saktevoksende kyllingraser har stått i fokus de siste årene. Det er i dag hybridrasen Ross 308 som står for størsteparten av kyllingen på markedet, men brukene som leverer til Norsk Kylling gikk over til Hubbard i løpet av høsten 2017 og 2018. Vi foretok intervju med brukerne på høsten 2018, og de fleste som hadde gått over til Hubbard framholdt at de var meget godt fornøyd med produksjonen og drifta. En kyllingprodusent uttalte at han hadde fått «en helt ny hverdag» etter overgangen til ny rase, både på grunn av triveligere dyr og svært lav dødelighet. Andre framholdt at selv om de var godt fornøyd med selve produksjonen, så var de særdeles misfornøyd med økonomien, og de mente at de forutsetningene som var lovet, ikke ble holdt. I vår undersøkelse har vi økonomiske data til og med regnskapsåret 2018, så foreløpig kan vi ikke si så mye om hvilke økonomiske konsekvenser overgang til ny rase har hatt, i og med at flere skiftet rase på høsten 2018.

I 2017 og 2018 var det hhv. 22 og 19 bruk med slaktekyllingproduksjon i Driftsgranskingene i jordbruket. I 2017 drev tre bruk med oppdrett av saktevoksende kylling, og ved utgangen av 2018 hadde totalt åtte av brukene gått over til saktevoksende kyllingraser. Brukene var lokalisert på Østlandet, Jæren og i Trøndelag.

Våre analyser viser at den reduserte etterspørselen i 2015 førte til reduserte inntekter og dekningsbidrag for driftsgranskingsbrukene. Nedgangen fortsatte i 2016, før dekningsbidraget på gjennomsnittsbuket steg med 100 000 kroner i 2017, til 685 700 kroner. Dette til tross for færre innsatte kyllinger. Årsaken kan være at det var en bedre balanse i markedet. I 2018 gikk antall innsatte kyllinger ytterligere ned, og det totale dekningsbidraget gikk ned til 654 300. Når flere går over til mer saktevoksende kyllinger er det logisk at antall innsett og dermed antall innsatte kyllinger går ned.

Tabell 8.1 viser dekningsbidrag per innsatte slaktekylling, og det har økt med 47 øre per kylling fra 2017 til 2018. I og med at antall innsatte kyllinger er redusert, så har likevel det totale dekningsbidraget gått ned.

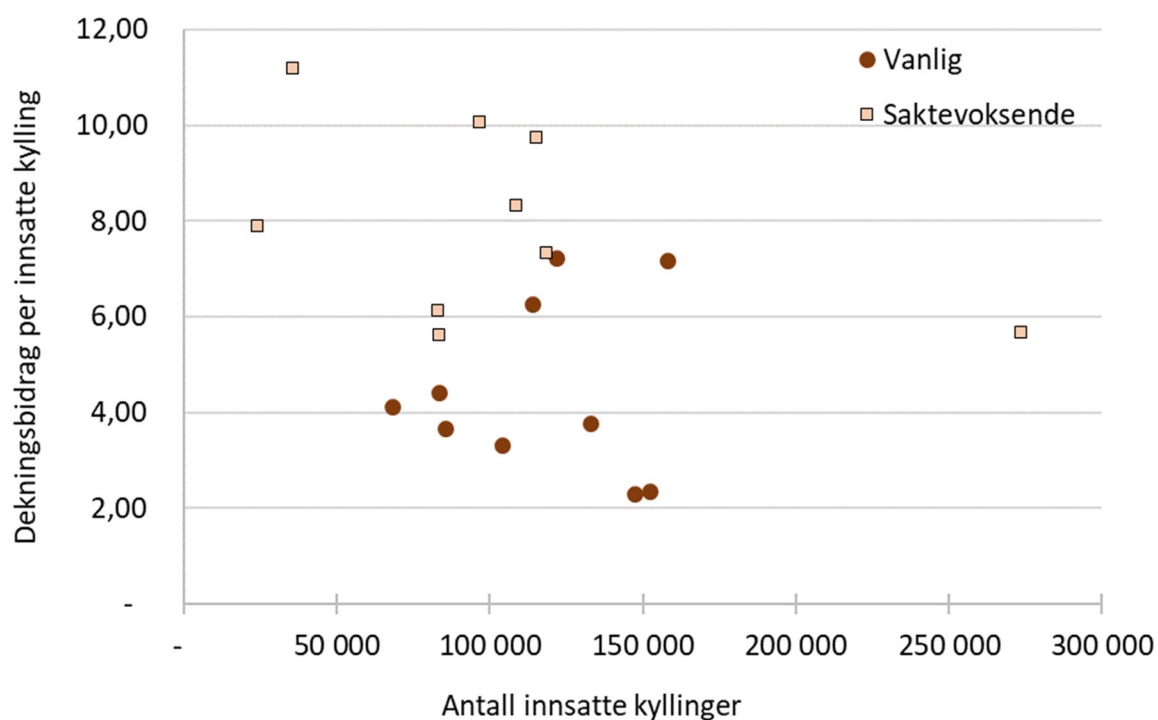
Tabell 8.1 Dekningsbidrag per innsatte slaktekylling 2014-2018. Nominelle kroner

	2014	2015	2016	2017	2018
Antall innsatte kyllinger	128 097	119 326	130 082	126 308	110 891
Produksjonsinntekter					
Slakteinntekt kyllinger	25,16	22,90	25,11	26,89	30,20
Erstatninger	0,19	0,63	0,12	0,30	0,20
Sum prod.inntekter	25,34	23,52	25,23	27,19	30,40
Variable kostnader					
Kraftfôr	11,79	10,89	12,17	13,03	15,22
Kjøp av kyllinger	5,75	5,42	6,22	6,16	6,40
Strøm og oppvarming	1,04	0,90	1,03	1,23	1,44
Forbr.art., veterinær mm.	0,34	0,34	0,50	0,50	0,57
Forsikring (fast pris)	0,21	0,21	0,22	0,22	0,22
Plukking (fast pris)	0,58	0,58	0,59	0,61	0,65
Sum variable kostn	19,71	18,35	20,73	21,76	24,50
Dekn.bidr. per slaktekylling	5,64	5,17	4,50	5,43	5,90

Brukene med flest innsatte kyllinger oppnår også høyest totalt dekningsbidrag. Analysene tyder likevel ikke på noen sammenheng mellom antall innsatte kyllinger og størrelsen på dekningsbidraget per slaktekylling. Produksjonsinntekten er den faktoren som i størst grad påvirker dekningsbidraget hos slaktekyllingprodusentene. Naturlig er det en klar positiv sammenheng mellom størrelsen på produksjonsinntekten per slaktekylling og dekningsbidraget per slaktekylling. Dette betyr altså at jo høyere produksjonsinntektene per slaktekylling er, jo høyere er dekningsbidraget per slaktekylling.

Det er store variasjoner i variable kostnader per bruk, men det er ingen klare sammenhenger mellom kostnadsstørrelsen per slaktekylling og antall innsatte kyllinger, år for investering, eller størrelsen på driftsbygningen. Kraftfôrkostnaden står for den største andelen av de variable kostnadene på slaktekyllingbrukene. I snitt utgjør denne 50 prosent av slakteinntektene i 2018. Det er også her store variasjoner mellom bruk. Ulike fôringsplaner, fôringsanlegg og pris foreslås som mulige årsaker til spredningen.

Figur 8.1 viser spredning av dekningsbidrag per innsatte kylling for tradisjonell slaktekylling og for mer saktevoksende slaktekylling. En kan se at dekningsbidraget for saktevoksende kylling i hovedsak ligger høyere enn for tradisjonell kylling.

Figur 8.1 Spredning av dekningsbidrag per innsatte kylling for vanlig slaktekylling og for saktevoksende kylling. 2018

Våre analyser tyder på at det er en sammenheng mellom år for investering i driftsbygning og dekningsbidrag per slaktekylling. Brukene med nyere kyllingfjøs oppnår høyere dekningsbidrag per slaktekylling enn bruk med eldre driftsbygninger. Det er i hovedsak kostnader til strøm og oppvarming som bidrar til disse forskjellene. Antall årlige innsett er også av betydning for kostnadene og dekningsbidraget per slaktekylling. Færre innsett bidrar til lavere kostnader og dermed høyere dekningsbidrag per slaktekylling.

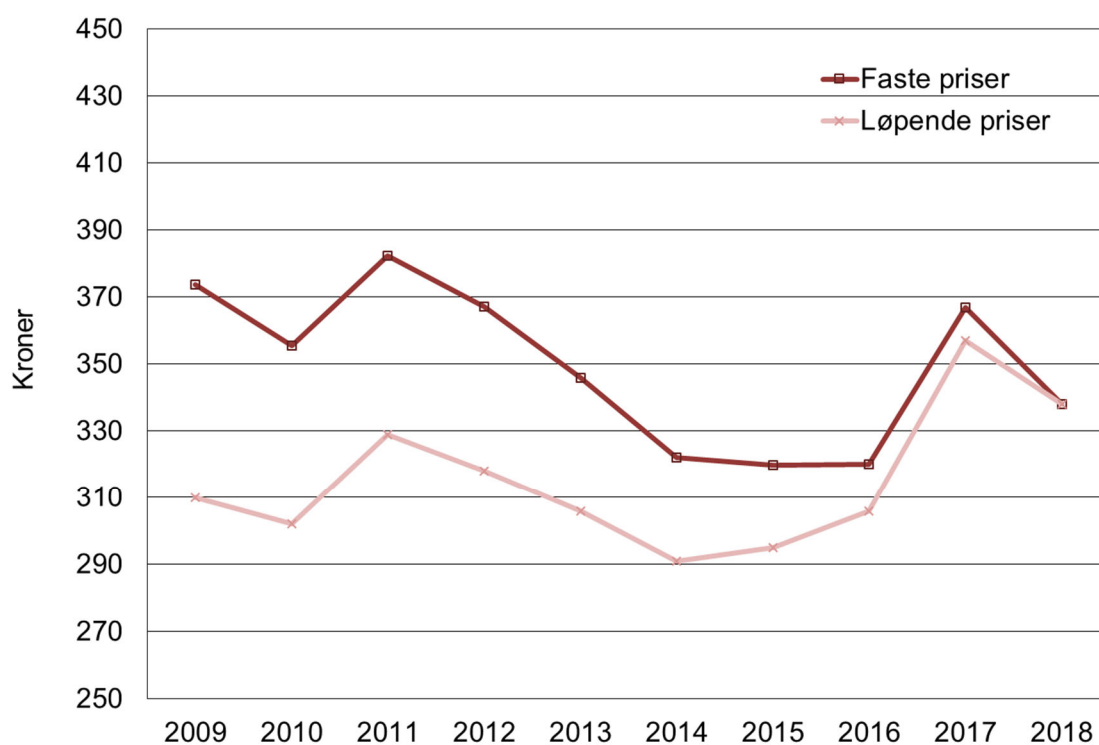
Det er verdt å presisere at det er store variasjoner mellom brukene i utvalget. Utvalget av data er i statistisk sammenheng lavt, og det er derfor mindre sannsynlig å finne signifikante resultater og entydige konklusjoner i våre analyser. Undersøkelsen gir likevel en pekepinn på økonomi og utvikling i kyllingproduksjonen de siste årene.

9 Gårdsskogbruket

Gårdsskogbruket er representert ved et eget utvalg blant de brukene som er med i driftsgranskingene for jordbruket, der det er satt spesielle krav til skogsstørrelse (minst 50 m³ balansekvantum). Nedenfor er det presentert noen resultater for Midt-Norge, som foruten Trøndelag også omfatter kommunene nord for Romsdalsfjorden i Møre og Romsdal fylke og Helgeland i Nordland fylke.

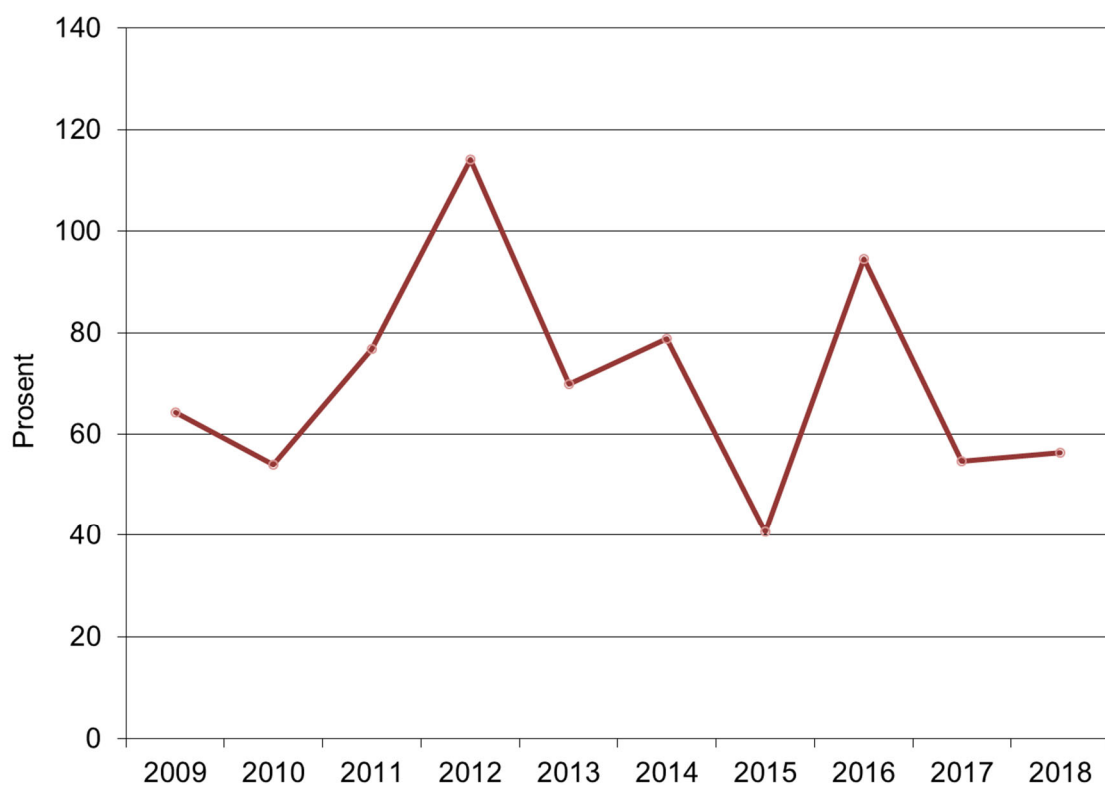
I skogbruksgranskingene for 2018 var det med 27 bruk fra Midt-Norge. På disse brukene ble det i gjennomsnitt avvirket 123 m³ i 2018, mot 130 m³ i 2017. I gjennomsnitt for den siste 10-årsperioden ble det avvirket 156 m³ per år.

Figur 8.1 viser oppnådd pris på bartrevirke i perioden 2009 til 2018. Fra 2011 til 2016 var det en synkende trend (faste priser), så ble det en oppsving i 2017, for så å gå ned igjen i 2018.

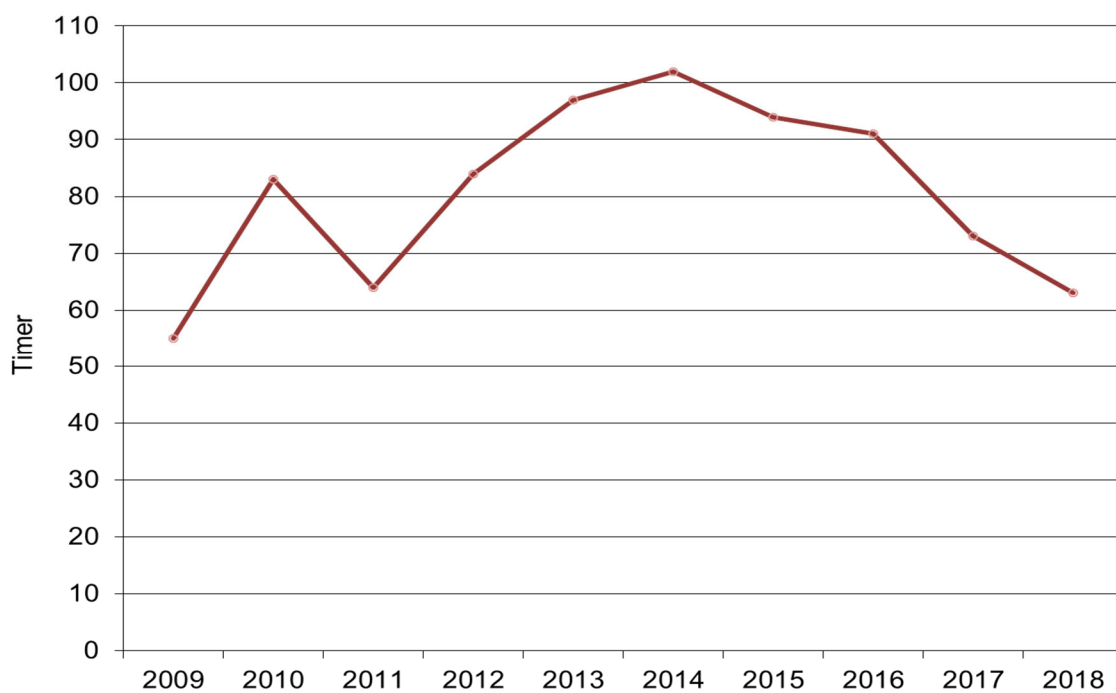
Figur 8.1 Oppnådd pris på bartrevirke 2009-2018. Kroner per m³

Figur 8.2 viser avvirkningen uttrykt i prosent av balansekvantum i perioden 2009 til 2018. Figuren viser at avvirkningsprosenten varierer mye, og den svinger stort sett i takt med tømmerprisene. Høyest avvirkningsprosent var det i 2012 da den var 114 prosent av det tømmerkvantum som kan tas ut, uten å forringe skogen på lang sikt (balansekvantum). Avvirkningsprosenten nådde et bunnivå i 2015 med 41 prosent.

Figur 8.2 Avvirkning i prosent av balansekvantum 2009-2018

Figur 8.3 viser familiens arbeidsinnsats i skogen. Arbeidsinnsatsen har vært varierende i perioden, og i 2018 var den på i overkant av 60 timer. Lavere arbeidsinnsats de siste årene har sammenheng med at skogeierne i større grad velger å sette bort arbeidet til entreprenører.

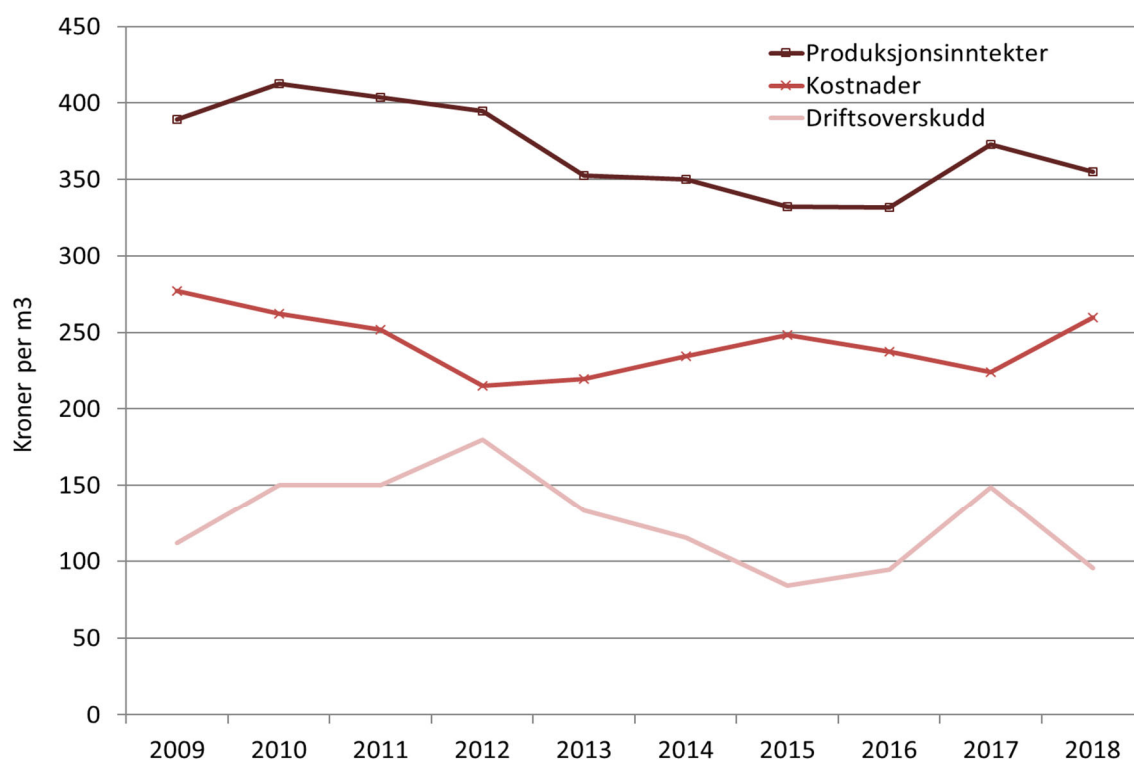

Figur 8.3 Familiens arbeidsinnsats i skogen i timer 2009-2018

Figur 8.4 viser produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd per m³ i faste kroner i perioden 2009 til 2018. Både i 2015 og 2016 var produksjonsinntektene 332 kr per m³, og målt i faste kroner er dette det laveste i hele tiårsperioden. I 2017 økte produksjonsinntektene til 373 kr per m³ mens det gikk ned igjen i 2018 til 355 kr per m³. Inntektene var høyest i 2010 da de var på 412 kr per m³ målt i faste kroner. I gjennomsnitt var produksjonsinntektene for tiårsperioden 369 kr per m³ målt i faste kroner.

I 2018 var kostnadene 260 kr per m³ eller 73 prosent av produksjonsinntektene. I gjennomsnitt for tiårsperioden utgjorde kostnadene 66 prosent av produksjonsinntektene (variasjonen mellom år er fra 45 til 75 prosent). Det er naturlig at i år med høyere avvirking, vil kostnadsandelen bli lavere da de faste kostnadene kan deles ut på flere kubikkmeter avvirket. I år med gode priser og høyere avvirkning vil dermed kostnadene synke og inntektene stige per m³.

Differansen mellom produksjonsinntektene og kostnadene utgjør driftsoverskuddet. I 2018 var dette 95 kr per m³.

Figur 8.4 Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd per m³ i gårdsskogbruket 2009-2018. 2018-kroner

10 Tabellsamling 2014 – 2018

Tabellsamlingen inneholder tall fra driftsgranskingene for årene 2014 til 2018.

- 1 Alle bruk
- 2 Melkeproduksjon, alle bruk
- 3 Melkeproduksjon, sammenligning av lav- og høygruppe
- 4 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe under 20 årskyr
- 5 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe 20–29,9 årskyr
- 6 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe fra og med 30 årskyr
- 7 Melkeproduksjon, kystbygder
- 8 Melkeproduksjon, indre bygder
- 9 Melkeproduksjon, fjellbygder
- 10 Kjøttproduksjon på ammekyr
- 11 Kornproduksjon
- 12 Kombinert kornproduksjon og svinehold
- 13 Sauehold

Hver tabell er på 3 sider og er delt i 6 deler:

- a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser
- b. Nettoinvesteringer
- c. Produksjonsinntekter per bruk
- d. Kostnader per bruk
- e. Resultatregning
- f. Balanse og egenkapital per bruk

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - alle driftsformer

Tabell 1a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	147	147	149	146	145
Brukers alder	47	48	48	49	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	96,7	98,9	104,4	121,3	125,9
Grovfôr, daa	277,4	276,4	279,8	273,3	288,9
Annet areal, daa	3,4	3,9	4,1	3,3	3,0
Jordbruksareal, daa	377,5	379,2	388,3	397,9	417,8
- herav leid areal, daa	150,5	147,6	155,1	162,6	179,0
Korn, FEm pr daa	412	328	404	407	392
Grovfôr, FEm pr daa	378	386	378	367	361
Jordbruksareal, FEm pr daa	384	368	383	379	369
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	13,4	13,5	13,8	129,0	14,7
Kumelk, liter omsatt	92 623	94 880	98	92 965	107 407
Melkekvote	99 670	97 840	100 103	95 432	115 368
Produsert melk pr årsku, kg	7 634	7 774	7 813	7 929	8 049
Storfekjøtt, kg omsatt	4 397	4 359	4 751	4 973	4 750
Antall avlsgriser	4,9	4,3	4,4	4,8	5,1
Salgbare smågriser	96	91	99	112	98
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	5 147	4 560	5 938	5 996	6 189
Antall vinterfôra sauer (vfs)	25	27	27	28	26
Kg kjøtt pr vfs	30	32	31	29	30
Ull, kg omsatt pr vfs	4,7	4,4	4,8	4,1	3,1
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 860	1 839	1 831	1 737	1 753
Ektefelle	375	340	327	314	304
Barn under 17 år	24	24	7	12	17
Sum familie	2 259	2 204	2 175	2 063	2 074
Leid arbeid	645	612	659	639	697
Sum timer i jordbruket	2 904	2 816	2 834	2 703	2 771
Sum timer familie i skogbruket	58	45	46	47	46
Sum timer i tilleggsnæring	129	112	123	134	146
Familiens arbeid på nyanlegg	51	15	36	47	47
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 338	1 380	1 375	1 365	1 440
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,41	2,45	2,47	2,51	2,59
Havre, kr pr kg	2,45	2,09	2,36	2,60	2,51
Kumelk, kr pr l	4,96	5,31	5,49	5,63	5,65
Kukjøtt, kr pr kg	42,96	44,93	46,47	46,98	43,93
Annet storfekjøtt, kr pr kg	51,34	53,11	53,78	54,86	53,23
Smågris for salg, kr pr stk.	930	1029	972	932	878
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	25,65	28,83	28,50	27,68	26,36
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	51,39	52,79	47,81	41,72	40,35
Ull, kr pr kg	35,78	35,49	36,10	38,01	36,91

Tabell 1b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	5 517	8 971	13 745	13 898	16 019
Driftsbygninger	75 749	-14 412	105 208	147 217	147 389
Maskiner og redskap	27 232	56 519	42 735	16 575	71 481
Melkekvote (ku og geit)	9 930	15 114	-2 184	17 542	37 773
Sum nettoinvesteringer	118 428	66 191	159 505	195 232	272 661

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - alle driftsformer

Tabell 1c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	98 561	80 536	107 207	127 147	123 701
Andre planteprodukter	30 364	24 359	31 916	37 105	39 161
Planteprodukter i alt	128 925	104 895	139 124	164 252	162 862
Storfe, melk	459 572	503 999	538 827	523 172	606 648
Storfe, livdyr	37 262	47 144	50 488	55 593	47 229
Kuslakt	88 575	96 756	106 998	105 026	107 686
Annet storfeslakt	132 566	150 882	156 826	173 347	144 378
Smågriser	26 071	32 657	27 020	37 262	27 837
Slaktegriser	134 587	131 832	169 208	165 102	161 139
Avlsgriser	16 060	28 793	31 628	31 665	31 723
Sauer, livdyr og slakt	47 694	54 980	46 755	33 274	38 185
Ull	4 233	4 375	4 942	4 180	3 209
Andre inntekter, husdyrholdet	151 585	164 502	164 743	481 206	235 291
Husdyrprodukt i alt	1 098 205	1 215 920	1 297 434	1 375 798	1 403 325
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	66 417	65 963	66 947	62 798	62 129
Arealtilskudd, grovfôr	37 676	40 150	41 571	39 113	45 373
Arealtilskudd, korn	23 906	22 719	22 424	107	32 960
Tilskudd til husdyr	107 919	116 409	110 075	99 753	103 241
Bunnfradrag	-3 272	-6 441	-6 194	-6 300	-6 407
Driftstilskudd melk/kjøttfeprod.	70 800	71 171	72 083	70 734	81 312
Distriktstilskudd storfe	52 090	52 482	57 802	61 307	65 275
Distriktstilskudd sau	4 083	4 302	4 103	4 668	4 389
Grunntilskudd sau	2 746	2 975	9 882	22 428	19 126
Beitetilskudd	31 118	32 070	32 326	32 587	30 628
Regionale miljøtilskudd	12 194	12 041	13 361	13 450	14 617
Refunderede avløserutgifter	62 847	63 910	67 816	65 276	63 298
Andre tilskudd	12 128	8 902	10 269	37 805	14 054
Tilskudd i alt	480 651	486 653	502 464	503 725	529 994
Leieinntekter, traktor og redskap	18 045	14 782	21 175	26 533	29 553
Andre inntekter	6 814	9 265	27 784	7 929	36 000
Produksjonsinntekter i alt	1 732 640	1 831 515	1 987 980	2 078 236	2 161 733

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kraftfôr	379 245	388 418	405 157	436 751	476 066
Andre førkostnader inkl. beiteleie	19 812	19 436	23 856	35 054	41 119
Såvarer	18 247	16 035	17 978	22 206	24 855
Handelsgjødsel og kalk	64 618	66 289	71 555	65 770	81 663
Plantevernmidler	5 901	5 316	6 454	8 781	8 583
Konserveringsmidler	8 505	7 887	8 880	7 339	10 038
Andre forbruksartikler m.v.	87 875	98 984	109 677	114 852	128 331
Kjøp av dyr	78 206	79 634	99 413	122 910	121 442
Sum variable kostnader	662 409	681 999	742 969	813 663	892 098
Leid arbeid	90 158	91 676	99 056	105 323	110 975
Drivstoff	37 740	34 534	35 422	38 563	47 793
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	10 421	10 362	8 667	11 687	10 361
Vedl.h. driftsbygninger	51 126	54 933	62 994	59 700	62 550
Vedl.h. traktor og maskiner	60 699	67 623	71 149	73 412	74 190
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 345	1 587	1 642	1 812	2 055
Avskr. driftsbygninger	100 228	105 237	117 436	129 337	149 103
Avskr. traktor og maskiner	69 389	74 441	80 536	88 989	96 500
Maskinleie	90 823	97 629	100 950	112 914	137 185
Leie av dyr ³⁾	136	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	283	199	223	99	30
Leie av kvote ³⁾	6 254	5 698	7 967	10 830	15 218
Andre faste kostnader	147 381	155 519	162 601	175 265	186 303
Sum faste kostnader	665 985	699 440	748 641	807 930	892 263
Kostnader i alt	1 328 394	1 381 439	1 491 610	1 621 593	1 784 361
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,78	1,95	1,89	2,01	2,22
Netto mekaniseringskostnader pr daa	685	718	724	761	820

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - alle driftsformer

Tabell 1e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	404 246	450 076	496 370	456 643	377 372
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	102 132	71 204	77 401	82 633	91 139
Familiens arbeidsfortjeneste	302 114	378 872	418 969	374 011	286 233
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	228 461	294 317	327 276	312 353	235 011
Lønnsevne	392 272	470 548	518 024	479 334	397 208
Lønnsevne pr. time	135,10	167,10	182,81	177,36	143,36
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	267 357	311 088	344 772	336 850	272 720
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	250 000	297 619	336 260	324 119	245 150
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	404 246	450 076	496 370	456 643	377 372
Driftsoverskudd, skogbruk	11 037	10 295	8 923	12 589	13 225
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	49 976	65 985	71 369	81 635	83 804
Driftsoverskudd, andre næringer	27 242	31 443	25 004	29 275	25 292
Lønnsinntekt	359 980	397 211	412 733	426 542	462 651
Pensjoner og sykepenger	43 577	39 835	47 350	57 166	70 457
Gevinst/utbytte verdipapir	12 405	8 489	10 290	8 933	18 472
Familiens arbeid på nyanlegg	9 432	2 855	7 020	9 563	9 461
Renteinntekter	15 765	13 336	10 077	10 826	7 909
- Renteutgifter	111 530	100 444	97 957	102 622	119 120
- Kårutgifter	10 565	10 593	11 052	11 398	13 261
Nettoinntekt	811 564	908 488	980 129	979 152	936 263
Privatforbruk ekskl. skatt	507 630	529 606	587 753	558 432	630 548
Betalte skatter	216 038	212 834	256 392	285 778	283 023

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	530 110	622 938	704 811	683 360	709 573
Andre krav	279 876	299 772	374 157	345 152	410 475
Omløpsmidler, jordbruk	308 014	316 872	349 844	361 230	373 862
Omløpsmidler, skogbruk	496	453	429	468	485
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	3 748	3 492	3 044	4 763	4 917
Omløpsmidler, andre næringer	236 728	258 540	288 229	346 083	385 323
Omløpsmidler i alt	1 358 973	1 502 068	1 720 512	1 741 056	1 884 635
Anleggsmidler, jordbruk	3 176 036	3 287 340	3 612 776	3 874 443	4 317 191
Anleggsmidler, skogbruk	154 667	154 337	157 294	159 629	186 269
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	144 763	117 794	118 713	180 970	224 264
Anleggsmidler, andre næringer	25 350	27 010	51 236	49 225	71 982
Privat hovedbygninger	675 670	709 577	671 897	756 861	842 403
Privat, annet	237 240	245 901	266 850	300 669	333 976
Anleggsmidler i alt	4 413 727	4 541 959	4 878 766	5 321 799	5 976 085
Eiendeler i alt	5 772 700	6 044 027	6 599 278	7 062 855	7 860 720
Eiendeler i jordbruket	3 484 050	3 604 212	3 962 620	4 235 674	4 691 052
Kortsiktig gjeld	399 026	411 452	447 558	512 510	587 888
Langsiktig gjeld	2 466 675	2 479 849	2 727 009	2 901 233	3 466 589
Gjeld i alt	2 865 701	2 891 302	3 174 567	3 413 744	4 054 476
Endring i året, kroner	122 496	15 965	162 996	238 804	360 872
Egenkapital	2 906 999	3 152 725	3 424 711	3 649 112	3 806 244
Egenkapitalprosent	50	52	52	52	48
Endring i året (sparing)	135 255	263 411	232 219	141 400	47 496
Arbeidskapital	959 947	1 090 615	1 272 954	1 228 546	1 296 748
Endring i året	100 821	145 161	219 541	-58 743	41 862
4) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 2a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	67	63	64	58	59
Brukers alder	47	47	47	49	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	19,1	17,1	15,7	23,8	32,3
Grovfôr, daa	358,1	367,5	371,4	386,0	419,8
Annet areal, daa	4,8	5,8	3,8	3,6	2,3
Jordbruksareal, daa	382,1	390,4	391,0	413,4	454,4
- herav leid areal, daa	168,3	171,0	175,5	190,5	213,1
Korn, FEm pr daa	371	378	398	425	380
Grovfôr, FEm pr daa	426	428	417	393	383
Jordbruksareal, FEm pr daa	418	420	413	393	382
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	27,7	29,2	30,0	30,3	33,6
Kumelk, liter omsatt	190 028	205 160	213 307	217 066	246 440
Melkekvote	205 747	213 347	216 624	223 728	264 667
Produsert melk pr årsku, kg	7 579	7 758	7 828	7 896	8 061
Storfekjøtt, kg omsatt	6 321	6 804	6 650	6 992	6 761
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 358	2 368	2 342	2 393	2 458
Ektefelle	533	490	477	430	378
Barn under 17 år	28	18	4	8	6
Sum familie	2 919	2 876	2 823	2 831	2 843
Leid arbeid	817	802	871	915	982
Sum timer i jordbruket	3 736	3 678	3 695	3 746	3 825
Sum timer familie i skogbruket	55	49	44	44	63
Sum timer i tilleggsnæring	116	88	97	107	137
Familiens arbeid på nyanlegg	55	19	31	76	55
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 002	1 014	959	973	1 137
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,29	2,34	2,58	2,53	2,62
Havre, kr pr kg	2,26	2,00		0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	4,97	5,31	5,48	5,62	5,65
Kukjøtt, kr pr kg	42,82	44,56	46,00	46,84	43,53
Annet storfekjøtt, kr pr kg	48,24	50,47	51,36	52,33	50,10

Tabell 2b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	9 537	-2 671	3 414	22 970	18 830
Driftsbygninger	112 500	-44 897	-4 631	220 482	312 898
Maskiner og redskap	47 385	49 458	30 635	22 048	75 029
Melkekvote (ku og geit)	25 550	29 038	2 228	44 158	92 831
Sum nettoinvesteringer	194 971	30 929	31 646	309 658	499 589

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 2c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	16 237	15 815	14 634	22 392	28 597
Andre planteprodukter	35 745	26 514	26 016	19 152	30 190
Planteprodukter i alt	51 982	42 329	40 650	41 544	58 787
Storfe, melk	944 758	1 089 138	1 169 347	1 220 673	1 392 077
Storfe, livdyr	40 720	49 222	49 506	57 924	57 008
Kuslakt	152 018	165 647	180 711	185 518	183 485
Annet storfeslakt	158 365	197 558	182 720	204 467	150 942
Andre inntekter, husdyrholdet	2 856	3 584	2 344		243
Husdyrprodukt i alt	1 298 717	1 505 149	1 584 627	1 668 485	1 783 756
Kulturlandskapsstilskudd ²⁾	65 493	66 823	67 559	62 915	67 250
Arealtilskudd, grovfôr	50 361	55 253	57 691	56 715	68 583
Arealtilskudd, korn	4 725	4 487	2 891	5 513	8 511
Arealtilskudd, annet	50	30	23	27	8
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	120 433	125 811	124 249	126 688	133 266
Bunnfradrag	-3 358	-6 870	-6 156	-6 086	-6 102
Driftstilskudd melk ku	122 468	125 593	125 371	132 050	150 755
Distriktstilskudd storfe	91 514	99 389	101 701	107 820	113 678
Distriktstilskudd sau	194	257	201	34	27
Grunntilskudd sau	180	252	1 065	263	192
Beitetilskudd	25 249	26 986	26 882	25 316	23 243
Regionale miljøtilskudd	10 688	10 835	12 064	11 404	10 624
Refunderte avløserutgifter	79 968	82 305	91 320	91 415	86 949
Andre tilskudd	10 384	4 916	1 340	3 903	13 625
Tilskudd i alt	578 350	596 070	606 201	618 002	670 610
Leieinntekter, traktor og redskap	16 508	13 123	17 544	22 787	33 955
Andre inntekter	1 125	441	2 458	2 872	44 187
Produksjonsinntekter i alt	1 946 682	2 157 112	2 251 480	2 353 690	2 591 295

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kraffôr	390 353	428 133	426 710	439 455	512 501
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	26 950	28 272	32 072	43 828	50 565
Såvarer	13 714	12 486	11 731	16 005	20 355
Handelsgjødning og kalk	73 923	73 915	80 426	74 031	100 230
Plantevernmidler	2 442	1 908	2 238	3 407	3 263
Konserveringsmidler	15 457	15 334	16 841	13 345	17 476
Andre forbruksartikler m.v.	116 336	135 413	147 393	157 663	178 507
Kjøp av dyr	37 890	37 297	23 455	31 268	22 523
Sum variable kostnader	677 066	732 757	740 866	779 001	905 418
Leid arbeid	112 780	117 502	133 959	153 468	152 104
Drivstoff	43 486	41 652	40 466	43 012	58 613
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	11 090	11 522	12 975	15 495	11 750
Vedl.h. driftsbygninger	64 899	71 917	85 329	84 887	96 557
Vedl.h. traktor og maskiner	70 626	82 083	76 968	81 782	88 581
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 730	1 841	1 775	2 003	2 109
Avskr. driftsbygninger	117 686	124 967	127 127	150 319	192 479
Avskr. traktor og maskiner	81 074	86 154	91 357	99 920	111 513
Maskinleie	84 149	99 792	97 990	117 060	150 348
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	244	248	433	148	0
Leie av kvote ³⁾	13 474	13 076	18 328	25 410	34 596
Andre faste kostnader	156 880	166 751	171 868	182 867	206 486
Sum faste kostnader	758 119	817 506	858 575	956 370	1 105 136
Kostnader i alt	1 435 185	1 550 263	1 599 441	1 735 372	2 010 554
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,78	1,90	1,89	2,07	2,28
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,49	1,52	1,43	1,55	1,60
Netto mekaniseringskostnader pr daa	743	798	781	814	868

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 2e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	511 497	606 850	652 039	618 319	580 741
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	120 249	85 865	89 525	96 410	115 033
Familiens arbeidsfortjeneste	391 248	520 985	562 515	521 908	465 708
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	227 880	307 847	338 506	318 999	276 587
Lønnsevne	504 028	638 486	696 474	675 376	617 811
Lønnsevne pr. time	134,92	173,62	188,51	180,30	161,50
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	267 651	324 893	357 984	343 805	308 477
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	249 966	313 228	350 767	332 849	289 522
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	511 497	606 850	652 039	618 319	580 741
Driftsoverskudd, skogbruk	2 549	3 253	12 299	13 850	12 023
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	32 778	65 364	64 435	62 537	64 204
Driftsoverskudd, andre næringer	26 378	23 111	17 383	22 767	10 617
Lønnsinntekt	229 202	235 756	237 526	259 635	328 657
Pensjoner og sykepenger	44 423	31 971	46 154	61 954	57 406
Gevinst/utbytte verdipapir	8 061	5 279	7 608	16 952	16 052
Familiens arbeid på nyanlegg	10 041	3 503	6 026	15 496	10 742
Renteinntekter	15 529	14 702	10 715	11 890	9 530
- Renteutgifter	117 879	108 078	97 719	103 137	129 619
- Kårutgifter	10 418	10 493	10 379	11 631	16 344
Nettoinntekt	752 161	871 216	946 088	968 632	944 008
Privatforbruk ekskl. skatt	454 317	449 053	554 067	520 234	642 166
Betalte skatter	194 205	175 128	220 104	265 270	285 447

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	507 081	656 565	836 971	759 456	800 764
Andre krav	322 234	367 459	403 986	434 395	549 817
Omløpsmidler, jordbruk	324 614	360 469	351 813	365 108	397 067
Omløpsmidler, skogbruk	453	391	318	511	479
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	6 801	7 610	6 232	7 084	7 431
Omløpsmidler, andre næringer	214 297	237 323	254 224	313 953	336 925
Omløpsmidler i alt	1 375 480	1 629 817	1 853 544	1 880 506	2 092 484
Anleggsmidler, jordbruk	3 804 603	3 974 235	4 155 732	4 620 275	5 611 255
Anleggsmidler, skogbruk	166 239	164 808	172 807	178 418	248 832
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	152 106	89 912	86 733	121 260	192 528
Anleggsmidler, andre næringer	28 703	35 391	20 725	18 175	55 772
Privat hovedbygninger	678 227	675 409	636 138	696 370	899 927
Privat, annet	210 138	205 967	209 606	201 993	233 161
Anleggsmidler i alt	5 040 016	5 145 721	5 281 741	5 836 491	7 241 476
Eiendeler i alt	6 415 496	6 775 538	7 135 285	7 716 997	9 333 960
Eiendeler i jordbruket	4 129 217	4 334 704	4 507 545	4 985 383	6 008 322
Kortsiktig gjeld	464 822	470 803	474 072	540 291	774 484
Langsiktig gjeld	2 543 115	2 568 864	2 605 411	2 793 022	3 737 287
Gjeld i alt	3 007 937	3 039 667	3 079 483	3 333 313	4 511 771
Endring i året, kroner	178 361	-40 048	11 550	224 443	534 239
Egenkapital	3 407 559	3 735 870	4 055 803	4 383 685	4 822 189
Egenkapitalprosent	53	55	57	57	52
Endring i året (sparing)	160 141	327 386	264 309	206 395	128 540
Arbeidskapital	910 658	1 159 013	1 379 473	1 340 215	1 318 000
Endring i året	89 813	259 679	302 786	-91 610	-76 349

4) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - driftsform melk - bruk under 45 kuenheter - 2018

Tabell 3a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	Lavgruppe	Høygruppe
Antall kuenheter, gj.snitt	31,8	25,2
Driftsoverskudd før avskrivninger pr. kuenhet, gj.snitt	15 794	35 777
Driftsoverskudd før avskrivninger pr. kuenhet, største verdi	22 191	40 389
Driftsoverskudd før avskrivninger pr. kuenhet, minste verdi	2 817	31 704
Antall bruk	13	13
Brukers alder	46	47
Arealfordeling og avling		
Korn, daa	16,2	29,2
Grovfôr, daa	389,9	303,8
Annet areal, daa	5,2	1,4
Jordbruksareal, daa	411,2	334,4
- herav leid areal, daa	190,2	118,0
Korn, FEm pr daa	416	410
Grovfôr, FEm pr daa	349	381
Jordbruksareal, FEm pr daa	347	383
Husdyrproduksjon		
Antall årskyr	27,5	21,2
Kumelk, liter omsatt	196 121	156 743
Melkekvote	216 919	165 204
Produsert melk pr årsku, kg	7 899	8 138
Storfekjøtt, kg omsatt	5 094	4 749
Arbeidsforbruk, timer		
Bruker	2 280	2 410
Ektefelle	302	358
Barn under 17 år	0	0
Sum familie	2 582	2 768
Leid arbeid	1 426	607
Sum timer i jordbruket	4 008	3 376
Sum timer familie i skogbruket	83	43
Sum timer i tilleggsnæring	163	85
Familiens arbeid på nyanlegg	169	10
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	951	973
Oppnådde priser		
Bygg, kr pr kg	2,66	2,63
Havre, kr pr kg	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	5,64	5,66
Kukjøtt, kr pr kg	42,30	43,25
Annet storfekjøtt, kr pr kg	48,96	49,03

Tabell 3b. Nettoinvesteringer

År	Lavgruppe	Høygruppe
Jord, grøfter og vannanlegg	1 322	44 425
Driftsbygninger	1 737 323	-88 519
Maskiner og redskap	1 316	65 688
Melkekvote (ku og geit)	39 022	79 907
Sum nettoinvesteringer	1 778 984	101 502

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - driftsform melk - bruk under 45 kuenheter - 2018

Tabell 3c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	Lavgruppe	Høygruppe
Korn	17 014	34 933
Andre planteprodukter	14 456	36 837
Planteprodukter i alt	31 470	71 770
Storfe, melk	1 107 088	887 860
Storfe, livdyr	30 018	26 269
Kuslakt	156 334	130 368
Annet storfeslakt	143 743	95 616
Andre inntekter, husdyrholdet	0	854
Husdyrprodukt i alt	1 437 183	1 140 967
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	59 169	51 493
Arealtilskudd, grovfôr	66 101	58 838
Arealtilskudd, korn	6 680	7 272
Arealtilskudd, annet	0	37
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	119 728	109 378
Bunnfradrag	-6 000	-6 000
Driftstilskudd melk ku	151 435	151 435
Distriktstilskudd storfe	84 325	86 480
Distriktstilskudd sau	0	121
Grunntilskudd sau	0	871
Beitetilskudd	19 348	22 118
Regionale miljøtilskudd	7 730	17 023
Refunderte avløserutgifter	91 748	89 453
Andre tilskudd	1 356	12 227
Tilskudd i alt	601 621	600 747
Leieinntekter, traktor og redskap	45 592	17 959
Andre inntekter	76 061	26 862
Produksjonsinntekter i alt	2 191 927	1 858 305

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

År	Lavgruppe	Høygruppe
Kraffôr	428 260	305 825
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	42 543	19 127
Såvarer	12 787	11 801
Handelsgjødning og kalk	86 631	65 713
Plantevernmidler	2 872	2 731
Konserveringsmidler	15 569	13 120
Andre forbruksartikler m.v.	174 891	116 902
Kjøp av dyr	45 678	8 474
Sum variable kostnader	809 232	543 692
Leid arbeid	213 864	95 680
Drivstoff	56 563	33 024
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	16 158	10 253
Vedl.h. driftsbygninger	82 638	49 830
Vedl.h. traktor og maskiner	93 760	53 855
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 498	1 190
Avskr. driftsbygninger	201 500	73 661
Avskr. traktor og maskiner	78 987	88 195
Maskinleie	187 538	37 999
Leie av dyr ³⁾	0	0
Leie av bygninger ³⁾	0	0
Leie av kvote ³⁾	35 238	4 733
Andre faste kostnader	185 026	140 923
Sum faste kostnader	1 152 771	589 346
Kostnader i alt	1 962 003	1 133 038
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,70	1,64
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,97	1,34
Netto mekaniseringskostnader pr daa	939	628

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - driftsform melk - bruk under 45 kuenheter - 2018

Tabell 3e. Resultatregning

År	Lavgruppe	Høygruppe
Resultatregning i jordbruket		
Driftsoverskudd	229 924	725 267
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	102 479	65 040
Familiens arbeidsfortjeneste	127 445	660 227
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	79 174	411 142
Lønnsevne	341 308	755 907
Lønnsevne pr. time	85,15	223,94
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	151 535	434 196
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	71 656	435 105
Regnskapssammendrag		
Driftsoverskudd, jordbruk	229 924	725 267
Driftsoverskudd, skogbruk	3 779	6 929
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	39 330	50 633
Driftsoverskudd, andre næringer	- 14 939	16 266
Lønnsinntekt	267 886	298 060
Pensjoner og sykepenger	33 098	81 526
Gevinst/utbytte verdipapir	5 320	14 721
Familiens arbeid på nyanlegg	33 217	1 972
Renteinntekter	3 050	17 471
- Renteutgifter	150 434	42 348
- Kårutgifter	18 517	16 725
Nettoinntekt	431 713	1 153 774
Privatforbruk ekskl. skatt	458 420	656 865
Betalte skatter	198 730	333 855

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	Lavgruppe	Høygruppe
Kontanter og bankinnskudd	254 773	1 344 007
Andre krav	625 109	589 430
Omløpsmidler, jordbruk	334 478	288 870
Omløpsmidler, skogbruk	185	576
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	33 158	0
Omløpsmidler, andre næringer	266 122	265 971
Omløpsmidler i alt	1 513 825	2 488 853
Anleggsmidler, jordbruk	5 701 277	3 026 467
Anleggsmidler, skogbruk	270 290	89 502
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	209 207	175 795
Anleggsmidler, andre næringer	39 584	17 385
Privat hovedbygninger	546 067	1 337 779
Privat, annet	269 346	181 042
Anleggsmidler i alt	7 035 772	4 827 970
Eiendeler i alt	8 549 597	7 316 823
Eiendeler i jordbruket	6 035 755	3 315 337
Kortsiktig gjeld	1 136 937	311 559
Langsiktig gjeld	4 300 346	1 352 539
Gjeld i alt	5 437 283	1 664 098
Endring i året, kroner	2 010 611	9 324
Egenkapital	3 112 314	5 652 725
Egenkapitalprosent	36	77
Endring i året (sparing)	-22 148	158 487
Arbeidskapital	376 888	2 177 295
Endring i året	-282 822	-26 119

4) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe under 20 årskyr - driftsform melk

Tabell 4a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	20	17	12	14	11
Brukers alder	48	48	51	51	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	24,0	28,2	16,8	16,4	18,8
Grovfôr, daa	268,9	255,7	225,3	281,7	254,9
Annet areal, daa	2,9	3,4	3,8	4,4	5,3
Jordbruksareal, daa	295,7	287,3	245,9	302,4	279,0
- herav leid areal, daa	121,7	110,1	69,2	103,2	88,7
Korn, FEm pr daa	374	337	452	381	439
Grovfôr, FEm pr daa	390	388	398	341	354
Jordbruksareal, FEm pr daa	387	381	400	341	358
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	16,5	16,7	16,3	16,2	15,5
Kumelk, liter omsatt	104 807	109 290	112 526	107 253	103 163
Melkekvote	121 059	122 747	112 902	112 658	113 603
Produsert melk pr årsku, kg	7 053	7 357	7 786	7 491	7 494
Storfekjøtt, kg omsatt	3 894	3 403	3 458	4 055	3 587
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 080	2 043	2 174	2 173	2 169
Ektefelle	411	402	373	618	509
Barn under 17 år	4	0	0	14	17
Sum familie	2 494	2 445	2 547	2 804	2 696
Leid arbeid	735	633	661	747	703
Sum timer i jordbruket	3 229	3 078	3 207	3 552	3 399
Sum timer familie i skogbruket	87	68	71	77	123
Sum timer i tilleggsnæring	105	108	50	122	161
Familiens arbeid på nyanlegg	5	0	0	113	16
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 174	1 185	586	668	815
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,24	2,18	2,16	2,40	2,33
Havre, kr pr kg	2,26	2,00			0,00
Kumelk, kr pr l	5,07	5,42	5,51	5,64	5,70
Kukjøtt, kr pr kg	42,71	43,96	45,76	44,99	42,54
Annet storfekjøtt, kr pr kg	46,07	50,09	51,81	53,10	48,90

Tabell 4b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	7 018	677	-1 133	7 600	17 971
Driftsbygninger	-16 026	-35 383	-18 441	243 714	-76 678
Maskiner og redskap	50 218	31 873	-12 157	-13 143	12 901
Melkekvote (ku og geit)	-216	464	2 116	-98	28 596
Sum nettoinvesteringer	40 994	-2 370	-29 616	238 074	-17 210

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe under 20 årskyr - driftsform melk

Tabell 4c. Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	17 100	17 046	14 427	12 334	11 180
Andre planteprodukter	33 739	11 897	23 500	26 961	36 084
Planteprodukter i alt	50 839	28 943	37 928	39 296	47 264
Storfe, melk	531 279	592 030	619 547	605 037	588 269
Storfe, livdyr	24 889	30 707	32 928	41 574	24 274
Kuslakt	98 879	87 287	105 791	100 807	104 189
Annet storfeslakt	63 762	82 354	79 910	96 429	73 006
Andre inntekter, husdyrholdet	1 315	3 280	3 076		311
Husdyrprodukt i alt	720 124	795 659	841 251	843 847	790 049
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	53 408	51 976	44 079	48 144	41 317
Arealtilskudd, grovfôr	40 973	43 661	40 142	49 458	49 735
Arealtilskudd, korn	7 897	6 041	4 067	5 049	5 423
Arealtilskudd, annet	168	111	40	40	44
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	89 664	85 956	85 686	90 977	86 671
Bunnfradrag	-3 650	-6 000	-6 000	-6 286	-6 548
Driftstilskudd melk ku	122 000	125 000	124 770	132 050	151 686
Distriktstilskudd storfe	47 525	48 452	49 328	58 170	52 367
Distriktstilskudd sau	0	0	0	0	0
Grunntilskudd sau	76	216	1 204	0	0
Beitetilskudd	16 269	16 437	17 454	17 398	19 434
Regionale miljøtilskudd	11 187	11 184	16 922	10 358	10 968
Refunderte avløserutgifter	76 933	71 842	109 654	78 302	73 354
Andre tilskudd	10 812	10 389	1 256	3 084	12 977
Tilskudd i alt	473 261	465 266	488 602	486 744	497 430
Leieinntekter, traktor og redskap	9 793	10 823	7 751	23 374	32 958
Andre inntekter	1 255	201	1 399	826	667
Produksjonsinntekter i alt	1 255 272	1 300 892	1 376 930	1 394 086	1 368 369

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Krafffôr	204 368	213 652	215 224	211 072	215 653
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	9 169	10 592	10 443	21 774	14 379
Såvarer	13 017	11 028	6 706	13 427	9 143
Handelsgjødning og kalk	51 257	44 594	49 843	49 010	48 677
Plantevernmidler	1 688	2 181	1 950	1 958	1 689
Konserveringsmidler	8 701	9 222	10 661	10 800	9 657
Andre forbruksartikler m.v.	73 807	92 121	86 484	99 897	97 633
Kjøp av dyr	9 740	12 082	3 253	9 425	8 875
Sum variable kostnader	371 746	395 472	384 565	417 364	405 705
Leid arbeid	97 944	93 987	116 539	103 918	100 532
Drivstoff	29 652	27 580	24 691	32 775	34 455
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 325	8 914	1 007	14 513	5 988
Vedl.h. driftsbygninger	26 117	38 626	44 386	32 375	40 256
Vedl.h. traktor og maskiner	48 916	52 461	38 466	64 238	47 912
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 339	1 255	1 133	416	1 231
Avskr. driftsbygninger	42 487	47 121	41 665	57 654	48 352
Avskr. traktor og maskiner	66 410	66 033	62 823	66 912	67 908
Maskinleie	29 397	32 277	16 263	44 089	36 386
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	646	265	0	0	0
Leie av kvote ³⁾	2 180	4 606	2 886	3 331	4 222
Andre faste kostnader	120 854	127 329	119 929	127 215	116 380
Sum faste kostnader	471 266	500 455	469 788	547 435	503 623
Kostnader i alt	843 012	895 927	854 353	964 799	909 328
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,57	1,63	1,48	1,90	1,63
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,72	1,63	1,29	1,82	1,58
Netto mekaniseringskostnader pr daa	609	620	590	646	585

2)Var tidligere en del av arealtilskuddet

3)Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe under 20 årskyr - driftsform melk

Tabell 4e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	412 260	404 965	522 576	429 287	459 041
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	57 117	38 439	36 236	42 662	39 098
Familiens arbeidsfortjeneste	355 143	366 526	486 341	386 625	419 943
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	236 998	259 804	334 075	240 686	265 895
Lønnsevne	453 088	460 513	602 880	490 543	520 475
Lønnsevne pr. time	140,34	149,63	187,97	138,12	153,13
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	271 798	284 598	358 929	265 225	294 303
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	252 028	269 900	348 555	253 142	279 642
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	412 260	404 965	522 576	429 287	459 041
Driftsoverskudd, skogbruk	5 592	7 735	10 411	12 020	12 443
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	41 342	78 647	96 128	56 423	71 522
Driftsoverskudd, andre næringer	52 191	47 366	11 725	42 018	17 918
Lønnsinntekt	235 884	236 599	165 807	149 599	253 736
Pensjoner og sykepenger	35 532	12 197	44 610	65 435	63 325
Gevinst/utbytte verdipapir	5 225	4 887	7 019	22 027	37 440
Familiens arbeid på nyanlegg	924			21 335	3 062
Renteinntekter	26 759	22 126	22 522	19 324	15 562
- Renteutgifter	67 943	48 364	28 222	42 529	33 750
- Kårutgifter	13 015	10 863	12 000	12 588	16 093
Nettoinntekt	734 751	755 296	840 577	762 351	884 206
Privatforbruk ekskl. skatt	474 819	442 736	517 090	486 073	522 506
Betalte skatter	211 122	199 546	183 476	211 295	233 812

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	797 704	982 239	1 564 507	1 021 936	1 276 188
Andre krav	282 114	290 037	230 052	293 265	314 436
Omløpsmidler, jordbruk	189 590	189 708	211 831	234 612	201 083
Omløpsmidler, skogbruk	910	912	1 042	893	1 222
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	2 560	2 941			0
Omløpsmidler, andre næringer	171 803	223 956	263 568	389 204	341 833
Omløpsmidler i alt	1 444 681	1 689 792	2 271 000	1 939 910	2 134 763
Anleggsmidler, jordbruk	1 737 197	1 738 327	1 592 512	2 011 970	1 741 294
Anleggsmidler, skogbruk	112 971	105 707	111 321	130 869	131 622
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	129 863	121 664	60 579	170 290	256 859
Anleggsmidler, andre næringer	95 257	130 375	3 601	17 484	6 785
Privat hovedbygninger	747 582	684 115	680 720	955 955	1 146 230
Privat, annet	252 568	265 129	217 607	179 078	214 847
Anleggsmidler i alt	3 075 438	3 045 319	2 666 340	3 465 646	3 497 635
Eiendeler i alt	4 520 119	4 735 111	4 937 340	5 405 556	5 632 398
Eiendeler i jordbruket	1 926 787	1 928 035	1 804 343	2 246 582	1 942 376
Kortsiktig gjeld	296 652	352 616	160 450	319 945	179 781
Langsiktig gjeld	1 376 360	1 099 276	702 073	1 082 582	943 230
Gjeld i alt	1 673 012	1 451 892	862 523	1 402 527	1 123 011
Endring i året, kroner	29 873	-77 893	-171 425	388 145	-84 819
Egenkapital	2 847 106	3 283 219	4 074 817	4 003 029	4 509 387
Egenkapitalprosent	63	69	83	74	80
Endring i året (sparing)	99 393	139 107	429 754	43 389	141 127
Arbeidskapital	1 148 029	1 337 176	2 110 550	1 619 965	1 954 982
Endring i året	55 784	78 320	384 664	-291 420	152 205

4) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe 20 - 29,9 årskyr - driftsform melk

Tabell 5a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	27	25	29	24	20
Brukers alder	47	48	46	49	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	10,0	10,8	14,1	12,0	16,3
Grovfôr, daa	327,0	337,1	339,8	338,9	365,4
Annet areal, daa	3,4	5,8	1,6	5,2	1,1
Jordbruksareal, daa	340,3	353,8	355,4	356,2	382,7
- herav leid areal, daa	121,0	131,9	151,7	155,8	158,4
Korn, FEM pr daa ¹⁾	454	414	357	427	431
Grovfôr, FEM pr daa	403	402	392	370	337
Jordbruksareal, FEM pr daa	401	395	389	368	340
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	24,4	25,1	24,0	24,1	24,2
Kumelk, liter omsatt	167 192	170 040	164 523	170 497	171 892
Melkekvote	174 435	176 420	169 195	175 094	185 530
Produsert melk pr årsku, kg	7 512	7 415	7 545	7 777	7 767
Storfe kjøtt, kg omsatt	6 696	6 648	5 953	6 029	4 483
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 416	2 432	2 250	2 239	2 325
Ektefelle	530	459	440	365	430
Barn under 17 år	16	2	3	7	6
Sum familie	2 962	2 893	2 694	2 611	2 761
Leid arbeid	893	976	1 065	970	892
Sum timer i jordbruket	3 855	3 869	3 759	3 581	3 653
Sum timer familie i skogbruket	44	53	46	39	26
Sum timer i tilleggsnæring	165	84	124	108	57
Familiens arbeid på nyanlegg	77	20	21	37	34
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	794	826	877	957	885
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,29	2,39	2,29	2,65	2,64
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	5,01	5,33	5,51	5,62	5,66
Kukjøtt, kr pr kg	43,13	44,39	46,23	47,40	42,82
Annet storfe kjøtt, kr pr kg	48,76	50,99	51,00	52,64	49,63

Tabell 5b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	11 115	-3 510	2 635	45 323	31 842
Driftsbygninger	110 098	-15 377	60 137	36 915	448 010
Maskiner og redskap	-2 457	58 343	17 160	56 603	71 867
Melkekvote (ku og geit)	32 098	13 814	2 184	62 940	99 053
Sum nettoinvesteringer	150 853	53 270	82 117	201 781	650 772

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe 20 - 29,9 årskyr - driftsform melk

Tabell 5c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	12 090	11 313	10 731	11 558	20 777
Andre planteprodukter	32 312	20 492	16 242	14 814	20 076
Planteprodukter i alt	44 402	31 805	26 973	26 372	40 853
Storfe, melk	837 944	905 891	905 759	958 799	972 404
Storfe, livdyr	34 287	40 637	39 870	43 625	40 705
Kuslakt	137 947	159 371	150 497	142 778	131 906
Annet storfeslakt	185 523	205 978	150 715	173 234	103 128
Andre inntekter, husdyrholdet	5 559	5 801	3 888	- 273	362
Husdyrprodukt i alt	1 201 259	1 317 678	1 250 729	1 318 162	1 248 505
Kulturlandskapsstilskudd ²⁾	58 653	60 486	60 925	56 560	58 106
Arealtilskudd, grovfôr	53 519	54 614	54 763	52 378	65 638
Arealtilskudd, korn	2 269	2 406	2 113	2 954	5 226
Arealtilskudd, annet	0	0	34	42	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	121 683	126 860	117 409	114 932	114 612
Bunnfradrag	-3 185	-6 000	-6 000	-6 042	-6 000
Driftstilskudd melk ku	123 161	126 495	126 097	132 050	151 250
Distriktstilskudd storfe	95 116	90 222	86 728	91 586	82 579
Distriktstilskudd sau	426	582	443	83	79
Grunntilskudd sau	339	429	1 852	635	566
Beitetilskudd	26 668	27 575	26 528	23 888	19 897
Regionale miljøtilskudd	13 276	12 374	12 637	13 512	10 042
Refunderte avløserutgifter	84 067	90 191	90 953	101 754	96 067
Andre tilskudd	10 702	2 888	427	1 332	1 740
Tilskudd i alt	586 695	589 121	574 909	585 665	599 801
Leieinntekter, traktor og redskap	22 914	14 527	19 383	23 095	26 357
Andre inntekter	989	976	362	4 822	33 845
Produksjonsinntekter i alt	1 856 259	1 954 106	1 872 357	1 958 115	1 949 362

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Krafffôr	356 058	361 051	328 763	343 993	349 531
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	30 444	32 328	24 369	23 518	29 333
Såvarer	11 079	12 329	10 141	11 450	13 176
Handelsgjødtsel og kalk	63 364	64 595	69 955	61 176	77 298
Plantevernmidler	3 003	1 200	1 455	1 813	1 346
Konserveringsmidler	13 951	12 226	16 217	11 047	12 611
Andre forbruksartikler m.v.	110 030	119 005	132 117	127 922	134 408
Kjøp av dyr	47 026	59 182	24 629	33 490	22 303
Sum variable kostnader	634 954	661 916	607 645	614 410	640 004
Leid arbeid	122 491	134 293	144 277	169 330	140 708
Drivstoff	42 292	39 970	35 812	35 899	39 658
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	12 966	11 068	17 026	12 380	8 009
Vedl.h. driftsbygninger	44 894	45 430	50 440	63 121	56 697
Vedl.h. traktor og maskiner	64 684	86 060	74 677	70 672	69 243
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 658	2 018	1 685	2 910	1 826
Avskr. driftsbygninger	87 509	82 510	75 948	82 289	108 930
Avskr. traktor og maskiner	70 933	74 831	80 653	89 354	91 056
Maskinleie	83 923	105 466	88 718	79 702	97 627
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	126	222	612	357	0
Leie av kvote ³⁾	10 091	6 478	9 953	9 608	10 834
Andre faste kostnader	141 809	149 255	151 294	156 378	169 354
Sum faste kostnader	683 376	737 601	731 094	772 000	793 942
Kostnader i alt	1 318 330	1 399 516	1 338 739	1 386 410	1 433 945
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,89	2,18	1,99	2,05	2,20
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,54	1,79	1,67	1,57	1,67
Netto mekaniseringskostnader pr daa	758	861	774	754	750

2)Var tidligere en del av arealtilskuddet

3)Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe 20 - 29,9 årskyr - driftsform melk

Tabell 5e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	537 928	554 590	533 618	571 705	515 417
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	96 055	65 086	64 419	67 754	77 489
Familiens arbeidsfortjeneste	441 873	489 504	469 199	503 951	437 927
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	253 048	276 384	282 979	329 650	268 850
Lønnsevne	564 365	623 797	613 476	673 282	578 635
Lønnsevne pr. time	146,41	161,23	163,20	188,00	158,42
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	289 050	300 100	309 458	359 248	302 585
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	275 692	279 492	293 244	345 374	281 375
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	537 928	554 590	533 618	571 705	515 417
Driftsoverskudd, skogbruk	4 989	961	23 059	23 467	- 514
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	29 050	61 563	47 133	54 022	61 146
Driftsoverskudd, andre næringer	14 357	14 327	23 903	17 976	- 1 661
Lønnsinntekt	199 761	211 534	201 877	272 099	237 463
Pensjoner og sykepenger	36 860	44 938	63 223	63 900	71 567
Gevinst/utbytte verdipapir	15 967	3 915	6 508	24 774	8 921
Familiens arbeid på nyanlegg	13 808	3 729	4 050	9 063	6 871
Renteinntekter	11 001	13 786	9 170	10 272	7 923
- Renteutgifter	84 476	86 148	71 263	65 726	81 086
- Kårutgifter	6 835	8 703	8 722	9 688	12 889
Nettoinntekt	772 410	814 492	832 554	971 864	813 157
Privatforbruk ekskl. skatt	425 674	437 229	554 806	504 532	594 754
Betalte skatter	183 281	173 084	193 369	261 954	239 168

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	367 341	448 938	633 040	709 159	575 742
Andre krav	302 331	350 732	343 619	412 919	447 440
Omløpsmidler, jordbruk	316 503	354 430	293 261	277 549	301 097
Omløpsmidler, skogbruk	441	356	255	401	343
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	14 831	17 016	13 616	17 020	249
Omløpsmidler, andre næringer	251 345	217 996	220 895	252 840	217 130
Omløpsmidler i alt	1 252 792	1 389 468	1 504 685	1 669 889	1 542 002
Anleggsmidler, jordbruk	2 982 613	2 951 503	2 973 961	3 212 902	3 912 566
Anleggsmidler, skogbruk	180 678	183 500	180 154	185 330	177 819
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	244 985	101 378	130 142	150 334	142 086
Anleggsmidler, andre næringer			44 247	33 725	37 030
Privat hovedbygninger	563 287	561 861	527 480	580 721	794 770
Privat, annet	143 854	134 589	168 739	186 726	150 877
Anleggsmidler i alt	4 115 417	3 932 832	4 024 724	4 349 739	5 215 149
Eiendeler i alt	5 368 209	5 322 300	5 529 410	6 019 628	6 757 150
Eiendeler i jordbruket	3 299 116	3 305 933	3 267 222	3 490 451	4 213 663
Kortsiktig gjeld	476 262	459 301	448 871	502 442	503 922
Langsiktig gjeld	1 709 186	1 767 418	1 693 317	1 555 929	2 304 220
Gjeld i alt	2 185 448	2 226 719	2 142 189	2 058 371	2 808 141
Endring i året, kroner	165 302	20 307	86 879	59 594	601 052
Egenkapital	3 182 760	3 095 581	3 387 221	3 961 256	3 949 009
Egenkapitalprosent	59	58	61	66	58
Endring i året (sparing)	224 735	262 816	101 443	291 437	157 364
Arbeidskapital	776 530	930 167	1 055 814	1 167 446	1 038 080
Endring i året	154 769	232 710	70 632	6 017	-57 971

4) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe fra 30 årskyr - driftsform melk

Tabell 6a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	20	21	23	20	28
Brukers alder	45	47	47	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	26,7	15,6	17,1	43,2	49,1
Grovfôr, daa	489,5	494,2	487,7	515,4	523,4
Annet areal, daa	8,6	7,6	6,7	1,2	2,0
Jordbruksareal, daa	524,7	517,4	511,5	559,8	574,5
- herav leid areal, daa	278,6	266,9	261,0	293,4	301,0
Korn, FEm pr daa	327	407	414	436	359
Grovfôr, FEm pr daa	466	467	444	431	412
Jordbruksareal, FEm pr daa	451	459	437	431	405
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	43,2	44,2	44,6	47,5	47,4
Kumelk, liter omsatt	306 077	324 578	327 398	349 817	355 975
Melkekvote	332 706	330 650	330 542	359 837	380 541
Produsert melk pr årsku, kg	7 831	8 112	8 028	8 065	8 241
Storfekjøtt, kg omsatt	8 243	9 742	9 194	10 203	9 635
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 557	2 556	2 547	2 731	2 667
Ektefelle	660	598	577	376	290
Barn under 17 år	68	50	7	6	2
Sum familie	3 285	3 204	3 130	3 113	2 959
Leid arbeid	797	731	737	967	1 157
Sum timer i jordbruket	4 083	3 935	3 867	4 080	4 116
Sum timer familie i skogbruket	37	30	27	28	66
Sum timer i tilleggsnæring	62	78	88	96	185
Familiens arbeid på nyanlegg	75	32	60	98	86
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 111	1 101	1 256	1 204	1 443
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,37	2,43	3,01	2,51	2,66
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	4,91	5,27	5,46	5,62	5,64
Kukjøtt, kr pr kg	42,60	44,89	45,84	47,05	43,93
Annet storfekjøtt, kr pr kg	48,40	50,12	51,55	51,91	50,42

Tabell 6b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	9 924	-4 383	6 768	6 906	9 874
Driftsbygninger	244 269	-87 740	-79 090	424 500	369 437
Maskiner og redskap	111 838	53 117	69 952	5 214	101 695
Melkekvote (ku og geit)	42 476	70 294	2 340	52 599	113 622
Sum nettoinvesteringer	408 507	31 288	-29	489 219	594 628

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe fra 30 årskyr - driftsform melk

Tabell 6c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	20 974	20 178	19 663	42 433	41 025
Andre planteprodukter	42 385	45 516	39 653	18 892	35 099
Planteprodukter i alt	63 358	65 694	59 316	61 325	76 124
Storfe, melk	1 502 435	1 709 709	1 788 548	1 965 868	2 007 625
Storfe, livdyr	65 237	74 430	70 305	86 530	81 513
Kuslakt	224 153	236 553	257 894	296 103	251 480
Annet storfeslakt	216 304	280 795	276 715	317 573	215 714
Andre inntekter, husdyrholdet	749	1 192	15	45	131
Husdyrprodukt i alt	2 008 877	2 302 678	2 393 477	2 666 119	2 556 462
Kulturlandskapsstilskudd ²⁾	86 813	86 387	88 174	80 879	83 969
Arealtilskudd, grovfôr	55 485	65 399	70 540	66 998	78 091
Arealtilskudd, korn	4 871	5 707	3 257	8 908	12 071
Arealtilskudd, annet	0	0	0	0	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	149 515	156 826	152 994	165 792	164 896
Bunnfradrag	-3 300	-8 609	-6 435	-6 000	-6 000
Driftstilskudd melk ku	122 000	125 000	124 770	132 050	150 036
Distriktstilskudd storfe	130 639	151 538	147 905	162 055	159 977
Distriktstilskudd sau	74	79	0	0	0
Grunntilskudd sau	69	69	0	0	0
Beitetilskudd	32 315	34 825	32 247	32 571	27 129
Regionale miljøtilskudd	6 695	8 721	8 808	9 608	10 905
Refunderte avløserutgifter	77 470	81 388	82 216	88 186	85 778
Andre tilskudd	9 527	2 901	2 535	7 641	22 370
Tilskudd i alt	672 172	710 231	707 011	748 687	789 222
Leieinntekter, traktor og redskap	14 575	13 313	20 335	22 007	39 774
Andre inntekter	1 181		5 654	1 965	68 672
Produksjonsinntekter i alt	2 760 163	3 091 917	3 185 793	3 500 104	3 530 254

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kraftfôr	622 636	681 620	660 549	713 877	745 526
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	40 012	37 755	53 068	83 637	79 946
Såvarer	17 970	13 853	16 359	23 274	29 887
Handelsgjødning og kalk	110 846	108 745	109 584	106 971	136 863
Plantevernmidler	2 440	2 530	3 376	6 335	5 251
Konserveringsmidler	24 247	23 981	20 853	17 885	24 022
Andre forbruksartikler m.v.	167 378	189 991	198 433	233 787	241 778
Kjøp av dyr	53 707	31 656	32 516	43 890	28 041
Sum variable kostnader	1 039 236	1 090 131	1 094 737	1 229 657	1 291 315
Leid arbeid	114 506	116 547	130 038	169 119	180 503
Drivstoff	58 933	55 048	54 564	58 715	81 642
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	14 324	14 173	14 111	19 920	16 687
Vedl.h. driftsbygninger	130 688	130 398	150 681	147 764	147 146
Vedl.h. traktor og maskiner	100 356	101 327	99 945	107 395	118 371
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 219	2 105	2 225	2 024	2 657
Avskr. driftsbygninger	233 625	238 529	236 247	296 819	308 779
Avskr. traktor og maskiner	109 430	115 923	119 741	135 706	143 256
Maskinleie	139 208	147 693	152 321	212 969	232 776
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	0	266	435	0	0
Leie av kvote ³⁾	29 334	27 788	36 943	59 828	63 503
Andre faste kostnader	213 254	219 494	224 906	253 611	268 407
Sum faste kostnader	1 145 877	1 169 291	1 222 157	1 463 869	1 563 727
Kostnader i alt	2 185 112	2 259 422	2 316 894	2 693 527	2 855 042
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,79	1,80	1,91	2,14	2,41
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,38	1,32	1,31	1,48	1,58
Netto mekaniseringskostnader pr daa	807	827	836	923	978

2)Var tidligere en del av arealtilskuddet

3)Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe fra 30 årskyr - driftsform melk

Tabell 6e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	575 051	832 494	868 899	806 577	675 212
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	216 042	148 994	148 983	168 422	171 682
Familiens arbeidsfortjeneste	359 009	683 501	719 917	638 155	503 530
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	189 376	374 207	405 846	357 371	285 452
Lønnsevne	473 515	800 048	849 955	807 273	684 033
Lønnsevne pr. time	115,98	203,30	219,77	197,88	166,18
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	234 233	376 341	413 648	371 402	313 963
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	213 005	375 662	415 493	365 193	294 771
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	575 051	832 494	868 899	806 577	675 212
Driftsoverskudd, skogbruk	- 3 789	2 353	- 282	3 591	20 812
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	29 246	59 136	69 716	77 034	63 512
Driftsoverskudd, andre næringer	16 795	13 934	12 115	15 041	16 519
Lønnsinntekt	262 266	263 910	319 894	321 704	423 230
Pensjoner og sykepenger	63 525	32 540	25 440	57 183	44 967
Gevinst/utbytte verdipapir	223	7 219	9 303	4 014	12 743
Familiens arbeid på nyanlegg	14 072	6 069	11 663	19 128	16 525
Renteinntekter	10 411	9 781	6 502	8 629	8 308
- Renteutgifter	212 910	182 527	167 337	190 456	201 949
- Kårutgifter	12 657	12 326	11 623	13 295	18 911
Nettoinntekt	742 234	1 032 585	1 144 289	1 109 150	1 060 968
Privatforbruk ekskl. skatt	472 482	468 244	572 427	562 989	723 041
Betalte skatter	192 034	157 793	272 923	307 033	338 787

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	405 108	640 098	714 518	636 075	774 720
Andre krav	389 223	450 047	570 851	558 956	715 415
Omløpsmidler, jordbruk	470 589	505 894	498 673	561 526	542 612
Omløpsmidler, skogbruk	12	11	20	375	284
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	200	190	174	120	15 481
Omløpsmidler, andre næringer	206 777	271 153	291 372	334 613	420 565
Omløpsmidler i alt	1 471 909	1 867 394	2 075 607	2 091 665	2 469 076
Anleggsmidler, jordbruk	6 981 694	7 001 793	6 983 125	8 134 936	8 344 946
Anleggsmidler, skogbruk	200 016	190 398	195 623	203 407	345 602
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	48 962	50 557	45 645	52 050	203 286
Anleggsmidler, andre næringer	896	630	0	0	88 405
Privat hovedbygninger	764 043	803 537	749 881	653 439	878 278
Privat, annet	257 192	243 047	256 959	236 354	299 131
Anleggsmidler i alt	8 252 802	8 289 962	8 231 232	9 280 184	10 159 647
Eiendeler i alt	9 724 712	10 157 356	10 306 840	11 371 850	12 628 723
Eiendeler i jordbruket	7 452 283	7 507 687	7 481 798	8 696 462	8 887 558
Kortsiktig gjeld	617 548	580 172	669 475	739 952	1 201 376
Langsiktig gjeld	4 835 674	4 712 633	4 748 488	5 474 841	5 858 572
Gjeld i alt	5 453 222	5 292 805	5 417 963	6 214 792	7 059 948
Endring i året, kroner	344 478	-81 262	12 036	307 669	729 716
Egenkapital	4 271 490	4 864 551	4 888 877	5 157 057	5 568 776
Egenkapitalprosent	44	48	47	45	44
Endring i året (sparing)	133 686	556 673	383 342	218 448	103 006
Arbeidskapital	854 361	1 287 222	1 406 133	1 351 713	1 267 700
Endring i året	36 152	438 599	552 784	-68 894	-179 266

4) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - kystbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 7a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	18	16	16	15	14
Brukers alder	48	49	49	50	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	1,2	0,0	0,0	7,0	7,1
Grovfôr, daa	367,1	379,6	390,8	406,9	422,9
Annet areal, daa	12,4	13,1	12,0	6,9	2,8
Jordbruksareal, daa	380,7	392,7	402,8	420,9	432,9
- herav leid areal, daa	188,2	194,1	210,4	246,1	264,2
Korn, FEm pr daa	481	0	0	440	272
Grovfôr, FEm pr daa	424	423	409	397	416
Jordbruksareal, FEm pr daa	410	409	397	391	411
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	30,2	31,4	33,3	35,4	37,7
Kumelk, liter omsatt	205 535	224 304	237 826	251 854	277 265
Melkekvote	223 332	236 061	241 346	256 702	300 490
Produsert melk pr årsku, kg	7 529	7 883	7 837	7 781	8 036
Storfekjøtt, kg omsatt	8 106	8 700	6 343	6 753	7 686
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 286	2 439	2 340	2 406	2 318
Ektefelle	292	216	184	190	121
Barn under 17 år	0	0	0	0	0
Sum familie	2 578	2 655	2 524	2 596	2 439
Leid arbeid	857	858	968	1 044	1 102
Sum timer i jordbruket	3 435	3 513	3 492	3 640	3 542
Sum timer familie i skogbruket	26	25	27	19	12
Sum timer i tilleggsnæring	144	92	118	103	101
Familiens arbeid på nyanlegg	50	28	66	119	64
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 141	1 145	1 167	1 046	1 083
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,88	0,00	0,00	2,29	1,97
Havre, kr pr kg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	4,99	5,33	5,47	5,57	5,66
Kukjøtt, kr pr kg	42,24	43,52	44,94	46,00	42,93
Annet storfekjøtt, kr pr kg	48,01	49,70	51,72	51,28	49,62

Tabell 7b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	-3 064	-3 950	-1 947	11 349	4 595
Driftsbygninger	-56 197	-77 874	88 461	741 099	703 714
Maskiner og redskap	20 931	124 320	66 474	36 732	86 238
Melkekvote (ku og geit)	30 389	16 115	2 391	70 248	130 310
Sum nettoinvesteringer	-7 941	58 610	155 379	859 428	924 857

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - kystbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 7c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	1 138			7 262	3 545
Andre planteprodukter	29 210	12 153	28 853	4 977	31 762
Planteprodukter i alt	30 348	12 153	28 853	12 238	35 307
Storfe, melk	1 025 952	1 196 133	1 301 662	1 402 856	1 570 036
Storfe, livdyr	31 681	50 144	50 532	59 514	47 621
Kuslakt	147 818	177 157	197 792	173 603	196 093
Annet storfeslakt	243 142	286 145	176 867	250 390	181 247
Andre inntekter, husdyrholdet	1 195	1 463	877	- 484	549
Husdyrprodukt i alt	1 449 790	1 711 042	1 727 730	1 885 879	1 995 545
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	64 622	63 773	66 637	62 705	64 963
Arealtilskudd, grovfôr	55 075	61 192	66 587	67 172	84 258
Arealtilskudd, korn	3 048	312	0	5	1 950
Arealtilskudd, annet	0	0	0	0	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	126 906	138 170	127 778	135 778	144 789
Bunnfradrag	-3 167	-9 174	-6 625	-6 000	-6 000
Driftstilskudd melk ku	122 000	125 000	124 770	132 050	153 479
Distriktstilskudd storfe	130 059	142 066	133 185	142 519	162 144
Distriktstilskudd sau	84	172	168	133	113
Grunntilskudd sau	53	42	1 494	1 016	809
Beitetilskudd	26 072	24 695	23 285	21 500	18 016
Regionale miljøtilskudd	4 686	5 481	10 157	3 952	6 949
Refunderte avløserutgifter	77 789	85 379	95 262	87 330	89 274
Andre tilskudd	5 886	4 321	3 206	5 159	279
Tilskudd i alt	613 112	641 428	645 904	653 320	721 022
Leieinntekter, traktor og redskap	18 810	7 878	19 090	21 956	40 600
Andre inntekter	3 318	181	119	5 793	89 717
Produksjonsinntekter i alt	2 115 378	2 372 682	2 421 696	2 579 186	2 882 191

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kraffôr	437 545	490 004	460 578	492 281	593 588
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	38 971	38 073	29 797	48 478	78 611
Såvarer	9 242	10 019	9 368	9 204	13 691
Handelsgjødning og kalk	77 462	80 654	94 747	89 144	111 934
Plantevernmidler	2 192	1 798	2 022	2 326	2 283
Konserveringsmidler	15 849	14 496	19 938	10 361	22 177
Andre forbruksartikler m.v.	133 559	166 570	172 443	187 807	208 177
Kjøp av dyr	58 876	60 499	24 781	63 401	26 777
Sum variable kostnader	773 696	862 113	813 674	903 002	1 057 237
Leid arbeid	125 667	152 376	162 962	189 268	201 626
Drivstoff	43 213	40 157	40 336	43 982	64 670
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	14 738	14 080	14 833	19 112	11 590
Vedl.h. driftsbygninger	98 407	99 242	115 386	101 985	133 947
Vedl.h. traktor og maskiner	77 946	81 528	92 153	81 817	86 771
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 730	1 947	1 947	2 853	3 099
Avskr. driftsbygninger	122 169	132 875	141 357	193 638	244 726
Avskr. traktor og maskiner	65 681	70 887	77 983	87 228	95 202
Maskinleie	120 788	163 800	151 733	178 373	199 549
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	0	0	625	0	0
Leie av kvote ³⁾	18 083	15 985	29 010	31 833	39 861
Andre faste kostnader	166 845	174 973	181 908	192 593	213 146
Sum faste kostnader	855 267	947 849	1 010 234	1 122 681	1 294 185
Kostnader i alt	1 628 964	1 809 962	1 823 908	2 025 683	2 351 422
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,95	2,24	2,23	2,33	2,37
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,48	1,60	1,50	1,53	1,52
Netto mekaniseringskostnader pr daa	798	916	885	914	975

2)Var tidligere en del av arealtilskuddet

3)Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - kystbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 7e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	486 414	562 720	597 788	553 503	530 769
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	120 385	86 574	93 835	110 084	134 358
Familiens arbeidsfortjeneste	366 029	476 146	503 953	443 419	396 411
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	243 340	310 963	345 970	298 943	279 739
Lønnsevne	491 696	628 522	666 915	632 686	598 037
Lønnsevne pr. time	143,14	178,90	190,99	173,83	168,86
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	284 851	334 457	362 363	326 025	318 224
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	269 032	316 424	358 944	305 993	288 779
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	486 414	562 720	597 788	553 503	530 769
Driftsoverskudd, skogbruk	- 2 099	- 4 801	- 1 548	6 524	- 1 422
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	- 1 890	33 711	26 126	43 097	7 487
Driftsoverskudd, andre næringer	25 125	13 877	2 737	- 1 256	- 13 872
Lønnsinntekt	268 590	245 597	299 427	294 606	311 846
Pensjoner og sykepenger	48 605	45 748	40 422	56 909	53 899
Gevinst/utbytte verdipapir	12 730	768	3 838	3 017	6 223
Familiens arbeid på nyanlegg	8 864	5 101	12 805	23 248	12 162
Renteinntekter	10 818	7 474	6 946	10 139	6 288
- Renteutgifter	119 476	109 219	103 612	136 276	155 374
- Kårutgifter	7 193	6 305	6 599	7 306	8 598
Nettoinntekt	730 488	794 669	878 330	846 206	749 406
Privatforbruk ekskl. skatt	479 422	395 302	464 533	435 594	487 683
Betalte skatter	203 484	191 388	212 105	221 517	238 013

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	401 767	351 426	696 833	622 257	516 880
Andre krav	370 978	435 456	585 799	462 070	508 209
Omløpsmidler, jordbruk	368 467	414 947	352 069	381 207	429 656
Omløpsmidler, skogbruk	167	188	188	349	375
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	22 247	26 588	24 678	27 232	31 146
Omløpsmidler, andre næringer	350 893	313 493	335 086	498 954	469 692
Omløpsmidler i alt	1 514 520	1 542 097	1 994 652	1 992 068	1 955 957
Anleggsmidler, jordbruk	3 656 020	3 964 159	4 448 971	5 594 896	6 771 432
Anleggsmidler, skogbruk	112 023	105 504	110 521	113 305	125 238
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	350 641	139 806	132 488	144 977	152 466
Anleggsmidler, andre næringer	34 258	59 178	54 285	38 360	36 757
Privat hovedbygninger	586 019	544 118	381 008	342 230	338 268
Privat, annet	140 029	122 576	108 625	125 536	156 191
Anleggsmidler i alt	4 878 990	4 935 342	5 235 898	6 359 303	7 580 352
Eiendeler i alt	6 393 509	6 477 439	7 230 550	8 351 372	9 536 310
Eiendeler i jordbruket	4 024 487	4 379 107	4 801 040	5 976 103	7 201 087
Kortsiktig gjeld	505 363	476 801	566 418	598 370	782 699
Langsiktig gjeld	2 616 259	2 627 124	2 888 315	3 541 999	4 464 251
Gjeld i alt	3 121 622	3 103 925	3 454 733	4 140 369	5 246 949
Endring i året, kroner	125 652	-85 831	177 247	600 311	821 884
Egenkapital	3 271 887	3 373 514	3 775 817	4 211 003	4 289 361
Egenkapitalprosent	51	52	52	50	45
Endring i året (sparing)	224 288	253 161	483 296	237 131	125 401
Arbeidskapital	1 009 157	1 065 296	1 428 234	1 393 698	1 173 259
Endring i året	166 328	163 781	847 507	-87 253	-119 606

4) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - indre bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 8a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	34	32	32	28	29
Brukers alder	47	48	48	50	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	36,0	32,2	30,3	44,0	60,9
Grovfôr, daa	368,5	387,4	389,8	409,0	451,6
Annet areal, daa	1,8	3,3	0,4	2,2	1,9
Jordbruksareal, daa	406,4	422,8	420,5	455,3	514,5
- herav leid areal, daa	166,0	174,8	173,1	184,6	213,2
Korn, FEm pr daa	367	383	402	427	387
Grovfôr, FEm pr daa	451	457	434	400	382
Jordbruksareal, FEm pr daa	441	448	432	403	381
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	29,0	31,1	31,6	31,4	35,7
Kumelk, liter omsatt	201 474	217 820	224 625	227 707	264 054
Melkekvote	219 963	225 111	227 659	235 627	281 455
Produsert melk pr årsku, kg	7 672	7 746	7 809	7 999	8 124
Storfekjøtt, kg omsatt	6 555	7 072	7 751	8 280	7 674
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 547	2 517	2 494	2 569	2 627
Ektefelle	578	554	547	479	422
Barn under 17 år	43	35	8	8	6
Sum familie	3 167	3 106	3 049	3 057	3 055
Leid arbeid	850	806	849	916	1 056
Sum timer i jordbruket	4 018	3 912	3 898	3 973	4 111
Sum timer familie i skogbruket	67	64	55	42	71
Sum timer i tilleggsnæring	109	82	75	67	123
Familiens arbeid på nyanlegg	51	17	27	72	52
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	919	934	791	818	1 165
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,31	2,34	2,58	2,55	2,64
Havre, kr pr kg	2,26	2,00	0,00	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	4,96	5,30	5,50	5,64	5,64
Kukjøtt, kr pr kg	43,49	45,18	46,58	47,48	43,90
Annet storfekjøtt, kr pr kg	48,43	51,47	51,60	52,63	50,86

Tabell 8b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	12 399	-3 403	6 145	23 621	21 595
Driftsbygninger	169 837	-44 461	-40 602	111 193	181 590
Maskiner og redskap	69 595	8 692	26 526	31 949	81 188
Melkekvote (ku og geit)	21 384	26 496	1 791	53 997	115 109
Sum nettoinvesteringer	273 216	-12 676	-6 140	220 761	399 482

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - indre bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 8c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	31 497	30 880	29 314	42 321	57 647
Andre planteprodukter	41 405	42 842	26 683	32 685	36 424
Planteprodukter i alt	72 902	73 722	55 997	75 006	94 070
Storfe, melk	999 343	1 155 001	1 235 792	1 285 195	1 489 106
Storfe, livdyr	46 375	54 792	50 894	59 219	57 890
Kuslakt	170 767	184 340	192 122	210 047	199 700
Annet storfeslakt	146 399	191 951	224 955	229 824	180 125
Andre inntekter, husdyrholdet	4 995	6 325	4 249	57	229
Husdyrprodukt i alt	1 367 880	1 592 409	1 708 013	1 784 341	1 927 050
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	69 223	72 973	74 648	69 027	75 796
Arealtilskudd, grovfôr	44 071	48 269	51 583	47 558	53 282
Arealtilskudd, korn	7 033	8 449	5 441	11 108	16 009
Arealtilskudd, annet	99	59	46	56	17
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	127 827	132 263	134 358	133 718	139 339
Bunnfradrag	-3 588	-6 125	-6 000	-6 000	-6 208
Driftstilskudd melk ku	122 922	126 168	125 972	132 050	145 705
Distriktstilskudd storfe	77 902	85 024	90 484	97 933	99 197
Distriktstilskudd sau	338	421	317	0	0
Grunntilskudd sau	326	474	1 382	0	0
Beitetilskudd	25 493	29 794	30 212	27 592	23 338
Regionale miljøtilskudd	9 671	7 541	8 117	9 964	4 649
Refunderte avløserutgifter	77 311	78 160	82 684	91 318	83 310
Andre tilskudd	7 210	4 023	253	1 692	21 569
Tilskudd i alt	565 837	587 492	599 496	616 018	656 003
Leieinntekter, traktor og redskap	14 569	14 393	16 404	21 914	32 804
Andre inntekter	287		3 786	1 412	29 320
Produksjonsinntekter i alt	2 021 474	2 268 016	2 383 695	2 498 690	2 739 248

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kraffôr	408 102	446 494	455 541	464 194	541 280
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	27 366	23 677	41 130	45 056	51 002
Såvarer	18 873	15 238	14 594	21 978	26 371
Handelsgjødtsel og kalk	81 506	80 905	85 293	75 869	111 318
Plantevernmidler	2 560	2 337	2 620	4 351	4 351
Konserveringsmidler	15 260	15 923	14 715	15 252	16 318
Andre forbruksartikler m.v.	113 018	129 137	146 631	153 414	176 803
Kjøp av dyr	34 266	33 890	22 667	20 575	21 203
Sum variable kostnader	700 950	747 600	783 189	800 689	948 646
Leid arbeid	107 990	100 560	116 849	140 246	143 948
Drivstoff	44 832	45 484	43 502	44 352	61 846
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	11 718	9 281	16 172	13 264	13 087
Vedl.h. driftsbygninger	59 488	65 165	80 496	91 535	95 899
Vedl.h. traktor og maskiner	75 280	84 475	73 574	85 227	97 218
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 670	1 724	1 645	1 743	1 900
Avskr. driftsbygninger	128 496	136 298	138 534	156 572	204 184
Avskr. traktor og maskiner	95 247	99 764	105 160	119 669	135 286
Maskinleie	80 946	88 883	90 244	115 716	169 629
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	380	348	554	306	0
Leie av kvote ³⁾	12 688	12 652	13 993	25 287	40 641
Andre faste kostnader	162 640	178 922	183 007	198 157	224 267
Sum faste kostnader	781 375	823 556	863 730	992 074	1 187 904
Kostnader i alt	1 482 326	1 571 156	1 646 920	1 792 763	2 136 550
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,72	1,70	1,74	1,98	2,32
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,53	1,48	1,40	1,60	1,72
Netto mekaniseringskostnader pr daa	758	762	750	799	884

2)Var tidligere en del av arealtilskuddet

3)Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - indre bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 8e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	539 149	696 860	736 775	705 927	602 697
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	135 519	97 007	100 158	105 712	127 178
Familiens arbeidsfortjeneste	403 630	599 853	636 617	600 216	475 519
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	214 158	323 015	348 984	335 140	256 921
Lønnsevne	511 620	700 413	753 467	740 462	619 467
Lønnsevne pr. time	127,35	179,02	193,31	186,38	150,68
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	251 593	332 623	365 538	355 535	288 788
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	233 381	325 675	359 276	349 167	269 900
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	539 149	696 860	736 775	705 927	602 697
Driftsoverskudd, skogbruk	3 765	6 515	19 711	22 776	20 292
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	37 523	75 360	79 820	49 944	72 005
Driftsoverskudd, andre næringer	17 345	16 160	9 558	12 604	20 758
Lønnsinntekt	218 862	235 231	206 946	229 485	358 686
Pensjoner og sykepenger	55 667	33 037	52 050	75 195	70 519
Gevinst/utbytte verdipapir	4 360	6 185	6 514	20 837	15 517
Familiens arbeid på nyanlegg	9 559	3 215	5 200	15 661	10 524
Renteinntekter	15 821	14 847	11 982	12 713	10 627
- Renteutgifter	139 239	128 866	113 940	110 337	146 533
- Kårutgifter	10 988	11 795	12 236	14 115	18 248
Nettoinntekt	751 822	946 747	1 002 380	1 020 690	1 016 844
Privatforbruk ekskl. skatt	437 837	465 758	570 600	525 547	691 439
Betalte skatter	196 608	171 572	235 544	295 557	315 046

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	509 614	766 348	922 654	792 523	922 353
Andre krav	327 840	362 647	385 091	486 622	640 722
Omløpsmidler, jordbruk	339 094	390 303	407 928	422 211	446 533
Omløpsmidler, skogbruk	519	489	402	711	673
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 624	1 688	125	86	83
Omløpsmidler, andre næringer	142 988	199 133	217 565	217 866	311 151
Omløpsmidler i alt	1 321 678	1 720 607	1 933 765	1 920 018	2 321 515
Anleggsmidler, jordbruk	4 340 968	4 488 092	4 607 474	4 968 764	6 111 259
Anleggsmidler, skogbruk	217 654	217 433	235 741	248 470	318 283
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	97 739	90 496	63 281	100 127	164 659
Anleggsmidler, andre næringer	31 880	32 914			85 356
Privat hovedbygninger	747 102	757 665	745 935	841 675	1 181 300
Privat, annet	264 631	270 175	284 742	247 152	300 971
Anleggsmidler i alt	5 699 974	5 856 774	5 937 173	6 406 189	8 161 829
Eiendeler i alt	7 021 652	7 577 381	7 870 938	8 326 207	10 483 344
Eiendeler i jordbruket	4 680 062	4 878 394	5 015 403	5 390 975	6 557 793
Kortsiktig gjeld	514 895	499 215	531 586	634 720	883 950
Langsiktig gjeld	2 905 955	2 959 420	2 925 757	2 982 484	4 242 861
Gjeld i alt	3 420 850	3 458 635	3 457 343	3 617 204	5 126 811
Endring i året, kroner	217 801	-102 374	-10 161	116 306	488 397
Egenkapital	3 600 802	4 118 747	4 413 595	4 709 003	5 356 533
Egenkapitalprosent	51	54	56	57	51
Endring i året (sparing)	155 753	436 129	223 567	211 342	163 026
Arbeidskapital	806 784	1 221 392	1 402 178	1 285 298	1 437 565
Endring i året	101 121	382 788	127 301	-168 461	16 738

4) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - fjellbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 9a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	15	15	16	15	16
Brukers alder	44	45	45	46	44
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	2,3	3,2	2,4	2,9	2,4
Grovfôr, daa	323,8	312,2	315,4	321,9	359,4
Annet areal, daa	2,4	3,2	2,4	2,9	2,5
Jordbruksareal, daa	328,5	318,6	320,2	327,7	364,3
- herav leid areal, daa	149,5	138,3	145,3	146,1	168,1
Korn, FEm pr daa	424	267	320	325	360
Grovfôr, FEm pr daa	365	361	384	370	352
Jordbruksareal, FEm pr daa	365	359	383	369	352
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	21,7	22,9	23,4	23,0	26,2
Kumelk, liter omsatt	145 474	157 733	166 151	162 414	187 542
Melkekvote	152 420	164 021	169 834	168 542	202 895
Produsert melk pr årsku, kg	7 381	7 610	7 866	7 810	7 936
Storfekjøtt, kg omsatt	3 651	4 211	4 754	4 827	4 297
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 015	1 974	2 042	2 050	2 276
Ektefelle	722	646	628	579	524
Barn under 17 år	27	0		15	12
Sum familie	2 765	2 620	2 671	2 644	2 812
Leid arbeid	693	732	820	785	744
Sum timer i jordbruket	3 458	3 352	3 491	3 429	3 556
Sum timer familie i skogbruket	62	45	39	74	94
Sum timer i tilleggsnæring	99	98	121	185	194
Familiens arbeid på nyanlegg	71	13	5	40	52
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 023	1 047	1 086	1 187	1 133
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg					
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	4,97	5,29	5,44	5,65	5,65
Kukjøtt, kr pr kg	41,27	44,08	45,50	46,12	43,36
Annet storfekjøtt, kr pr kg	48,23	49,10	49,80	53,00	47,70

Tabell 9b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	18 168	254	3 313	33 375	26 275
Driftsbygninger	184 972	-10 651	-25 781	-96 129	208 930
Maskiner og redskap	28 785	56 574	3 015	-11 120	54 058
Melkekvote (ku og geit)	29 185	48 248	2 937	-299	19 659
Sum nettoinvesteringer	261 111	94 424	-16 517	-74 173	308 923

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - fjellbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 9c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	-233	546	-92	322	-2 135
Andre planteprodukter	30 758	6 999	21 847	8 067	17 517
Planteprodukter i alt	30 525	7 545	21 755	8 389	15 382
Storfe, melk	723 597	834 501	904 142	918 050	1 060 498
Storfe, livdyr	38 750	36 357	45 701	53 919	63 623
Kuslakt	114 560	113 493	140 806	151 645	143 065
Annet storfeslakt	83 753	115 025	104 102	111 211	71 533
Andre inntekter, husdyrholdet	0	0	0	0	0
Husdyrprodukt i alt	960 659	1 099 376	1 194 752	1 234 826	1 338 719
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	58 086	56 959	54 304	51 714	53 762
Arealtilskudd, grovfôr	58 960	63 819	61 013	63 350	82 599
Arealtilskudd, korn	1 509	490	681	575	664
Arealtilskudd, annet	0	0	0	0	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	95 907	98 864	100 501	104 473	112 176
Bunnfradrag	-3 067	-6 000	-6 000	-6 333	-6 000
Driftstilskudd melk ku	122 000	125 000	124 770	132 050	157 526
Distriktstilskudd storfe	76 114	84 515	92 652	91 575	97 516
Distriktstilskudd sau					0
Grunntilskudd sau					0
Beitetilskudd	23 710	23 439	23 819	24 881	27 643
Regionale miljøtilskudd	20 195	23 574	21 867	21 544	24 671
Refunderte avløserutgifter	88 608	87 870	104 650	95 679	91 512
Andre tilskudd	22 974	7 456	1 648	6 881	10 905
Tilskudd i alt	564 996	565 987	579 906	586 388	652 973
Leieinntekter, traktor og redskap	18 140	16 008	18 279	25 248	30 227
Andre inntekter	395	1 661	2 143	2 676	31 296
Produksjonsinntekter i alt	1 574 716	1 690 576	1 816 835	1 857 528	2 068 597

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kraffôr	293 491	322 968	335 180	340 449	389 387
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	11 580	27 619	16 230	36 885	25 231
Såvarer	7 389	9 248	8 370	11 655	15 281
Handelsgjødtsel og kalk	52 488	51 813	56 370	55 488	69 893
Plantevernmidler	2 477	1 110	1 691	2 727	2 149
Konserveringsmidler	15 433	14 971	17 997	12 771	15 460
Andre forbruksartikler m.v.	103 189	115 565	123 869	135 451	155 633
Kjøp av dyr	20 922	19 816	23 706	19 093	21 191
Sum variable kostnader	506 971	563 111	583 412	614 518	694 225
Leid arbeid	108 173	116 444	139 176	142 349	123 554
Drivstoff	40 765	35 073	34 524	39 543	47 452
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 290	13 573	4 722	16 042	9 469
Vedl.h. driftsbygninger	36 955	57 174	64 937	55 378	65 032
Vedl.h. traktor og maskiner	51 291	77 571	68 569	75 314	74 512
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 866	1 980	1 866	1 637	1 624
Avskr. driftsbygninger	87 806	92 359	90 084	95 326	125 549
Avskr. traktor og maskiner	67 422	73 406	77 125	75 749	82 698
Maskinleie	47 443	54 792	59 740	58 255	72 348
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	227	300	0	0	0
Leie av kvote ³⁾	9 724	10 878	16 314	19 219	19 035
Andre faste kostnader	131 867	132 019	139 548	144 599	168 428
Sum faste kostnader	588 828	665 567	696 605	723 412	789 702
Kostnader i alt	1 095 798	1 228 678	1 280 016	1 337 929	1 483 927
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,72	2,08	1,92	1,96	2,03
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,42	1,50	1,41	1,46	1,39
Netto mekaniseringskostnader pr daa	627	745	734	723	715

2)Var tidligere en del av arealtilskuddet

3)Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - fjellbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 9e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	478 918	461 898	536 819	519 599	584 670
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	85 472	61 338	63 947	65 374	76 112
Familiens arbeidsfortjeneste	393 446	400 561	472 871	454 224	508 558
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	247 177	264 767	306 667	302 856	315 034
Lønnsevne	501 620	517 004	612 047	596 574	632 112
Lønnsevne pr. time	145,06	154,26	175,34	174,00	177,77
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	288 472	294 236	336 073	335 746	339 794
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	271 722	276 328	322 098	321 101	329 142
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	478 918	461 898	536 819	519 599	584 670
Driftsoverskudd, skogbruk	5 371	4 885	11 322	4 516	8 798
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	63 622	77 804	71 974	105 483	99 691
Driftsoverskudd, andre næringer	48 359	47 792	47 680	65 762	13 664
Lønnsinntekt	205 374	226 381	236 785	280 943	288 939
Pensjoner og sykepenger	13 918	15 001	40 096	42 282	36 709
Gevinst/utbytte verdipapir	10 845	8 156	13 566	23 635	25 622
Familiens arbeid på nyanlegg	12 547	2 413	902	7 434	9 895
Renteinntekter	20 521	22 101	11 949	12 106	10 378
- Renteutgifter	67 547	62 514	59 384	56 558	76 427
- Kårutgifter	12 994	12 185	10 447	11 320	19 670
Nettoinntekt	778 935	791 732	901 263	993 882	982 270
Privatforbruk ekskl. skatt	461 544	470 751	610 537	594 957	688 031
Betalte skatter	177 623	165 369	197 223	252 489	273 302

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	627 718	747 841	805 745	834 930	828 783
Andre krav	251 033	305 193	259 964	309 228	421 460
Omløpsmidler, jordbruk	239 170	238 715	239 326	242 417	278 896
Omløpsmidler, skogbruk	647	400	281	300	218
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	0	0	0	0	0
Omløpsmidler, andre næringer	212 016	237 548	246 681	308 315	267 470
Omløpsmidler i alt	1 330 584	1 529 697	1 551 996	1 695 190	1 796 826
Anleggsmidler, jordbruk	2 767 140	2 888 755	2 959 010	2 995 141	3 689 842
Anleggsmidler, skogbruk	114 760	115 798	109 224	112 766	231 095
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	37 094	35 446	87 883	136 991	278 096
Anleggsmidler, andre næringer	14 833	15 302	28 614	31 918	18 790
Privat hovedbygninger	632 763	639 974	671 673	779 273	881 391
Privat, annet	170 753	157 938	160 315	194 154	177 605
Anleggsmidler i alt	3 737 342	3 853 212	4 016 719	4 250 242	5 276 819
Eiendeler i alt	5 067 926	5 382 909	5 568 715	5 945 432	7 073 645
Eiendeler i jordbruket	3 006 310	3 127 469	3 198 336	3 237 558	3 968 738
Kortsiktig gjeld	302 675	403 794	266 697	305 946	568 888
Langsiktig gjeld	1 632 904	1 673 535	1 681 814	1 690 381	2 184 841
Gjeld i alt	1 935 579	2 077 329	1 948 511	1 996 327	2 753 730
Endring i året, kroner	152 215	141 750	-110 725	50 428	365 638
Egenkapital	3 132 347	3 305 580	3 620 205	3 949 105	4 319 916
Egenkapitalprosent	62	61	65	66	61
Endring i året (sparing)	93 109	174 576	126 804	166 424	68 780
Arbeidskapital	1 027 909	1 125 903	1 285 300	1 389 244	1 227 938
Endring i året	-27 636	99 337	109 036	47 489	-207 220

4) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform ammeku

Tabell 10a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	22	22	22	23	22
Brukers alder	48	49	50	51	53
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	34,4	44,3	43,6	49,8	52,1
Grovfôr, daa	424,8	420,9	420,6	401,0	422,3
Annet areal, daa	3,4	2,9	6,8	3,2	2,7
Jordbruksareal, daa	462,6	468	471	454,0	477,1
- herav leid areal, daa	245	248,8	253,5	236,2	252,8
Korn, FEm pr daa ¹⁾	429	357	423	423	479
Grovfôr, FEm pr daa	320	344	340	353	325
Jordbruksareal, FEm pr daa	325	343	343	358	340
Husdyrproduksjon					
Antall kalvinger	30,9	33,0	32,7	29,4	35,3
Kumelk, liter omsatt					
Produsert melk pr årsku, kg					
Storfekjøtt, kg omsatt	9 264	8 134	9 027	9 841	8 901
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 236	1 259	1 241	1 142	1 132
Ektefelle	351	359	390	358	392
Barn under 17 år	31	38	50	27	49
Sum familie	1 617	1 656	1 681	1 527	1 574
Leid arbeid	522	526	512	498	621
Sum timer i jordbruket	2 139	2 182	2 193	2 025	2 194
Sum timer familie i skogbruket	83	28	33	59	44
Sum timer i tilleggsnæring	195	187	205	217	205
Familiens arbeid på nyanlegg	107	5		7	50
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 881	2 032	2 004	1 764	1 678
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,26	2,23	2,27	2,36	2,42
Havre, kr pr kg			2,14		
Kumelk, kr pr l					
Kukjøtt, kr pr kg	43,58	46,71	48,23	47,60	45,62
Annet storfekjøtt, kr pr kg	55,52	56,86	58,25	58,43	56,83

Tabell 10b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	1 625	42 181	7 635	20 596	8 298
Driftsbygninger	197 986	-94 996	-53 298	-72 701	177 685
Maskiner og redskap	43 652	25 333	22 881	10 753	72 230
Melkekvote (ku og geit)					
Sum nettoinvesteringer	243 263	-27 482	-22 782	-41 352	258 212

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform ammeku

Tabell 10c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	33 651	36 042	42 472	46 298	56 838
Andre planteprodukter	42 153	30 763	16 952	40 808	47 663
Planteprodukter i alt	75 804	66 805	59 424	87 106	104 501
Storfe, melk	160	0	0	0	0
Storfe, livdyr	85 351	104 949	122 511	164 431	136 373
Kuslakt	106 106	121 275	148 592	122 367	163 182
Annet storfeslakt	379 968	412 009	370 650	427 118	338 519
Andre inntekter, husdyrholdet	777	1 787	1 523	0	0
Husdyrprodukt i alt	572 361	640 020	643 276	714 054	638 958
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	81 065	81 498	81 180	71 705	68 494
Arealtilskudd, grovfôr	49 981	58 697	57 181	54 267	61 644
Arealtilskudd, korn	9 057	7 862	10 050	11 155	13 993
Arealtilskudd, annet	0	0	0	0	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	147 571	164 951	169 711	159 935	169 475
Bunnfradrag	-3 000	-6 000	-6 000	-6 906	-6 145
Driftstilskudd til kjøttfeproduksjon	76 756	80 369	83 233	81 469	95 322
Distriktstilskudd storfe	59 332	52 327	58 786	78 514	73 068
Distriktstilskudd sau	0	0	0	0	0
Gruntilskudd sau	16	5	27	134	186
Beitetilskudd	46 750	46 584	44 390	43 925	40 052
Regionale miljøtilskudd	17 059	16 360	18 855	18 943	21 255
Refunderte avløserutgifter	53 212	49 766	51 818	54 681	59 737
Andre tilskudd	23 018	17 457	19 756	32 178	26 489
Tilskudd i alt	560 817	569 878	588 987	588 844	623 570
Leieinntekter, traktor og redskap	21 247	17 252	26 957	22 873	18 718
Andre inntekter	7 721	6 811	6 966	11 440	26 742
Produksjonsinntekter i alt	1 237 950	1 300 765	1 325 610	1 424 317	1 412 489

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kraftfôr	141 879	133 297	124 209	147 828	154 422
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	37 413	29 466	42 596	64 294	83 129
Såvarer	15 848	11 716	15 886	14 586	16 006
Handelsgjødsel og kalk	67 334	73 290	71 705	68 179	68 998
Plantevernmidler	2 686	2 371	2 750	3 363	3 051
Konserveringsmidler	3 456	1 851	3 308	5 502	8 059
Andre forbruksartikler m.v.	45 390	63 285	65 607	73 062	87 384
Kjøp av dyr	62 293	44 330	56 527	89 215	52 072
Sum variable kostnader	376 299	359 605	382 587	466 028	473 120
Leid arbeid	78 747	74 275	73 484	80 083	111 078
Drivstoff	38 970	33 623	34 476	33 364	45 308
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	14 427	10 358	6 302	12 667	10 390
Vedl.h. driftsbygninger	27 403	31 324	34 434	35 122	30 702
Vedl.h. traktor og maskiner	51 809	56 975	67 726	71 184	58 311
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 479	2 597	2 710	2 593	3 026
Avskr. driftsbygninger	103 109	101 703	102 449	98 657	112 293
Avskr. traktor og maskiner	45 788	47 828	48 052	53 797	64 044
Maskinleie	170 761	150 562	177 113	176 856	194 246
Leie av dyr	909	0	0	0	0
Leie av bygninger	1 091	0	0	0	0
Leie av kvote	0	0	0	0	0
Andre faste kostnader	159 988	169 396	170 017	170 306	169 509
Sum faste kostnader	694 482	678 641	716 763	734 629	798 908
Kostnader i alt	1 070 781	1 038 247	1 099 350	1 200 657	1 272 028
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,97	1,74	1,91	1,98	2,18
Netto mek.kostnader pr liter omsatt melk	0	0	0	0	0
Netto mekaniseringskostnader pr daa	642	597	656	708	741

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform ammeku

Tabell 10e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	167 169	262 519	226 261	223 660	140 462
- Renter av jordbruksaktiva ³⁾	106 321	74 156	74 675	72 488	76 773
Familiens arbeidsfortjeneste	60 848	188 363	151 586	151 172	63 688
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	65 311	194 764	157 358	173 088	72 597
Lønnsevne	139 595	262 638	225 070	231 255	174 767
Lønnsevne pr. time	65,26	120,36	102,63	114,22	79,65
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	143 241	222 806	196 432	226 146	164 915
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	93 739	195 680	166 092	192 451	96 949
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	167 169	262 519	226 261	223 660	140 462
Driftsoverskudd, skogbruk	19 041	10 060	4 875	15 168	7 214
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	70 253	70 282	82 254	87 502	81 152
Driftsoverskudd, andre næringer	44 135	32 567	37 752	59 127	47 760
Lønnsinntekt	584 737	689 246	706 979	654 539	656 642
Pensjoner og sykepenger	64 698	45 607	68 137	58 072	107 534
Gevinst/utbytte verdipapir	- 5 978	1 678	12 731	- 20 232	21 424
Familiens arbeid på nyanlegg	19 963	962	0	1 199	10 256
Renteinntekter	17 866	12 741	14 332	15 688	8 338
- Renteutgifter	120 752	109 807	99 767	86 896	90 729
- Kårutgifter	9 136	9 184	11 045	10 609	8 469
Nettoinntekt	851 996	1 006 670	1 042 509	997 220	981 584
Privatforbruk ekskl. skatt	564 685	554 716	604 814	542 364	571 698
Betalte skatter	251 695	279 396	310 538	306 817	314 737

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	581 723	592 050	660 738	616 467	596 264
Andre krav	361 917	344 928	417 379	369 231	421 604
Omløpsmidler, jordbruk	365 211	393 459	394 550	383 450	397 388
Omløpsmidler, skogbruk	1 066	1 084	1 084	879	954
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 227	1 189	1 333	10 988	11 098
Omløpsmidler, andre næringer	201 339	242 024	325 921	493 797	678 504
Omløpsmidler i alt	1 512 482	1 574 734	1 801 004	1 874 812	2 105 812
Anleggsmidler, jordbruk	3 311 853	3 345 130	3 326 401	3 217 697	3 579 853
Anleggsmidler, skogbruk	121 584	129 600	130 331	174 236	171 164
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	105 523	105 999	109 356	226 854	234 520
Anleggsmidler, andre næringer	34 083	36 622	32 298	29 728	43 515
Privat hovedbygninger	709 025	723 622	733 244	704 714	716 065
Privat, annet	153 786	181 895	236 262	240 576	260 727
Anleggsmidler i alt	4 435 853	4 522 868	4 567 893	4 593 804	5 005 843
Eiendeler i alt	5 948 335	6 097 602	6 368 897	6 468 617	7 111 655
Eiendeler i jordbruket	3 677 063	3 738 588	3 720 952	3 601 147	3 977 241
Kortsiktig gjeld	348 254	306 152	418 950	364 946	499 793
Langsiktig gjeld	2 912 071	2 942 487	2 854 026	2 709 814	3 019 266
Gjeld i alt	3 260 325	3 248 640	3 272 977	3 074 760	3 519 058
Endring i året, kroner	216 407	-11 686	1 155	-3 367	406 471
Egenkapital	2 688 010	2 848 963	3 095 920	3 393 857	3 592 597
Egenkapitalprosent	45	47	49	52	51
Endring i året (sparing)	148 317	163 826	248 454	223 231	72 498
Arbeidskapital	1 164 228	1 268 582	1 382 054	1 509 867	1 606 019
Endring i året	60 960	110 020	137 558	195 122	65 796

3) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn

Tabell 11a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	16	17	17	19	19
Brukers alder	51	53	54	55	54
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	266,0	288,9	279,3	269,8	278,3
Havre, daa	33,6	15,8	34,9	35,9	49,8
Hvete, daa	10,9	6,8	7,6	3,2	3,2
Annet korn, daa	1,9	9,1	0,0	0,0	8,8
Oljefrø og tørre erter, daa	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Korn i alt, daa	317,5	320,7	321,9	308,8	340,1
Grovfôr, daa	16,0	15,4	16,8	16,6	13,6
Annet areal i alt, daa	5,7	5,7	4,3	3,9	5,2
Jordbruksareal, daa	339,2	341,8	343,0	329,3	358,8
- herav leid areal, daa	31,0	35,6	36,4	50,6	88,4
Bygg, kg pr daa	440	343	412	396	375
Havre, kg pr daa	308	481	328	379	278
Hvete, kg pr daa	402	470	446	495	217
Oljefrø, kg pr daa	0	0	0	0	0
Korn ialt, FEm pr daa	406	335	387	377	349
Grovfôr, FEm pr daa	365	464	342	384	249
Jordbruksareal, FEm pr daa	407	342	387	378	340
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	621	620	630	481	450
Ektefelle	86	81	71	54	59
Barn under 17 år	25	41	31	9	24
Sum familie	731	742	731	544	533
Leid arbeid	300	258	192	100	61
Sum timer i jordbruket	1 032	1 000	923	644	594
Sum timer familie i skogbruket	75	76	71	68	26
Sum timer i tilleggsnæring	62	69	54	57	50
Familiens arbeid på nyanlegg	0	0	0	12	3
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	2 422	2 148	2 109	2 151	2 250
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,47	2,49	2,51	2,46	2,53
Havre, kr pr kg	2,67	2,05	2,58	3,00	2,55
Hvete, kr pr kg	3,30	2,61	0,00	2,60	2,63

Tabell 11b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	765	11 111	3 890	-1 364	17 591
Driftsbygninger	-17 016	-12 022	-17 421	145 955	-28 363
Maskiner og redskap	-14 262	-13 938	8 940	-46 298	-2 370
Sum nettoinvesteringer	-30 513	-14 849	-4 591	98 294	-13 142

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn

Tabell 11c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Bygg	281 439	238 133	284 439	271 473	269 570
Havre	29 191	15 268	29 344	36 811	32 687
Hvete	14 075	6 756	11 054	4 269	1 801
Annet korn, oljefrø og tørre erter	9 690	6 982	544	37	5 329
Andre planteprodukter	18 052	30 088	34 903	36 782	8 504
Planteprodukter i alt	352 446	297 227	360 284	349 373	317 891
Storfeslakt	104	0	0	1 389	0
Andre inntekter, husdyrholdet	268	85	- 15	- 63	0
Husdyrprodukt i alt	372	85	- 15	1 327	0
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	63 577	61 236	62 497	56 359	55 808
Arealtilskudd, grovfôr	2 137	1 552	1 598	1 503	1 320
Arealtilskudd, korn	76 568	70 490	72 278	75 259	90 063
Arealtilskudd, annet	350	367	329	291	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	575	1	1	1	0
Bunnfradrag	-3 000	-6 235	-6 520	-6 737	-6 316
Beitetilskudd	195	49	132	101	15
Regionale miljøtilskudd	14 916	16 353	17 207	13 847	21 526
Refunderte avløserutgifter	3 831	0	0	0	0
Andre tilskudd	17 788	17 240	25 476	10 725	15 922
Tilskudd i alt	176 937	161 053	172 999	151 349	178 337
Leieinntekter, traktor og redskap	10 273	8 632	10 370	11 655	14 300
Andre inntekter	12 461	5 690	3 353	22 736	33 268
Produksjonsinntekter i alt	552 487	472 687	546 990	536 440	543 796

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

Fôrkostnader i alt	1 465	1 945	957	1 098	1 167
Såvarer	28 286	30 998	30 923	33 893	36 704
Handelsgjødning og kalk	63 368	71 197	77 864	58 630	72 578
Plantevernmidler	15 082	13 933	17 013	19 001	17 052
Konserveringsmidler	0	0	0	0	0
Kjøp av dyr	0	0	0	5 144	0
Sum variable kostnader	112 976	122 728	131 999	121 825	131 821
Leid arbeid	16 832	15 066	8 561	13 107	2 035
Drivstoff	28 176	22 688	20 293	22 332	22 252
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 558	6 145	3 901	6 258	4 552
Vedl.h. driftsbygninger	19 036	11 794	16 199	15 614	9 930
Vedl.h. traktor og maskiner	37 842	32 853	41 532	39 811	42 909
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	556	1 286	1 551	1 572	2 700
Avskr. driftsbygninger	31 194	31 148	30 896	31 433	32 453
Avskr. traktor og maskiner	60 869	60 680	64 312	70 173	70 707
Maskinleie	50 011	62 882	65 435	74 288	101 819
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	82	360	175	0	175
Leie av kvote ³⁾	0	0	0	0	0
Andre faste kostnader	69 650	81 610	81 772	88 515	100 824
Kostnader i alt	432 781	449 242	466 625	484 927	522 177
Netto mek.kostn. pr Fem totalavl.	1,33	1,55	1,44	1,65	1,92
Netto mekaniseringskost. pr daa	541	530	559	624	652

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn

Tabell 11e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	119 706	23 445	80 365	51 513	21 619
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	50 705	31 951	31 691	31 957	32 597
Familiens arbeidsfortjeneste	69 001	- 8 506	48 674	19 557	- 10 978
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	134 601	- 16 944	101 968	60 637	- 34 682
Lønnsevne	85 833	6 560	57 235	32 663	- 8 943
Lønnsevne pr. time	83,21	6,56	62,03	50,70	-15,06
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	187 193	22 433	135 886	122 432	- 11 430
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	171 332	- 5 794	124 442	91 919	- 18 054

Regnskapssammendrag

Driftsoverskudd, jordbruk	119 706	23 445	80 365	51 513	21 619
Driftsoverskudd, skogbruk	43 864	9 869	12 236	14 221	17 735
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	45 428	55 498	55 163	71 734	112 438
Driftsoverskudd, andre næringer	52 989	92 986	35 790	27 856	58 085
Lønnsinntekt	753 919	732 441	753 676	755 553	777 325
Pensjoner og sykepenger	47 120	96 143	101 987	120 582	120 155
Gevinst/utbytte verdipapir	33 937	7 201	11 139	8 577	14 239
Familiens arbeid på nyanlegg	0	0	0	2 312	551
Renteinntekter	12 594	13 109	8 850	7 407	5 813
- Renteutgifter	72 824	62 752	48 883	59 543	86 888
- Kårutgifter	14 855	13 851	14 428	11 979	10 258
Nettoinntekt	1 021 879	954 088	995 894	988 232	1 030 815
Privatforbruk ekskl. skatt	608 806	613 826	657 823	652 275	722 469
Betalte skatter	321 436	308 701	295 381	282 341	290 030

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	530 537	643 308	763 327	753 404	726 682
Andre krav	154 264	194 838	265 913	246 188	296 592
Omløpsmidler, jordbruk	164 492	145 913	149 006	164 737	139 193
Omløpsmidler, skogbruk	138	71	71	47	58
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	0	0	0	0	0
Omløpsmidler, andre næringer	202 504	258 400	284 247	376 726	382 695
Omløpsmidler i alt	1 051 934	1 242 530	1 462 565	1 541 104	1 545 220
Anleggsmidler, jordbruk	1 506 936	1 439 388	1 434 782	1 483 086	1 489 346
Anleggsmidler, skogbruk	215 517	200 883	197 791	177 618	146 963
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	348 569	345 605	337 107	514 994	531 201
Anleggsmidler, andre næringer	51 837	46 022	132 283	113 997	156 410
Privat hovedbygninger	1 046 391	962 181	868 191	1 199 381	1 329 270
Privat, annet	460 039	435 649	466 234	552 288	640 525
Anleggsmidler i alt	3 629 288	3 429 730	3 436 388	4 041 363	4 293 715
Eiendeler i alt	4 681 222	4 672 260	4 898 953	5 582 467	5 838 935
Eiendeler i jordbruket	1 671 428	1 585 302	1 583 788	1 647 823	1 628 539
Kortsiktig gjeld	251 676	259 133	167 245	257 520	313 602
Langsiktig gjeld	1 706 668	1 504 153	1 520 981	2 125 411	2 355 407
Gjeld i alt	1 958 344	1 763 285	1 688 226	2 382 932	2 669 009
Endring i året, kroner	-19 510	4 726	-75 060	685 399	134 912
Egenkapital	2 722 878	2 908 974	3 210 727	3 199 535	3 169 926
Egenkapitalprosent	58	62	66	57	54
Endring i året (sparing)	84 549	51 714	301 753	27 551	-42 290
Arbeidskapital	800 258	983 397	1 295 320	1 283 584	1 231 618
Endring i året	50 099	79 391	312 305	29 642	-39 937

4) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn og svin

Tabell 12a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	12	12	12	12	11
Brukers alder	50	51	51	52	52
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	303,0	280,1	309,4	308,2	363,7
Havre, daa	10,0	14,2	35,3	11,8	11,0
Hvete, daa	0	0	0	0	0
Annet korn, daa	0	0	0	0	0
Oljefrø og tørre erter, daa	0	0	0	0	2,7
Korn i alt, daa	313,0	294,3	344,8	320,0	377,5
Grovfôr, daa	18,7	294,3	344,8	31,3	6,6
Annet areal i alt, daa	1,4	1,4	10,7	9,5	9,6
Jordbruksareal, daa	333,1	315,2	367,8	360,8	393,7
- herav leid areal, daa	133,2	124,5	139,2	134,1	125,8
Bygg, kg pr daa	401	251	425	438	432
Havre, kg pr daa	334	240	289	393	108
Hvete, kg pr daa	0	0	0	0	0
Oljefrø, kg pr daa	0	0	0	0	50
Korn ialt, FEm pr daa	388	242	395	421	415
Grovfôr, FEm pr daa	272	336	365	224	341
Jordbruksareal, FEm pr daa	380	246	395	408	417
Husdyrproduksjon					
Antall avlsgriser	58,9	52,0	54,3	58,3	66,0
Antall smågriskull	111	99	108	115	109
Salgbare smågriser	1190	1093	1220	1344	1275
Antall smågris omsatt	276	362	341	435	430
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	63 037	55836	73718	72 948	81 529
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 934	1 933	2 063	1 992	1 924
Ektefelle	338	233	113	153	167
Barn under 17 år	28	36	31	9	9
Sum familie	2 300	2 201	2 207	2 154	2 100
Leid arbeid	631	622	701	702	809
Sum timer i jordbruket	2 930	2 823	2 907	2 856	2 909
Sum timer familie i skogbruket	74	45	78	48	57
Sum timer i tilleggsnæring	96	88	53	63	50
Familiens arbeid på nyanlegg	13	17	42	29	9
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 219	1 204	1 308	1 304	1 172
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,38	2,39	2,42	2,44	2,64
Havre, kr pr kg	2,26	2,15	2,21	2,24	2,14
Hvete, kr pr kg					
Oljefrø og tørre erter, kr pr kg	0,00	0,00	0,00	0,00	12,19
Smågris for salg, kr pr stk.	939	1033	972	934	877
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	25,65	28,83	28,50	27,68	26,36

Tabell 12b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	2 493	-1 823	68 530	19 924	60 636
Driftsbygninger	-154 934	-59 503	176 533	-78 501	-130 478
Maskiner og redskap	-16 475	72 393	18 491	149 931	99 507
Sum nettoinvesteringer	-168 916	11 068	263 555	91 354	29 665

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn og svin

Tabell 12c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Bygg	282 204	159 569	306 504	340 079	403 191
Havre	5 824	6 306	20 975	9 994	2 538
Hvete	0	0	0	0	0
Annet korn, oljefrø og tørre erter	0	0	0	0	1 663
Andre planteprodukter	4 690	165 875	327 479	162 146	136 029
Planteprodukter i alt	292 718	172 664	463 207	512 219	543 420
Smågriser	305 947	383 580	323 038	437 305	355 900
Slaktegriser	1 648 087	1 614 194	2 100 834	2 008 731	2 122 915
Avlsgriser	195 895	351 725	391 602	384 042	418 044
Andre inntekter, husdyrholdet	1	65	- 171	- 680	319
Husdyrprodukt i alt	2 149 930	2 349 434	2 815 645	2 830 758	2 897 178
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	63 746	61 051	64 673	62 163	60 295
Arealtilskudd, grovfôr	1 798	1 667	1 192	1 269	798
Arealtilskudd, korn	78 152	71 070	74 230	81 262	96 326
Arealtilskudd, annet	0	0	687	707	4 542
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	50 611	49 493	37 623	28 082	26 626
Bunnfradrag	-4 250	-6 500	-6 750	-6 000	-6 000
Beitetilskudd	118	74	248	207	33
Regionale miljøtilskudd	16 809	14 484	13 361	14 569	13 525
Refunderte avløserutgifter	70 565	73 291	72 992	67 216	67 788
Andre tilskudd	13 228	3 687	30 143	5 077	1 364
Tilskudd i alt	290 776	268 317	289 085	255 357	265 296
Leieinntekter, traktor og redskap	21 920	15 743	19 626	25 802	21 720
Andre inntekter	1 667	11 189	64 309	7 007	36 912
Produksjonsinntekter i alt	2 757 011	2 817 346	3 651 871	3 631 143	3 764 527

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kraftfôr	1 151 398	1 082 952	1 285 321	1 287 701	1 381 301
Andre førkostnader inkl. beiteleie	584	750	2 312	238	25
Såvarer	24 924	23 938	33 581	38 601	53 767
Handelsgjødsel og kalk	37 201	49 805	57 714	45 624	65 257
Plantevernmidler	17 301	12 530	20 850	25 607	32 183
Konserveringsmidler	249	2 370	3 078	- 28	952
Andre forbruksartikler m.v.	145 806	145 188	161 132	183 918	198 885
Kjøp av gris	145 459	138 162	272 639	290 908	426 041
Kjøp av andre husdyr	0	0	0	375	0
Sum variable kostnader	1 522 921	1 455 695	1 836 627	1 872 944	2 158 412
Leid arbeid	104 314	104 244	129 399	149 510	162 955
Drivstoff	37 474	29 496	39 146	39 278	46 895
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 699	7 505	6 668	12 782	4 981
Vedl.h. driftsbygninger	40 911	31 701	69 146	68 216	67 717
Vedl.h. traktor og maskiner	56 616	69 155	81 811	74 929	84 726
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 115	1 823	2 082	3 240	3 977
Avskr. driftsbygninger	157 829	161 542	200 252	200 257	209 925
Avskr. traktor og maskiner	71 056	74 866	90 880	106 526	127 185
Maskinleie	42 520	37 194	62 604	67 030	76 084
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	0	375	206	345	0
Leie av kvote ³⁾	0	0	0	0	0
Andre faste kostnader	198 913	206 818	238 548	264 088	270 639
Sum faste kostnader	719 446	724 719	920 742	986 201	1 055 085
Kostnader i alt	2 242 367	2 180 414	2 757 369	2 859 144	3 213 496
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,62	2,68	1,87	1,90	2,05
Netto mekaniseringskostnader pr daa	613	660	739	778	853

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn og svin

Tabell 12e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	514 644	636 932	894 502	771 999	551 030
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	1 118 173	76 936	93 848	98 209	106 541
Familiens arbeidsfortjeneste	396 471	559 996	800 654	673 790	444 490
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	307 251	453 503	641 288	564 231	381 193
Lønnsevne	500 785	664 240	930 053	823 300	607 445
Lønnsevne pr. time	170,89	235,27	319,91	288,30	208,81
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	324 727	432 758	586 386	529 946	390 322
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	318 860	451 862	636 435	561 692	388 047
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	514 644	636 932	894 502	771 999	551 030
Driftsoverskudd, skogbruk	12 242	43 128	21 892	16 619	2 543
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	50 113	41 209	41 566	59 748	66 535
Driftsoverskudd, andre næringer	1 225	3 712	3 678	2 583	2 248
Lønnsinntekt	312 900	329 732	361 568	384 853	362 263
Pensjoner og sykepenger	830,00	14 997	15 595	34 344	46 811
Gevinst/utbytte verdipapir	26 030	19 803	22 008	14 698	16 561
Familiens arbeid på nyanlegg	2 311	3 235	8 106	5 823	1 718
Renteinntekter	21 565	14 566	6 176	12 790	7 970
- Renteutgifter	147 967	112 912	134 572	136 542	130 712
- Kårutgifter	9 067	9 067	12 292	13 200	13 783
Nettoinntekt	787 825	985 336	1 228 228	1 153 714	913 185
Privatforbruk ekskl. skatt	549 793	576 176	628 804	564 547	604 335
Betalte skatter	215 110	177 611	322 664	419 837	355 693

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	678 144	656 524	684 538	539 159	719 213
Andre krav	149 596	139 766	223 036	215 785	204 415
Omløpsmidler, jordbruk	603 221	540 858	775 497	859 119	902 769
Omløpsmidler, skogbruk	867	867	867	700	945
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	5 148	0	0	0	0
Omløpsmidler, andre næringer	310 743	335 179	279 746	352 979	371 911
Omløpsmidler i alt	1 747 719	1 673 193	1 963 685	1 967 741	2 199 254
Anleggsmidler, jordbruk	3 278 342	3 271 193	4 046 104	4 140 194	4 406 160
Anleggsmidler, skogbruk	109 551	107 654	118 027	135 836	125 837
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	33 110	30 839	38 334	35 412	49 327
Anleggsmidler, andre næringer	0	0	0	0	0
Privat hovedbygninger	454 273	440 953	533 219	516 137	467 921
Privat, annet	335 443	402 808	481 200	549 655	582 526
Anleggsmidler i alt	4 210 718	4 253 446	5 216 883	5 377 233	5 631 771
Eiendeler i alt	5 958 437	5 926 639	7 180 568	7 344 974	7 831 025
Eiendeler i jordbruket	3 881 562	3 812 050	4 821 601	4 999 313	5 308 929
Kortsiktig gjeld	601 216	615 104	647 711	653 030	819 083
Langsiktig gjeld	3 121 929	2 886 868	3 640 047	3 641 364	3 793 653
Gjeld i alt	3 723 145	3 501 971	4 287 759	4 294 394	4 612 736
Endring i året, kroner	-20 621	-221 173	332 644	6 635	282 211
Egenkapital	2 235 292	2 424 668	2 892 809	3 050 580	3 218 289
Egenkapitalprosent	38	41	40	42	41
Endring i året (sparing)	-51 093	189 626	232 660	157 646	-241 488
Arbeidskapital	1 146 503	1 058 089	1 315 973	1 314 711	1 380 171
Endring i året	130 974	-88 164	227 773	180	-174 356
4) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform sau**Tabell 13a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	2014	2015	2016	2017	2018
Antall bruk	17	17	16	15	14
Brukers alder	44	45	46	46	46
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	287,6	299,0	324,8	329,1	301,2
Annet areal, daa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Jordbruksareal, daa	300,4	309,0	335,6	335,8	309,0
- herav leid areal, daa	102,6	97,2	117,6	118,4	140,5
Korn, Fem pr daa	510,0	412,0	423,0	539,0	473,6
Grovfôr, FEm pr daa	252	255	241	239	276
Jordbruksareal, FEm pr daa	263	260	246	245	281
Husdyrproduksjon					
Antall vinterfôra sauer (vfs)	197	206	223	245	235
Antall gagslam pr vfs	1,5	1,6	1,5	1,5	1,4
Kg kjøtt pr vfs	31	33	31	29	30
Ull, kg omsatt pr vfs	4,8	4,5	5,0	4,2	3,1
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 950	1 968	1 924	1 923	1 800
Ektefelle	132	134	176	191	225
Barn under 17 år	4	20	13	14	20
Sum familie	2 086	2 122	2 113	2 128	2 045
Leid arbeid	531	491	637	533	516
Sum timer i jordbruket	2 617	2 613	2 750	2 661	2 561
Sum timer familie i skogbruket	40	38	47	30	24
Sum timer i tilleggsnæring	114	89	138	145	139
Familiens arbeid på nyanlegg	71	41	22	23	27
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 157	1 269	1 114	1 020	1 425
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,41	2,24	2,44	2,58	2,13
Lammekjøtt, kr pr kg	57,02	58,47	54,84	47,75	46,18
Sauerkjøtt, kr pr kg	23,96	24,35	22,06	16,41	13,20
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	51,44	53,13	48,08	42,04	40,61
Ull, kr pr kg	36,00	35,48	35,95	37,86	36,53

Tabell 13b. Nettoinvesteringer

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vannanlegg	-538	33 539	31 407	1 299	1 611
Driftsbygninger	120 203	289 504	78 690	-4 434	-32 346
Maskiner og redskap	4 957	119 351	44 519	-13 764	26 725
Sum nettoinvesteringer	124 622	442 393	154 615	-16 900	-4 011

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform sau

Tabell 13c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Andre planteprodukter	16 702	13 883	9 707	10 930	17 798
Planteprodukter i alt	32 648	25 030	19 023	20 309	25 851
Sauer, livdyr	12 215	14 908	16 919	7 703	13 661
Saue- og lammeslakt	367 000	420 079	378 861	289 392	339 998
Ull	33 670	34 669	41 644	36 089	28 290
Andre inntekter, husdyrholdet	533	2 941	1 875	8 670	4 505
Husdyrprodukt i alt	413 418	472 597	439 299	341 855	386 454
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	49 467	49 043	51 566	49 307	42 164
Arealtilskudd, grovfôr	44 754	45 117	48 631	49 652	50 129
Arealtilskudd, annet	0	0	5	0	6
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	182 800	230 676	180 961	122 625	125 710
Bunnfradrag	-3 000	-6 000	-6 000	-6 000	-9 132
Distriktstilskudd sau	32 960	34 076	34 321	40 858	39 848
Grunntilskudd sau	21 634	22 908	79 064	196 137	173 196
Beitetilskudd	97 038	100 864	110 478	125 772	129 850
Regionale miljøtilskudd	7 264	9 512	11 119	10 534	12 378
Refunderte avløserutgifter	67 538	68 610	75 045	75 527	72 869
Andre tilskudd	6 673	8 793	6 844	14 909	9 851
Tilskudd i alt	507 126	563 598	595 190	679 320	648 725
Leieinntekter, traktor og redskap	15 244	8 720	20 491	16 029	15 421
Andre inntekter	0	138	5 591	420	8 615
Produksjonsinntekter i alt	968 437	1 070 082	1 079 593	1 057 933	1 085 066

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Krafffôr	70 708	92 089	90 909	100 559	93 818
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	12 082	14 837	19 412	33 066	32 303
Såvarer	6 868	5 459	6 525	9 501	4 092
Handelsgjødning og kalk	41 255	41 193	43 813	41 620	44 986
Plantevernmidler	1 010	766	786	911	859
Kjøp av sau	4 538	8 746	10 984	6 015	3 230
Kjøp av andre husdyr	1 206	1 794	2 444	3 660	63 190
Konserveringsmidler	4 078	4 334	3 509	2 094	11 361
Andre forbruksartikler m.v.	51 134	59 322	64 541	64 569	5 979
Sum variable kostnader	192 880	228 540	242 924	261 994	259 816
Leid arbeid	74 214	75 672	89 145	78 340	78 116
Drivstoff	23 494	22 643	25 699	28 563	25 131
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 737	7 672	2 545	6 211	9 794
Vedl.h. driftsbygninger	33 704	28 068	35 350	26 102	32 575
Vedl.h. traktor og maskiner	53 331	52 255	57 920	51 375	47 164
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	550	619	657	701	797
Avskr. driftsbygninger	40 398	56 381	61 378	64 053	56 074
Avskr. traktor og maskiner	62 312	71 552	80 835	83 084	74 652
Maskinleie	61 628	68 940	60 764	79 311	77 530
Leie av dyr	0	0	0	0	0
Leie av bygninger	0	0	0	120	77
Andre faste kostnader	99 996	105 297	113 185	123 405	127 611
Sum faste kostnader	455 365	489 099	527 478	541 266	529 520
Kostnader i alt	648 245	717 640	770 401	803 260	789 336
Netto mek.kostnader pr FEM totalavl.	2,57	2,73	2,66	2,93	2,56
Netto mekaniseringskostnader pr daa	677	711	655	717	718

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform sau

Tabell 13e. Resultatregning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	320 192	352 443	309 192	254 673	295 730
- Renter av jordbruksaktiva ²⁾	56 282	43 687	49 954	50 322	42 470
Familiens arbeidsfortjeneste	263 910	308 756	259 238	204 351	253 260
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	218 896	253 744	203 741	163 121	211 501
Lønnsevne	338 125	384 428	348 382	282 692	331 377
Lønnsevne pr. time	129,22	147,13	126,68	106,22	129,38
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	248 704	271 784	235 589	194 352	232 860
Vederl. til fam. arb. og egenkap. pr årsv.	231 009	254 124	205 921	161 248	204 725
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	320 192	352 443	309 192	254 673	295 730
Driftsoverskudd, skogbruk	9 018	- 4 508	- 888	- 1 533	23 872
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	50 996	48 578	70 426	65 042	68 095
Driftsoverskudd, andre næringer	5 583	18 926	13 672	19 513	26 304
Lønnsinntekt	308 777	334 663	322 737	304 026	423 204
Pensjoner og sykepenger	21 882	27 363	26 894	32 953	32 478
Gevinst/utbytte verdipapir	22 266	20 099	8 298	10 805	12 111
Familiens arbeid på nyanlegg	13 176	7 610	4 117	4 443	5 205
Renteinntekter	12 275	10 432	7 468	5 276	4 864
- Renteutgifter	69 645	72 620	71 703	77 592	77 800
- Kårutgifter	11 556	11 362	11 558	13 508	15 737
Nettoinntekt	682 962	731 624	678 653	604 097	798 327
Privatforbruk ekskl. skatt	469 488	569 582	560 644	528 344	599 009
Betalte skatter	151 407	165 753	190 002	228 231	185 529

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanter og bankinnskudd	574 144	672 539	525 474	564 535	586 858
Andre krav	170 031	247 848	174 361	140 733	168 229
Omløpsmidler, jordbruk	110 437	115 529	119 088	113 975	104 152
Omløpsmidler, skogbruk	382	382	406	433	464
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	388	388	647	993	1 000
Omløpsmidler, andre næringer	251 904	222 951	271 374	200 346	151 975
Omløpsmidler i alt	1 107 287	1 259 638	1 091 350	1 021 016	1 012 679
Anleggsmidler, jordbruk	1 842 625	2 300 096	2 448 677	2 349 065	2 017 835
Anleggsmidler, skogbruk	143 237	142 081	146 956	126 633	106 191
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	21 499	31 655	30 023	48 763	64 872
Anleggsmidler, andre næringer	3 343	3 030	2 886	2 722	2 536
Privat hovedbygninger	538 880	725 259	514 089	488 096	467 340
Privat, annet	177 561	190 484	175 836	290 531	308 073
Anleggsmidler i alt	2 727 146	3 392 606	3 318 465	3 305 809	2 966 848
Eiendeler i alt	3 834 433	4 652 243	4 409 815	4 326 825	3 979 527
Eiendeler i jordbruket	1 953 062	2 415 625	2 567 765	2 463 040	2 121 988
Kortsiktig gjeld	172 910	219 649	171 235	163 434	191 383
Langsiktig gjeld	1 698 832	1 949 045	1 952 782	2 082 238	2 155 134
Gjeld i alt	1 871 742	2 168 695	2 124 017	2 245 671	2 346 516
Endring i året, kroner	234 788	337 658	25 080	156 669	246 565
Egenkapital	1 962 691	2 483 548	2 285 798	2 081 154	1 633 010
Egenkapitalprosent	51	53	52	48	41
Endring i året (sparing)	123 862	478 744	-21 196	-207 128	-140 854
Arbeidskapital	934 377	1 039 988	920 115	857 583	821 296
Endring i året	291 876	104 203	-57 979	-71 739	85 806

2) Kalkulasjonsrente

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

11 Forklaring på faguttrykk

Anleggsmidler er eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk, det vil si alle eiendeler unntatt omløpsmidler. Anleggsmidlene har en funksjonstid i foretaket på over ett år. Eksempler på anleggsmidler er jord- og skogbruksarealer, driftsbygninger, maskiner og produksjonsdyr.

Arbeid: Både ubetalt og betalt leid arbeid, og familiens arbeid, registreres i timer etter medgått arbeidstid. For personer under 18 år eller over 65 år regnes arbeidstimene om til fullverdige timer etter følgende reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
Over 70 år	0,7

Arbeidstid for kårfolk og familiens barn over 17 år som har arbeidet i jord- eller skogbruket, føres som leid hjelp i driftsregnskapet, selv om de ikke har fått utbetalt lønn. Familiens arbeid på nyanlegg blir ført særskilt, og vederlag for dette arbeidet blir balanseført.

All arbeidsinnsats i de ulike yrkesgreinene registreres, enten ved ukentlige noteringer eller i form av en mer summarisk årlig rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for familiens likvide situasjon.

Avlinger registreres som lagringsdyktig mengde. For korn vil det si kilo med 15 prosent vanninnhold. Andre vekster registreres som kilo innhøstede rotvekster og poteter, kilo innkjørt høy, m³ ferdig surfôrmasse, FEm oppfôret gras, grønnfôr og beite. Alle avlinger omregnes til FEm per daa.

Avskrivninger defineres som planmessig fordeling av eiendelenes verdiforringelse over eiendelenes forventede levetid. Verdiforringelsen skyldes slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatteregnskapet blir de fleste avskrivbare eiendeler avskrevet etter saldoprinsippet; det vil si med en viss prosent av eiendelens bokførte verdi. Dette prinsippet fører til at de årlige avskrivningene avtar etter hvert som eiendelene blir eldre. De avskrivbare eiendelene er delt i ulike avskrivningsgrupper. Bygninger og anlegg avskrives individuelt, mens inventar, redskaper og maskiner avskrives kollektivt.

I driftsregnskapet benyttes lineære avskrivninger, slik at den nominelle verdiforringelsen blir like stor hvert år i avskrivningsperioden. De avskrivbare anleggsmidlene avskrives individuelt, og avskrivningstiden fastsettes ut fra sannsynlig varighet eller brukstid. Brukt utstyr avskrives dermed over kortere tid enn nytt utstyr.

Avvirkningsprosenten er årets totale avvirkningskvantum i skogen i prosent av balansekvantumet.

Balansen er en oppstilling for brukerfamiliens eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12.

Balanseføring, grenser: Varige eiendeler balanseføres dersom kostprisen inklusive eventuell investeringsavgift er minimum 15 000 kr. Dette er samme beløpsgrense som i skatteregnskapet

Maskiner og redskap som brukes lite, kan det være aktuelt å balanseføre selv om kostprisen er mindre enn 15 000 kr.

I skatteregnskapet balanseføres bare en eventuell standardheving ved større reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. I driftsregnskapet vil ofte en betydelig del av slikt arbeid bli balanseført og gjort til gjenstand for enten ordinære avskrivninger eller kostnadsfordeling over en kortere tidsperiode.

Balanseskvantumet er det høyest mulige kvantum, målt i m³ uten bark, som kan avvirkes hvert år i en skog, uten at avvirkningskvantumet i framtida blir mindre. Det forutsettes en bestemt investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er en driftsenhet i landbruket. Den kan bestå av eid og/eller leid areal.

Brukeren er den som administrerer driftsenheten. Han eller hun vil som oftest være eier av hele eller deler av den faste eiendommen, og er vanligvis den som har flest arbeidstimer på bruket.

Brukerfamilien: Se *familien*.

Buskap: I skatteregnskapet er hele buskapen klassifisert som omløpsmidler og verdsatt etter standardiserte enhetspriser for variable oppdrettskostnader (tilvirkningsverdier). I driftsregnskapet verdsettes buskapen, som hovedprinsipp, til slakteverdi, med unntak for verpehøns, smågriser og hester. Okser, smågriser, slaktegriser og fjørfe til slakt blir klassifisert som omløpsmidler, mens resten av buskapen blir regnet som anleggsmidler (produksjonsdyr). Både i skatteregnskapet og i driftsregnskapet blir voksne dyr stående i balansen med den verdien de en gang er gitt.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskuddet er den godtgjørelsen familien får for innsatsen av eget arbeid og eventuelt ubetalt leid arbeid, og for egen og lånt kapital. Driftsoverskudd landbruk brukes som betegnelse på driftsoverskudd fra jordbruk, skogbruk, tilleggsnæring og familiens arbeid på nyanlegg.

Egenkapitalen (EK) er den delen av totalkapitalen som tilhører brukerfamilien. Egenkapitalen beregnes ved å trekke samlet gjeld fra samlet verdi av eiendelene.

Eiendeler: Se stikkordene *anleggsmidler* og *omløpsmidler*.

Familien består av bruker og eventuell ektefelle, samboer eller partner og deres barn under 17 år.

Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats og for innsatsen til eventuelt ubetalt leid arbeidskraft. Som uttrykk for jordbrukseiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Familiens arbeidsvederlag er et kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats. Familiens registrerte arbeidstimer er utgangspunkt. En beregner hva det ville ha kostet å leie arbeidskraft i like mange timer, til tarifflønn, inkludert feriepenger og betaling for bevegelige helligdager. Arbeidsgiveravgiften som er regionalt differensiert, tas også med. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike områder.

Faste kostnader er kostnader som i en gitt periode ikke endrer seg nevneverdig med omfanget av produksjonen. Eksempler på faste kostnader er avskrivninger og vedlikehold av driftsbygninger.

Frasalg: Salgsinntekter fra aktiverte anleggsmidler blir behandlet forskjellig i skatteregnskapet og i driftsregnskapet. I skatteregnskapet blir gevinst eller tap ved salg av ikke avskrivbare anleggsmidler eller anleggsmidler med individuell avskrivning, periodisert over gevinst- og tapskontoen. Ved salg av anleggsmidler som avskrives som gruppe, er det ikke mulig å fastsette eventuell gevinst eller tap. Hele salgssummen blir derfor nedskrevet i vedkommende saldogruppe. I driftsregnskapet blir gevinst ved salg brukt til nedskrivning, og tap ved salg avskrives.

Ved frasalg av jord eller skog skal den bokførte verdien av det solgte arealet nedskrives til null i driftsregnskapet. Overskytende verdi føres som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er familiens gjeld i prosent av totalkapitalen og viser hvor stor del av eiendelene som er finansiert med fremmed kapital

Inngående balanse (IB) er balanse ved regnskapsårets begynnelse.

Jordbruksareal: Arealet av hver enkelt vekst registreres i dekar med en desimal. Areal med natureng og overflatedyrket beite reduseres for uproduktivt areal slik at en kommer fram til et produktivt nettoareal. Andel av fellesbeite regnes som del av bruket. Jordbruksarealet omfatter både eget og leid areal, og det er registrert hvor stort det leide arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling innen ett år fra regnskapsavslutning, eller som er direkte knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Kostnader er verdien av varer og tjenester som er satt inn i produksjonen i regnskapsperioden.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling ett år eller mer etter regnskapsavslutning, og som ikke er knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Lønnsevne beregnes bare for jordbruket og forteller hvor mye jordbruket kan betale for samlet arbeidsinnsats når all kapital har fått sin godtgjøring. Den angis i kroner per bruk eller kroner per time.

Nettoinntekt er samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet, med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trukket fra.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd.

Netto mekaniseringskostnader omfatter alle kostnader vedrørende maskininnsatsen (traktorer, skurtresker, yrkesbil og andre maskiner og redskaper), inklusive rente av bokført verdi, men fratrukket inntekter fra utleie av maskiner:

Avskrivninger og vedlikehold

+ Drivstoffkostnader

+ Leieutgifter til maskiner og redskaper

+ Rentekrav

= Brutto mekaniseringskostnader

–Leieinntekter av maskiner og redskaper

= Netto mekaniseringskostnader

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er anskaffet for varig eie eller bruk. De har enten en funksjonstid i foretaket på under ett år, eller de er knyttet til den kortsiktige omsetningen av varer og tjenester. Eksempler på omløpsmidler er bankinnskudd, kontanter, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året. Produksjonsinntektene omfatter derfor både hva som er solgt eller tatt ut til forbruk i løpet av året, og endringene i lagerbeholdningene av disse produktene.

Produktivt skogbruksareal: Som produktivt skogbruksareal regnes all mark som har en produksjonsevne som minst tilsvarende produksjonskravet i laveste klasse på en bonitetskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendeler i jordbruket. Rentekravet var 3 prosent i 2014, og 2 prosent i 2015 til 2018. Bakgrunnen for beregningen av rentekravet er alternativ plassering av kapitalen. Det er gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR-rente i regnskapsåret som er benyttet i beregningene.

Sparing er økning i egenkapitalen i løpet av året.

Ubetalt leid arbeid er arbeid utført på bruket av personer utenom familien. Det er ofte kårfolk og andre slektninger som utfører ubetalt leid arbeid.

Utgående balanse (UB) er balansen ved utgangen av regnskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i en gitt periode forandrer seg proporsjonalt med omfanget av produksjonen, slik som f. eks. såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff regnes som en fast kostnad.

Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet pluss kostnadene til leid arbeid minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel av utgifter til renter og kår settes lik den prosentandelen som verdien av eiendelene *i jordbruket* utgjør av sumverdien av *alle* eiendeler.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår.

Årsverk: Et årsverk i jordbruket er satt til 1 845 timer.

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnyttelse og forvaltning av biologiske ressurser fra jord og hav, fremfor en fossil økonomi som er basert på kull, olje og gass. NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.